POLIROM
Cristian Fulaș
Fâşii de ruşine
EGO
proză

proză
EGO

Colecția „Ego. Proză“ este coordonată de Lucian Dan Teodorovici.

© 2018 by Editura POLIROM

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Foto copertă: © Rawpixel/Depositphotos.com
Foto autor: © Andrei Păcuraru

www.polirom.ro

Editura POLIROM
Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1,
et. 1, sector 4, 040031, O.P. 53

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

FULAȘ, CRISTIAN

Fâșii de rușine / Cristian Fulaș. – Iași: Polirom, 2018

ISBN print: 978-973-46-7329-2
ISBN ePub: 978-973-46-7332-2
ISBN PDF: 978-973-46-7333-9

821.135.1

Printed in ROMANIA

Cristian Fulaș

Fâşii de ruşine

Ediția a II-a revăzută

POLIROM
2018

Propozițiile mele clarifică prin faptul că cel ce mă înțelege le recunoaște, în cele din urmă, drept non-sensuri, dacă prin ele – sprijinindu-se pe ele – s-a ridicat deasupra lor. (El trebuie, pentru a spune așa, să arunce scara după ce a urcat pe ea.)
El trebuie să depășească aceste propoziții și apoi vede lumea în mod corect. Despre ceea ce nu se poate vorbi, trebuie să se tacă.

(Ludwig Wittgenstein,
Tractatus Logico-Philosophicus)

1

Tremur. Fiecare fibră din corpul meu tremură, dar mai ales mâinile astea, pe care nu le pot controla. Sub capul meu e ud, mă mut puțin mai încolo și încerc să opresc tremurul. Pipăi pe sub pernă, găsesc țigările; fiecare gest e nesigur, parcă nimic nu vrea să stea la mine în mână. Găsesc pachetul. Nu am foc. Încerc să mă ridic, mă las pe o parte, mă ridic cu greutate. Simt o tensiune uriașă în nas, parcă stă să explodeze. Încerc să mă ridic, tremur pe picioare. Ajung cu greu până la birou, găsesc un chibrit, mă întorc pe pat. Spaimă. Caut înfrigurat o țigară, afară e cald și în cameră e prea multă lumină. Spaimă. Aprind bățul de chibrit pe la a treia încercare, nu nimeresc capătul țigării. Mă doare nasul și văd în ceață. Spaimă. Trag un fum din țigară, voma vine brusc și reușesc să mă abțin, dar rămân fără aer. Toată fața mea e un vulcan. Beau apă, voma revine. Pun mâna pe sticlă, trag o dușcă, încerc să înghit, nu reușesc. Până la urmă înghit. Tăria îmi trece brusc prin tot corpul, mă încălzesc și încep să gândesc. Mai beau, fără să respir, cam o sută de grame.

Unde am fost aseară? Când am ajuns aici? Ușa o fi închisă? Unde e telefonul? Lasă că văd eu, deocamdată să îmi revin un pic. A, uite-l aici. Cinci apeluri pierdute. Minunat. Cine o mai fi?

Mă ridic cu greu și ajung până în hol.

tremur tremur tremur tremur tremur tremur tremur

Mă uit în oglindă și fac un pas înapoi. Am nasul spart și umflat și jumătate de față mi-e neagră. Ochiul stâng e închis. Nu îmi aduc aminte ce și cum, poate mai târziu. Mă uit atent, mâna stângă e și ea praf. Ciudat. Merg la toaletă, revin tremurând din toate încheieturile. Scara scârțâie, ca de obicei. Mă țin de perete și apoi de balustradă, ajung cu greu în cameră. Sticla e la locul ei, mă arunc pe ea. Fumez în neștire și continui să beau. Nu am nicio amintire din noapte, parcă nu s-ar fi întâmplat nimic de la începutul lumii și până acum.

E vară și cald. Prea cald. Pare să fie trecut de opt, camera e deja luminată în exces. Nu se aud mașini pe stradă, orașul e în vacanță. Foarte bine, să stea în vacanță.

Strada pe care stau are douăzeci de case. E undeva lângă Gara de Nord, paralelă cu Golescu. În general e pustie și tăcută, casele sunt păzite de porți încuiate. Pe ambele trotuare sunt mașini parcate regulamentar, deci pietonii merg pe carosabil. La colț stă invariabil, pe un scăunel, o țigancă bătrână care știe tot despre toți locatarii din zonă.

Casa în care locuiesc a fost construită la începutul secolului XX de un italian bogat, unul dintre negustorii de la Matache. Are trei niveluri: un demisol, un parter înalt și o mansardă. La exterior e îngrozitoare, nu există nici măcar zece centimetri de tencuială bună. Tabla de pe acoperiș e ruginită, vopseaua de pe ferestrele din lemn s-a luat și ea. Gardul și poarta, micuțe, sunt ruginite. Curtea e mică și plină de bălării. La demisol am o bucătărie cu beci, un hol, o baie minusculă și o cameră nelocuită în care nu se află nimic. La parter se ajunge pe o scară în spirală, din lemn, care la vremea

ei trebuie să fi fost foarte frumoasă. Acum scârțâie din toate încheieturile și vopseaua s-a șters complet. Parterul are două camere și un hol care servește și de bucătărie. Oricum nu gătesc niciodată, dar e bine să ai bucătărie. Și mai ales frigider. Camera din spate e nelocuită, în ea sunt aruncate, claie peste grămadă, mii de lucruri printre care trebuie să sap zilnic pentru a găsi câte ceva. Îmi e groază să fac curat acolo, deci lucrurile rămân așa. Camera în care locuiesc are un minim de confort și e foarte luminoasă. Are trei metri patruzeci înălțime și trei ferestre uriașe, de doi metri și ceva fiecare. Un pat, un birou de epocă, o bibliotecă, un suport de televizor, doi palmieri, o măsuță, o veioză și un fotoliu. Pe jos, un covor persan albastru care a fost al părinților mei și pe care l-am păstrat. E plin de praf, dar e mai bun decât podeaua din lemn. Mansarda casei nu e locuibilă și probabil nu a fost locuită niciodată. În ea sunt lucrurile fostului proprietar al casei, nu a mai venit niciodată să le ia. Într-o zi am să le arunc pe toate.

Continui să beau și să fumez, poate trece. Durerea din nas și din ochi crește. Mă caut prin buzunare. Nimic. Mai caut. O pastilă, într-un colț. Un anticonvulsiv. Îl înghit cu băutură, poate așa tremuratul se va opri. Dau drumul la televizor. Îl opresc, sunetul mă supără. Totul pare pe dos, aș vrea să ies și să fac câțiva pași, dar tremuratul nu se oprește deloc și cred că îmi e rușine să ies pe stradă treaz. Arăt rău, nu îmi amintesc ce s-a întâmplat și cum am ajuns acasă. Fac eforturi să îmi amintesc.

Pe telefon toate apelurile ratate sunt de la soră-mea. Oare ce-o mai vrea? Știu cântecul ei pe de rost: *Nu mai bea, nu mai trage, stai pe-acasă și caută-ți ceva de muncă, orice, chiar și fără bani, că ne descurcăm cumva etc.* Nu vreau să o aud acum.

Mă ridic și mă mut lângă geam. Strada e pustie, nici măcar țiganca de la colț nu și-a ocupat locul pe scaun. Are un obicei ciudat: întâi scoate scaunul, apoi dispare o vreme; după aceea își aduce țigările și inevitabila pungă cu semințe de floarea-soarelui, se așază pe scaun și nu se mai mișcă de acolo. Se vede pe geam, dacă te lași foarte mult pe stânga și știi unde să te uiți. Se mai vede și reflexia ei în geamurile vecinilor. Încerc să mă îmbrac, sticla e pe terminate și știu că îmi va trebui ceva de băut. Iau pantalonii de pe scaunul de birou, observ că sunt plini de sânge încă umed. Trec în camera vecină, iau alții din haos. Am minim treizeci de perechi, e OK. Mă îmbrac, încerc să dau cu niște apă pe față și să curăț bine sângele. Ochiul e aproape închis, nasul nu e așa de rău umflat. Parcă aveam pe undeva niște ochelari de soare. Unde, nu îmi dau seama. Beau ultimele picături din sticlă, am început să îmi mai revin. Parcă tremuratul se mai oprește, nu de tot, dar suficient cât să mă duc până la colț.

Caut bani în locul știut, sub saltea, în dreapta, în volumul din *Morometii* pe care îl păstrez de ani de zile acolo. E primul volum, cartea mea preferată pentru lecturi de cinci minute la întâmplare.

Ies pe poartă, dau nas în nas cu țiganca. O salut, mă salută.

— Da' de unde veneai maică de dimineață așa para-dit?

— Nu știu, tanti, nu știu.

Dă din cap dezaprobator, dar nu zice nimic. A văzut ea mai mult de-atât la viața ei.

Mă preling pe lângă gard, mai sunt o sută de metri până la magazinul de la colț. O să îmi iau bere, aia sigur mă pune pe picioare pentru moment. Trebuie să ajung până acolo și mă întorc. Intru în magazin, e o

hrubă la demisol cu trei trepte de beton. Mă duc direct la frigider, iau de acolo două pachete de bere, le așez pe tejghea. Mă duc până la aparatul de cafea, bag un leu în fantă, aștept. Cafeaua miroase bine, mi-e poftă. Plătesc berea, iau și două pachete de țigări. Fata de la tejghea nu zice nimic, s-a obișnuit să nu salut și să nu zic nimic în general. Ies din magazin, mă așez pe o bucată de beton din fața geamului, pun punga cu bere și cafeaua lângă mine pe trotuar, desfac un pachet de țigări. Mă ridic, intru din nou în magazin, iau o brichetă de pe tejghea și las banii, același film mut. Urc scările înapoi, mă așez afară. Beau cafea, fumez, desfac o bere, privesc în gol. Berea e rece și îmi face bine. Totul începe să capete sens, simt deja că pot descleșta gura. Beau repede toată cutia, mai desfac una. Amintirile nu vin deloc, hotărăsc să renunț să mă mai gândesc. Ce trebuie să fac azi? Mă întâlnesc cu cineva? Bani am? Se pare că am bani, nu mă întâlnesc cu nimeni. Aș putea să mă duc prin centru. Încă mai tremur puțin, din când în când.

Mă ridic și pornesc înapoi către casă. Mă opresc, schimb câteva vorbe cu țiganca. Intru, urc scările, mă așez pe scaun la birou, desfac o bere. Caut un tricou, mă schimb, acum arăt binișor. Caut în agendă numărul unui amic, sun, nu răspunde. Probabil doarme, e nouă dimineața și e foarte cald. Găsesc ochelarii de soare, sunt mari și acoperă ochiul lovit. Așa e mai bine, măcar nu o să se holbeze nimeni la mine.

Iau rucsacul de pe jos, pun în el niște beri, am să plec să mă plimb prin centru. Pun și o carte, *Cum simte domnișoara Smilla zăpada*. Poate mă plictisesc și mai citesc ceva. Vara, lectura e cel mai bun remediu împotriva plictiselii. Unde să mă duc? Lasă că văd

eu. Trebuie să găsesc pe cineva cu care să schimb o vorbă.

Ies, închid poarta, pun cheia în cutia poștală. Nu e sigur să o iau cu mine, poate o pierd iarăși pe undeva. Fac stânga, nu vreau să mă întâlnesc din nou cu țiganca. Am văzut-o destul azi. Merg încet pe strada pustie, nici țipenie de om. Apoi din nou stânga, după douăzeci de metri sunt în piață. Traversez, intru pe Știrbei, e umbră și bine. În fața la DNA îmi desfac o bere, jandarmul de la poartă mă privește cu ochi goi, de om care nu are nimic de făcut vreo 12 ore. Nu e trafic. Printre crengile copacilor nu se vede niciun nor. Merg liniștit, nu mă grăbesc nicăieri. Fumez și beau bere, orașul ăsta e pentru mine un oraș beat. O berărie publică, foarte mare și luminoasă. Fac brusc dreapta, trec pe lângă sediul Nunțiului Papal în România, cobor spre parc. Acolo e frumos și răcoare, să stau puțin. Parcul e aproape, trec de ciudățenia aia din piatră de la intrare – nici alee, nici portic –, mă îndrept către Izvorul lui Eminescu. Acolo mă așez pe o bancă și stau la o bere, privesc câinii care se plimbă și fac scandal pentru că nu sunt lăsați să alerge. Așa e, e nedrept ca până și pe aleile din parc să li se ceară să fie cuminți. Termin berea, caut un coș și arunc cutia, o iau din loc încă o dată. Urc printre blocurile de la Sala Palatului, apoi traversez părculețul cu biserica. Pe Calea Victoriei e vacarm, traversez pe unde pot și intru pe străduțele de la Universitate. Mă salut cu toți anticarii de pe lângă ziduri, îi cunosc de o grămadă de vreme. Sunt oameni care au îmbătrânit odată cu zidurile și curentul de aici, în general amărâți. Mă opresc, schimb câteva vorbe cu Profesorul. E un personaj. Are plete albe, se poartă la costum, știe câte-n lună și-n stele despre cărți. Îmi cere

niște bani împrumut, nu și-a făcut safteaua azi. Îi dau, trec eu mai pe seară și îi iau înapoi. Traversez prin pasaj, mă uit la vitrinele cu diverse, ies drept în față la Muzeul Bucureștiului. Clădirea e mică și frumoasă, întotdeauna mi-a plăcut. Mă îndrept către o terasă știută, acolo nu e zgomot. E aproape, ajung imediat. Nimeni la terasă, doar niște șmenari care își beau cafeaua. Nu am treabă cu ei, intru direct la bar și îmi iau o bere și o cafea. Băieții de aici mă salută frumos, sunt client vechi și, din când în când, le dau de băut. Rămân înăuntru, un băiat îmi aduce telecomanda ca să mă uit la ce vreau eu la televizor. Beau și privesc terasa pustie, e un sentiment plăcut de liniște la ora asta. Orașul abia se trezește, nu se întâmplă nimic. Mă uit la un documentar cu război, ca întotdeauna. Îmi place liniștea asta, e altfel. Sunt un om matinal, mereu am parte de așa ceva. Sunt micile bucurii ale vieții și, printre ele, liniștea unei cârciumi e la mare preț.

Terasa începe să se anime. E un loc cunoscut de toți bețivii din oraș, singura cârciumă accesibilă din centru. Îi aparține unui șmecher și are un nume aproape mitic în mintea unora, Argentin. Băutura e ieftină și proastă, fauna e pe măsură. Către orele prânzului căldura e insuportabilă, dar mesele se umplu și băutura curge în valuri. Se bea bere la halbă și vin cu sifon, se stă la taclale, e lumea frumoasă și fascinantă a oamenilor care beau de dimineață și nu muncesc niciodată. Toți cei care vin aici au surse de bani, niciodată bani cinstiți. Și toți, cu mici excepții, sunt beți de dimineața până seara. Ciudat, scandaluri nu prea sunt, și, atunci când izbucnesc, sunt stinse imediat de băieții din jur.

M-am mutat și eu afară. Stau la masă cu aproape aceiași oameni cu care stau în fiecare zi. David Jidanu, Piticu, Monșer, Alex. Oameni cu istorii, toți la un loc ar putea să dea subiecte pentru o duzină de romane. David e fost judoka, acum vreo 20 de ani era campion european. După multe peripeții, a ajuns în Germania. Acolo a avut un meci cu un chinez într-un supermarket, ăla se băgase în fața lui la coadă. L-a pocnit, omul a căzut cu capul de casa de marcat și a murit la spital a doua zi. Pentru isprava asta, David și-a luat pedeapsă și a făcut 5 ani și în România. Trăiește din ce apucă, tot felul de afaceri care de care mai dubioase. Are o amantă cu 10 ani mai în vârstă ca el și mai umblă cu o băbăciune de vreo 60 de ani, cu care se iubește mult. Toți beau continuu. La viața lor se adaugă un câine boxer pe nume Ursu. Piticu e finanțist, băiat deștept, dar bețiv cum rar s-a întâlnit pe față de pământ. Are casă, soție, copil, dar 90 la sută din timp și-l petrece prin bombe și bodegi, afumat și povestind vrute și nevrute. Alex a fost muncitor toată viața, vine din nord și locuiește pe la diverse femei. Nimeni nu știe exact din ce trăiește. Cu oamenii ăștia mă întâlnesc zilnic, într-un loc sau altul. Uneori stăm împreună zile întregi – varianta postmodernă a crailor. Azi stăm aici, la umbră și la 50 de grade, pălăvrăgind în jurul câtorva sticle de vin cu sifon și gheață. E clar că nu vom face nimic altceva toată ziua, doar vom străbate încetișor un număr de bodegi. Facem cu rândul la bar, e o lege nescrisă. Suntem cinstiți între noi, în măsura în care se poate, și întotdeauna ne ajutăm cu ce putem.

Azi subiectul de discuție a devenit, evident, nasul meu. Nu reușesc să îmi amintesc ce s-a întâmplat. David

susține că pe la două și ceva eram beat la Sfinții Voievozi, pe o bancă. Cu el și cu Micki. Ce s-a întâmplat mai încolo, nu mai știe, că a plecat. O să încercăm mai târziu să aflăm de la Micki, dacă își aduce aminte ceva.

Piticu propune să ne mutăm mai la răcoare, a devenit greu să stăm la Argentin. Facem socotelile și plecăm voioși spre Pepa, alt loc numai de noi știut prin centru. Traversăm pasajul pe sub Brătianu și ajungem la Sfântu Gheorghe. În spate, pe linia tramvaiului 5, e o bodegă veche și prăpădită numită La Pepa, după numele patroanei. Bodega a supraviețuit cumva de pe vremea lui Ceaușescu, când era loc de masă pentru angajații de la sediul Renel din apropiere. E cel mai murdar loc în care se poate bea în centru, pe jos are ciment și mozaic, și la toaletă un om treaz nu ar putea intra. E un loc incredibil de ieftin, ca în Ferentari la colț. Patroana vinde cât e ziua de lungă vodcă, bere și vin prost de după o tejghea slinoasă. Aici fauna e și mai ciudată decât la Argentin: se adaugă cerșetorii și oamenii fără adăpost din zona Sfântu Gheorghe. Personajul cel mai cunoscut e Paulian, un fost arhitect care cerșește băutură cât e ziua de lungă. E amuzant și știe povești frumoase cu Bucureștiul, deci toată lumea îl cinstește. În anumite zile îl poți întâlni pe Moni, un bătrân murdar și gras care se pretinde avocat și bea continuu, atât de mult, încât a devenit o legendă în centru. Așadar, cu aceștia doi în formație, stăm la masă la Pepa. Comandăm mici la grătar și lăzi de băutură, cheful se întinde. Moni ne povestește, bând lacom, cum a făcut el afaceri de milioane de euro cu americanii de la Inter, Paulian ne spune cum i s-a furat proiectul de la Casa Poporului. Sunt povești pe care le-am mai auzit de la ei, dar de

fiecare dată poveștile astea capătă amănunte în plus și ne captivează. E teritoriul mitic al alcoolicilor din centru și știm toți că, până la urmă, oamenii ăștia trebuie să își mascheze și ei ratarea cu ceva.

La un moment dat, David îmi face un semn discret și ieșim până la tramvai. Găsim un loc ferit, un gang; scoate două jointuri gata făcute, le aprindem, stăm rezemați de zid și fumăm.

— Ai ceva la tine?

— Nu am, mergem mai târziu și luăm, am pus bine.

Ne terminăm cuiele, mai facem unul cu câteva fire dintr-o folie, fumăm, ne întoarcem la bodegă ușor luați. Băieții știu ce facem noi, doar că ne-au rugat să fim discreți. Nu le place să vadă și îi înțelegem. Suntem prieteni și ar fi urât să ne supărăm, deci de fiecare dată ne retragem scurt și ne facem treaba. Dar focul stă aprins, de la un punct încolo eu și David ieșim des, ne întoarcem, devenim ușor incoerenți.

Așa ne ducem zilele de ani buni. Bem și tragem, facem bani din ce pică. Nimic mai frumos. Nu ne sperie nimic, în timp le-am văzut pe toate. Știm bine că într-o zi s-ar putea termina prost și, cu toate astea, continuăm. Tragem orice, mai puțin heroină. David a fost pe injectabilă și știe cum e, se ferește ca de foc. S-a lăsat de câțiva ani și a continuat cu treburi mai ușoare, dar nu mai trage în venă. A făcut sevrajul singur în casă; stătea cu cuțitul la marginea patului și bea vodcă încontinuu. După două săptămâni a ieșit din casă vindecat. Știe că într-o zi se va apuca din nou, dar încearcă să amâne cât poate acea zi. Știe la fel de bine că, așa cum zice el, în ziua aia va începe moartea lui. Are o voce gravă și povestește cu patos necazurile prin care a trecut, parcă recită. Cu cât e mai luat, cu

atât povestește mai frumos. Când e varză, recită poezii la infinit, presărându-le cu rime porcoase. Preferata lui e *Mistrețul cu colți de argint*. O știe pe de rost și a mai creat în timp vreo cinci variante porno pentru poezia asta.

La un moment dat, în mijlocul chefului, îmi sună telefonul. Răspund, e Mortu. Ne invită la el în curte la un grătar, mai cheamă el câțiva oameni. Îi spun că venim, ce să luăm? Nimic, zice el. Închid. O să luăm noi ceva pe drum...

Terminăm ce avem de băut pe masă și chemăm un taxi. O mașină vopsită prost, cum zice Piticu. Îl lăsăm pe el în față, are doi metri înălțime și nu încape pe bancheta din spate a unui Logan. Noi ne îngrămădim în spate, cu berile în mână. Taximetristul gonește pe străduțele din spate de la Colțea, ne scoate în Carol și apoi trece la limită pe Elisabeta. Mă uit pe geam, îmi place la nebunie orașul ăsta. Trecem pe lângă Universitate, apoi ajungem la Cișmigiu, facem dreapta pe la Spitalul de Stomatologie. Alex povestește în proasta o istorie cu femei de noaptea trecută. Taximetrul oprește în rond la Pârvan și ne extragem cu greu din mașină. Intrăm în primul magazin și luăm o ladă de bere și niște sticle de vin la întâmplare, să nu mergem cu mâna goală.

În curte e balamuc, muzică și fum. E pe înserate, orașul arde. Probabil sunt 40 de grade la umbră. Mortu ne întâmpină beat, ca de obicei. E un personaj hilar: înalt, famelic, cu ochii adânciți în orbite și cu o dantură perfectă. Poartă vreo zece lanțuri de argint și multe inele, e unul dintre cei mai bătrâni golani în viață. Cunoaște pe toată lumea și e mână largă. Sunt multe zvonuri, dar nimeni nu știe exact ce afaceri învârte.

Are șofer și casă, niciodată nu pare să aibă necazuri. Trăiește cu o tipă pe care a luat-o de la un alt prieten care nu o trata bine. Se înțeleg din priviri și nimeni nu i-a văzut vreodată supărați sau certându-se. La cheful organizat ad-hoc mai sunt doar doi oameni, Plopu și Dragoș, e în cerc restrâns de data asta. Plopu e un fel de bodyguard al casei, Dragoș e cumnatul lui Mortu și trăiește din ce poate pe lângă el. În general îi face comisioanele și din asta are traiul asigurat. Ni se dau scaune și pahare, David trece imediat la grătar, că lui îi place să facă de mâncare. Stăm de vorbă, aiureli, singurul scop e să treacă vremea și să se facă mai răcoare. Suntem toți invitați în urbe, e sărbătoare și dă Mortu de băut cât cuprinde. Mă ia deoparte și mă duce în casă.

— Hai, mă, să îți arăt ceva.

În camera lui, pe o măsuță, stă un bust din marmură albă. Lucrat frumos, minunat. Îmi atrage atenția asupra semnăturii perfect executate la baza lucrării.

— L-am luat gaj la un împrumut. Dacă ăla cade, sunt bogat. Cât crezi că face?

— Nu știu, mă interesez.

Ieșim fără alte cuvinte. E de prisos. Băieții au scos tablele, două cutii frumos lucrate din lemn. Facem campionat pe un leu. Cine pierde face tablele în cutie la toată lumea. Suntem cu toții buni la table. Jucăm cu pasiune și înjurăturile se aud până în stradă. Ajung în finală, mă bate Plopu de îmi sar tablele din mână. David a ieșit pe patru, e „făcător". Jucăm table în continuare și le stricăm intenționat pentru ca el să ne așeze pulurile. Moare de oftică, dar așa e când pierzi. Miza crește, glumim și jucăm pe doi lei linia și patru lei marțiul. Mergem la magazin să schimbăm bani, nimeni

nu are hârtii din alea verzi. Se transformă în corvoadă, dacă pierzi, trebuie să te duci la magazin să schimbi bani verzi, că ăia de la tine nu se pun că, zice Mortu, de unde știm că nu sunt falși? Ne purtăm ca niște copii, apare un preș și îl punem în fața învinsului ca să pornească pe moale spre magazin, ca la mă-sa acasă și exact la fel ca pe dric. Lui David îi dăm câte un leu să așeze pulurile, așa se plătește munca cinstită la ratați – cu un leu. Ăla ne înjură continuu. Ne distrăm. Bem. Povestim câte-n lună și-n stele.

Mortu ne anunță că plecăm în oraș în vreo oră. Îi fac semn lui David, ne strecurăm afară și ajungem repede la mine. Caut în baie o sticluță și ce mai trebuie, în cinci minute suntem gata. Ne punem și provizii în rucsac. Ieșim înapoi în stradă. Soarele după-amiezii e ucigător, am senzația că merg pe aer. Anestezicul își face efectul încet, nu mai vorbim și mergem ca teleghidați. Ne așezăm cinci minute pe un gărduț de piatră; stăm, privim în gol, fiecare cu viziunea lui. Văd cum strada capătă un unghi ciudat, tramvaiul a început să zboare. Trece repede, încep să îmi revin.

— Auzi, mă Davide, strada asta e la mare înălțime?

— Nu știu, mă, și io mă întrebam același lucru.

— Hai să mergem, ne așteaptă oamenii ăia. Ne revenim noi încetișor.

Coborâm strada, privim casele de parcă le vedem pentru prima dată în viață. Ocolim oamenii la mare distanță, prin mijlocul străzii. La poartă ne oprim, tragem adânc aer în piept, luăm o gură de bere, intrăm, totul pare bine acum. Tot efectul alcoolului a trecut brusc, simt că aș putea petrece trei zile. Băieții s-au pregătit și ne așteaptă, ne urcăm în mașini și pornim către oraș. Nu am nicio idee unde mergem.

În Piață am o revelație. Văd stația de tramvai și îmi aduc aminte. Am încercat să cobor din tramvai și am căzut cu fața de bordură. De acolo am ochiul negru și nasul spart. Bun, măcar acum știu ce și cum. Le spun și băieților ce plonjon am tras, toată lumea râde.

Intrăm în restaurant, totul e bine acum. Nu mai am obsesia nopții trecute, îmi amintesc tot. Comandăm mâncare și băutură, cheful ăsta se anunță unul lung. Nu cunosc stare mai bună decât asta.

2

Noapte. O liniște de mormânt, nu mișcă nimic. E clar, am dormit îmbrăcat. Sunt complet amețit, scot sculele și îmi mai fac repede un pic. Îmi revin, merg pe hol și iau o bere. Din camera cealaltă se aude un sforăit. Deschid ușa, pe pat sunt trântiți David și Piticu. Închid, nu îi trezesc încă. Să mai doarmă, probabil e foarte devreme. Pe telefon sunt multe apeluri ratate. Ca de obicei. Voi suna dimineață, să văd ce se mai întâmplă. Deocamdată stau cu o bere în mână și ascult noaptea. Noaptea e cea mai bună prietenă a mea, dintotdeauna. E singurul moment când mă simt în siguranță. Ziua e periculoasă. Ziua ascunde lucruri neprevăzute, noaptea e întotdeauna sigură și bună și singuratică.

*

S-a făcut de mult lumină. Băieții s-au trezit și au plecat pe la casele lor. Pun mâna pe telefon, mă așez calm la birou și apăs butonul de apelare.

— Bună ziua. M-ați sunat.

— Bună, am încercat să te sun ieri toată ziua. Îți mai amintești ce am discutat săptămâna trecută?

— Sincer, nu prea. Era ceva important?

— Mama ta. E bolnavă. E internată la spital în străinătate, a suferit un atac cerebral. Cum ai putut să uiți asta?

— Nu știu, pur și simplu am uitat. E grav?

— Da, a paralizat complet.

Lumea se surpă cu mine. Încerc să nu urlu, dar înțelegerea faptelor mă salvează și mă face să mușesc. Reușesc să îngaim:

— Ce e de făcut?

— Nimic. Sora ta e acolo. Ne-a rugat să avem grijă de tine, abia acum te-am găsit. Putem veni până acolo?

— Da. Veniți.

Închid. Încep brusc să tremur, nu pot crede că nu am știut nimic o săptămână. Nu am nicio idee ce aș putea să fac, nu vreau să o sun pe soră-mea, pentru că de data asta are dreptate. Probabil nu am inimă, dar acum e prea mult. Deschid o bere și stau, mut, privind în gol. Simt o durere uriașă și albă cum îmi urcă prin corp, transpir, nimic nu e bine. Mă gândesc să îl sun pe David, să vorbesc cu el, dar brusc simt că nu e cel mai bun lucru din lume să fac asta. Încep să urlu, urlete disperate și fără noimă. Urlu timp de cinci minute continuu, până simt că răgușesc.

Rămân pe scaun epuizat, privesc în gol și nu vreau să mai știu de nimic. Aici să se termine oare? Îmi trec prin fața ochilor mii de întâmplări, momente bune și rele, totul e amestecat și confuz. Am citit undeva că singura soluție e să uiți de tot, să ștergi trecutul și să începi de la zero. Mi se pare imposibil. Cuvântul *imposibil* nu mă ajută, îmi trebuie unul și mai puternic de-atât. Dacă uiți tot, nu înseamnă că ai murit? Și dacă ai murit, ce mai e de făcut? Mă duc încet până la oglindă și mă privesc. Sunt desfigurat, am nasul spart. Mâinile îmi atârnă ca niște bețe de mătură pe lângă

corp. Pantalonii stau să cadă de pe mine. Am umerii vineți de la înțepături. Ceva nu e bine.

Aud un motor la poartă, apoi aud portiere închizându-se. Două. Poarta scârțâie ca întotdeauna, pași grei pe scară. Părinții cumnatului meu intră, la fel de liniștiți ca întotdeauna, ei au un alt fel de a fi decât restul lumii. Se așază, unul pe scaun și unul pe canapea. Mă privesc cu ochi plini de compătimire și suferință. Au un copil aproape de vârsta mea, probabil nu le place ce văd.

— Uită-te și tu în ce hal ai ajuns, când ai mâncat ultima oară?

— Ce ai pățit la față?

— Nimic, am căzut. Spuneți-mi și mie ce s-a întâmplat.

— Mama ta a căzut în baie. A găsit-o proprietarul după două zile. E la spital, a paralizat. Copiii sunt acolo, au ajuns a doua zi. Deocamdată nu se știe ce se va întâmpla.

Văd din nou alb. Nu pot vorbi.

— Sora ta ne-a dat numărul unui medic care i-a fost profesor. Ne-a rugat să vorbim cu el și să te internăm, dacă și tu vrei asta. Am venit să te ducem acolo, domnul doctor te așteaptă. Nu trebuie să te temi, totul va fi bine și vom avea grijă să nu duci lipsă de nimic.

Nu pot înțelege ce îmi spune. Îi privesc și am senzația că văd prin ei. Cobor la baie și vomit, beau aproape o sticlă întreagă de coniac, revin.

— Știm că îți e greu, dar trebuie să faci ceva. Poate îți dai și tu seama că nu mai poți continua așa...

Nu pot gândi. Vreau să fug, să fug până la capătul lumii. Nu îmi dau seama cum va fi să mă opresc, dar îmi e o frică inumană. Mă simt ca un animal hăituit. Știu că nu pot refuza, dar nu îmi pot imagina niciun

fel de viitor cu mine treaz. Iau o bere, o deschid, beau și nu spun nimic. Nimic în urma mea și nimic înainte. Am trăit degeaba?

Domnii Popescu stau în fața mea, neclintiți. Pe fața lor văd aceeași milă nesfârșită și așteptare.

— Atunci, o să merg. Asta e...

— Ai ceva haine curate? Un trening, ceva?

— Ar trebui să am, nu știu, să caut.

Trec în camera cealaltă și răscolesc. Am treninguri, îndes vreo două în rucsac. Îmi pun lenjerie și tricouri, papuci. Nu am mai fost niciodată internat într-un spital, dar am o bănuială că așa se face când te duci acolo. Pun și vreo două-trei cărți, deși nu sunt sigur că le voi citi. Ies din cameră cu pași solemni, de înmormântare. În cap îmi stăruie primul vers din *Iliada*, pe al doilea nu mi-l pot aminti. Îl spun pe primul în minte, îl repet ca pe un imn funerar: *Cântă, Zeiță*. Mă urc în mașină, privesc casa ca și cum aș vedea-o pentru ultima dată. Sunt un mort și oamenii ăștia mă conduc pe ultimul drum. Îmi dau seama că nu sunt mânios, oare de ce repet versul ăsta? Nici eu nu știu.

Orașul se scurge pe lângă mine – străzile cunoscute, barurile, câțiva oameni pe care îi știu. Privesc de după geamul fumuriu și știu, cumva, că nimic din toate acestea nu va mai fi la fel. Doar că nu îmi pot imagina viitorul.

Words move, music moves, only in time –
But that which is only living can only die.

Stau cu sticla de coniac între picioare și privesc pe geam. Orașul curge încet, e cald, și străzile, pe măsură ce ne îndepărtăm de centru, sunt din ce în ce mai pustii. Orașul e în continuare beat – sau așa îl văd eu – și

fiecare stradă îmi amintește de ceva. Drumul cu mașina e un cântec întreg, o sonată care nu pare să aibă început și sfârșit. Îmi golesc mintea, aleg doar să privesc și să tac. Nu mă interesează nimic, absolut nimic. Eu sunt un mort și asta e povestea mea.

poate că nimic nu s-ar întâmpla exact în felul ăsta dacă lucrurile ar fi doar un pic diferite încerc să mă gândesc nu pot nu am cum să înțeleg că ați venit să mă luați dar de ce nu ați făcut asta în somn somnul mă face vulnerabil nu pot să mă opun nici acum nu mă opun decât în gând luați mâinile de pe volan și haide să spălăm motorul mașinii în Dâmbovița e un râu curat poți să speli în el o mașină uite ce mare e cupola aia și cum se vede de după mall mai avem puțin și ajungem *increscunt animi virescit volnere virtus*

3

Strada asta m-a fascinat întotdeauna, nu știu de ce. Pare atât de aglomerată, poate pentru că sensurile de mers sunt despărțite de un rând de copaci. După benzinărie începe spitalul, e probabil cel mai mare pe care l-am văzut vreodată. Porțile sunt păzite de oameni în uniforme. Domnul Popescu le arată o bancnotă, îi dau indicații și intrăm cu mașina. Virăm de câteva ori pe străzile cu o singură bandă care fac legătura între secții. Din câte îmi dau seama, spitalul e împărțit în mai multe clădiri și toate arată la fel. Cred că e foarte ușor să te rătăcești pe aici. Secția la care mergem e pe o latură a curții, undeva aproape de intrare. E un pavilion cu un etaj. În jurul pavilionului e o curte mică și observ că e singura secție cu gard și pază. Ajungem la poartă, paznicul ne arată pe unde e intrarea. Merg împleticit, în curte sunt câțiva oameni care, din punctul meu de vedere, arată absolut normal. Urcăm o rampă și intrăm pe un coridor lung, îngust și întunecat. Exact locul în care nu ai vrea să te afli. Sunt câteva uși, mă izbește inscripția de pe prima: IZOLATOR. La capătul coridorului e coadă, sunt vreo trei persoane care așteaptă pe scaune. Un asistent zâmbitor cu mustață ne întreabă cu ce problemă am venit și dispare pe ultima ușă din stânga. Așteptăm vreo câteva minute, ușa se deschide și suntem invitați înăuntru.

Biroul e mic și luminos. Are un aer primitor, poate din cauza dosarelor și a cărților răspândite peste tot. Domnul doctor e un bărbat masiv, pe la 50 de ani, cu mustață și un zâmbet binevoitor. În dreapta lui stă un tânăr de vreo 25 de ani, cu un caiețel în mână. Asistentul zâmbitor așteaptă în picioare să i se spună ce are de făcut. Doctorul ne salută frumos, tot un zâmbet, întreabă de soră-mea și spune că își amintește că era o studentă bună și îi pare rău că nu a rămas în sectorul public, dar poate e mai bine în privat.

— Cu ce pot să vă ajut?

Tac nedumerit. Nu am nicio idee cu ce mă poate ajuta, poate știe el mai bine.

— Am reușit să îl convingem să vină, ca prin minune, azi-dimineață. Dumneavoastră știți mai bine ce e de făcut.

— Da, cred că da, spune doctorul Tene. Ai consumat ceva azi? Se pare că da... Tică, adu un Tiapridal pentru dânsul și un Diazepam. Vom încerca să mai calmăm puțin situația, apoi vedem ce e de făcut. Spune-le fetelor să pregătească o rezervă, apoi vorbim. Către mine: când ați consumat ultima dată și ce?

— Acum 10 minute. Coniac.

— Altceva? Azi?

— Niște k și câteva beri.

— Vă simțiți bine?

— Vă rog să îmi vorbiți cu tu.

— Te simți bine?

— Aproximativ. O să fie rău?

— Sincer, nu știu. Depinde de la caz la caz. Cum stai cu sănătatea, în general? Ce ai pățit la ochi?

— Nu știu cum stau cu sănătatea, bănuiesc că bine. Am căzut și m-am lovit de o bordură.

— Înțeleg. Vrei să te internezi? Nu putem face asta fără acordul tău scris. Există niște reguli.

— Bănuiesc că vreau, de asta sunt aici.

— OK, câteva reguli. Secția e închisă. Există un program de vizite, dar nu se respectă, poți primi vizite oricând. În schimb, tu nu ai voie să părăsești secția fără acordul meu scris. Nu ai voie să consumi nimic în secție. Se numește abstinență, îți voi explica pe parcurs și îți voi da materiale să citești. Vei primi tratament și ne vom îngriji de orice aspect al sănătății tale care lasă de dorit.

— Am voie cu laptop?

— Ai voie cu orice, chiar și cu televizor. Tică se va ocupa să ai tot confortul.

— Am voie să fumez?

— Da, desigur.

— Cafea?

— Aș recomanda să nu consumi câteva zile, ți-ar putea face rău. Dar e alegerea ta, firește. Aici nu e o închisoare, încercăm să te ajutăm. Alte întrebări?

— Cât va dura asta, domnule doctor?

— Asta nu pot spune eu... Pune mâna pe telefon și formează un interior scurt. Tică, ați aranjat rezerva? Să aibă coleg câteva zile, neapărat, apoi mai vedem. Să îi luați sânge pentru analize, am scris eu aici. Le faceți la urgență, deocamdată puneți o glucoză ca să îl trezim un pic. Te rog să mergi cu domnul Tică, îți va arăta unde e rezerva. Ne vedem într-o oră. Încă ceva: domnilor, i-ați luat tot ce îi trebuie? Țigări? Alte lucruri?

— Nu, dar mă duc și cumpăr. Se rezolvă.

— Foarte bine. Actele lui unde sunt?

— La noi. Are doar o copie după buletin, l-a pierdut.

— Să îi dați copia domnului Tică pentru internare, ne descurcăm așa.

Mă ridic cu greu, pastilele alea două m-au făcut praf. Îmi e somn și văd în ceață. Ies pe coridor, merg câțiva pași și apoi nea Tică îmi arată o ușă deschisă. Camera e micuță, de două paturi. Nu are absolut niciun decor, dar are baie. La fereastră sunt gratii, totul pare extraordinar de curat. Apare o asistentă ca din pământ cu cele necesare pentru a-mi recolta sânge. Mă așez pe scaun și întind brațul, parcă visez. E imposibil să prindă o venă, zice ea. Mai încearcă de două ori, încercările ei mă dor îngrozitor. Apare Tică, mai caută o dată, reușește să găsească o venă mai sus de cot și îmi ia vreo patru fiole de sânge. Lasă branula acolo, o închide tacticos și îi spune asistentei să pună o glucoză cu vitamine. Mă întind pe pat și atunci îl remarc pe colegul de cameră.

E înalt și masiv și zâmbește.

— Eu sunt Petre. M-au rugat să stau cu tine câteva zile. Ai nevoie de ceva, frățiе?

— O țigară.

— Uite-le aici. Vorbim după. Iese fericit, nu știu unde se duce.

Apare asistenta, pune un stativ lângă mine și montează o perfuzie. E în vârstă și mă privește cu milă, dă din cap și pleacă. Rămân singur, fumez și mă uit pe geam la copacii din curte. Nu înțeleg nimic din ce se întâmplă, totul e ca un vis. E liniște, e ca acasă, dar nu sunt acasă. Toată lumea se poartă cu mine cu mănuși, nici asta nu înțeleg. Aș vrea să beau ceva, măcar o bere. Îmi dau seama că e imposibil, mă ia somnul. Privesc picăturile albe care se scurg încet în mine, încerc să le număr și pierd șirul, totul pare infinit de greu. Închid ochii. Îi deschid, picăturile curg exact la fel. Îi închid din nou.

*

Deschid ochii și nu înțeleg exact unde mă aflu. Am gura uscată, îmi simt buzele lipite una de alta. Mâna dreaptă mă doare îngrozitor, o trag de sub cap și văd branula instalată în venă. Am dormit pe ea. Doare ca dracu'. Am țigări pe noptieră, încerc să îmi dau seama unde mă aflu. Mă ridic pe marginea patului și simt cum amețesc brusc. Mă întind la loc.

— Cum te simți? mă întreabă o voce din spatele meu.

Tresar, ridic privirea și amețesc brusc. Închid ochii și îi deschid din nou, mă întorc. În ușă stă același Tică, îmi aduc aminte unde sunt.

— Ai ațipit un sfert de oră. Cum te simți?

— Ca dracu'. Vreau să beau o bere.

— Asta nu e voie, tinere. Te așteaptă domnul doctor. Vrei să mergi cu mine?

— Merg, ce să fac...

Mă ridic și îl urmez câțiva pași pe coridor. Doctorul e în același loc, domnii Popescu stau cât se poate de liniștiți pe scaunele din fața lui.

— Ia loc. Au venit analizele. Trebuie să discutăm.

— Da...

— Ai ficatul praf. Nu știu dacă înțelegi cifrele, dar transaminazele de 800 nu înseamnă nimic bun. I-am rugat pe domnii să îți cumpere cele necesare, vom încerca să te punem pe picioare.

— Mă rog...

— Am o întrebare. Tu știi de ce ești aici?

— Nu prea.

— În secția aceasta tratăm dependenți de alcool și, ocazional, alte substanțe. Cu asta ne ocupăm zilnic. Tu

ești, din câte aud, un consumator înrăit. Crezi că ești dependent?

— Nu știu.

— Dacă vrei să rămâi la noi, va trebui să te obișnuiești cu gândul ăsta și va trebui să mă lași să te ajut.

Mintea mea refuză cuvântul ăsta. Eu nu sunt dependent. Poate sunt bețiv, drogat, ce-oi fi eu, dar nu sunt dependent. Sau nu cred asta. Îmi vine să îi strig asta în față, dar are o privire așa de blândă, încât brusc mi se face rușine. Dependent, auzi!... Ce idee tâmpită! Dependentă d-aia e mă-ta, bă!

Scrie într-un caiet misterios. Se uită la mine, vorbește cu mine, scrie fără să privească pagina și face asta foarte natural. Obișnuința. Încerc să citesc ceva în ochii lui. Zâmbește și mi-e al dracului de frică, deși nu am nicio idee de ce. Toată lumea în jurul meu zâmbește, dar sunt convins că sunt doar măști. Ciudat, telefonul nu a sunat deloc azi. Sunt înțeleși între ei? Nu știu, voi afla.

Brusc îmi dau seama că nu vreau să fiu în locul ăsta. Vreau să fiu la o terasă, liber, beat, pălăvrăgind, fără branula asta împuțită, fără paznici, fără oameni care zâmbesc și, în esență, nu îmi spun nimic. Vreau să aflu ce e cu mama, să aflu ceva exact. Vreau să nu mă sune soră-mea, niciodată. Va trebui să aflu exact ce e cu dependența asta, trebuie să aflu. Am citit câte ceva despre subiect prin câteva cărți, dar totul e în ceață acum. Ceva cu incapacitatea de a opri consumul sau de a-l controla, ce dracu', efectiv nu știu despre ce era vorba.

— Am discutat cu domnii Popescu, vor încerca să îți asigure tot confortul. În rest, noi suntem aici douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru și te vom ajuta. E bine să spui când ceva nu e în regulă. El e

Tudor. Va fi psihologul tău și, dacă vei dori, veți face împreună terapie individuală. Asta înseamnă să stai de vorbă cu el și să îi povestești despre lucrurile care îl interesează și care te interesează pe tine. Oricând dorești și avem timp, poți discuta și cu mine, sunt aici în fiecare zi. Acum, despre tratament. Avem două soluții și trebuie să mă consult cu tine. Vei trece prin sevraj. Că îți place sau nu, exact asta se va întâmpla. Din câte am înțeles, ești, din punctul meu de vedere, politoxicoman. Asta înseamnă că sevrajul va fi destul de sever. Avem medicamente care ne ajută, dar ele nu fac totul. Vrei să te sedez?

— Nu, mai bine nu.

— Atunci, vom încerca un tratament standard și vom vedea. Deocamdată vei sta mult cu perfuzii, vreo cinci zile. Apoi vedem. Am scris totul aici, colegii mei știu ce au de făcut.

Încep iarăși să tremur. Îmi vine să vomit, aș bea ceva și văd alb-negru din când în când. Îmi e frică, totul pare străin și neprietenos. Nu cred în zâmbetele lor, mă mint cu bună știință și de fapt au un plan pe care nu mi-l spun.

— Cu asta eu am terminat, spune doctorul. Te rog să semnezi aceste acte, apoi vei merge cu Tudor pentru a discuta câteva minute. Domnilor, spune către Popești, mă puteți suna oricând. La fel, puteți veni în vizită oricând. Mulțumesc.

Domnul Popescu se ridică, înalt și masiv, îmi întinde mâna și îmi zâmbește prietenos:

— Sună-ne când ai nevoie de ceva. Vom veni zilnic. Mulțumesc, ne-ai făcut o mare bucurie.

Ies amândoi, la fel de liniștiți și decișii ca întotdeauna.

Aș fuma o țigară. Nu știu dacă am voie aici, mai bine nu. În continuare vreau să beau ceva, îmi simt

gura uscată și am limba ca o bucată de lemn în gură. A început să mă doară fața din ce în ce mai tare, nimic nu e bine. Nu știu ce să fac cu mâinile și le bag în buzunare. Mă ridic, privesc pe geam.

— Vrei să vii cu mine câteva minute? mă întreabă psihologul, la fel de prietenos ca toată lumea.

— Da, sigur. Pot fuma o țigară?

Mă simt ca un deținut, trebuie să întreb ce pot face și ce nu. Nu îmi place, tremur și nu am încredere în niciunul dintre ei.

— Haide, fumezi dincolo.

Îl urmez pe coridor. Pe scaune sunt în continuare câteva persoane, toate concentrate pe telefoane și mute. Lumea e un film mut. Mergem până în capătul coridorului, Tudor deschide ușa de vizavi de Izolator. E o ușă de metal, grea, probabil încăperea a fost transformată în birou, dar a avut altă destinație înainte. Camera e mobilată simplu: un birou, două scaune, un dulap-bibliotecă. Pe birou stă un laptop. În colț e o floare. Împinge o scrumieră peste birou, apoi se lasă pe spate în scaun, relaxat.

Îmi aprind o țigară, mâinile îmi tremură îngrozitor. Știu că a văzut asta, dar îl ignor și schițez un zâmbet încurcat. Fumez cu mâna tremurândă, oricât aș încerca eu să o controlez nu se oprește. Îmi dau seama că am tricoul ud de transpirație, trebuie să fie de la emoții. Dau din picior, privesc oriunde, numai nu în direcția psihologului. Nu știu exact ce caut aici. Am o mie de întrebări și nu știu nici măcar pe cine aș putea întreba.

— Așadar, eu sunt Tudor. Sunt psiholog și sunt asistentul domnului doctor la Universitate. M-am specializat în dependențe și cu asta mă ocup zilnic. Tu ce meserie ai?

— Nu am. Sau am, nici eu nu știu. Când am timp, traduc cărți pentru diverse edituri. Când nu, produc bani pe stradă, prin oraș. Am terminat Facultatea de Litere, sunt la bază profesor de română și de engleză. Dar mi se pare că am cam stricat-o.

— Nu știu dacă e chiar așa. Acum ești aici pentru că ai făcut un abuz prelungit de alcool și de alte substanțe și noi vom încerca să te ajutăm. În jargonul nostru ești dependent. Știu că nu îți place cuvântul, dar e realitatea așa cum e ea.

— Nu sunt dependent. Pur și simplu am sărit calul. Asta e.

— OK, cum spui tu. Nu voi încerca să te conving de nimic. Aș vrea doar să știi că sunt aici dacă vrei să vorbești cu cineva. Sunt aici zilnic.

— Nu știu cu ce m-ai putea ajuta, sincer nu știu.

— Poate în timp îți vei da seama singur despre ce e vorba. Poate.

— OK, păi cred că asta e. Pot pleca?

— Nu te țin cu forța aici. Sigur că poți pleca. Mi-a părut bine de cunoștință.

Se ridică, îmi întinde mâna. Îi strâng mâna și ies, simt nevoia să iau aer. Ies în curte și încerc să mă liniștesc. Au început să îmi tremure și picioarele, remarc că îmi e destul de greu să cobor câteva trepte. Mă pricep la asta, mi s-a mai întâmplat. Mă îndrept spre colțul curții, mă așez pe o bancă, îmi aprind o țigară. Îmi vine în continuare să vomit, transpir. Oare ce se va întâmpla? Aș vrea să plec de aici, să mă duc unde văd cu ochii. Mă simt singur și îmi e frică. Număr găurile din gard, asta îmi dă o ocupație. În fața mea sunt niște trandafiri frumoși și înfloriți, mă uit la ei. Florile morții. Nu știu ce se va întâmpla, asta înseamnă să fii internat în spital? Stai pe o bancă, fumezi și te

uiți la niște flori? Și cu tremurul cum facem? Oare or să îmi dea ceva ca să îmi treacă? Oricum nu vreau nimic, nu am să mă mai mișc niciodată de pe banca asta. Cu niciun preț. Ce nu știu ei e că eu am ceva în rucsac. Am să mă descurc eu cumva. Simt o mână cum mi se așază pe spate.

— Ce faci aici, gândești?

— Nici măcar.

— Te caută o asistentă prin cameră, ar trebui să vii.

E colegul. Mă ridic și merg alături de el cu pași nesiguri. Are peste 100 de kilograme și merge apăsat, voinicește. Mă sprijină atunci când urc scările.

În cameră totul e calm, asistenta așteaptă ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Trebăluiește cu o grămadă de obiecte: pungi cu lichid perfuzabil, ace, fiole, pastile, alte fiole. Brusc am senzația că voi muri, nu se poate să am atâta tratament și să rămân în viață. Doamna asta e corpolentă și se mișcă surprinzător de rapid. Pune o pungă cu lichid în suport și apoi, cu o dexteritate incredibilă, injectează în ea vreo 10 fiole cu diverse chestii.

— Așază-te pe pat, te rog, trebuie să îți fac tratamentul.

Mă execut mecanic, nu mai am niciun pic de voință. Aș vrea să mă opun și nu reușesc.

Desface capacul branulei, cuplează capătul firului la corpul meu. Sunt un robot și am fost băgat în priză. Mă descărcasem. Reglează fluxul de lichid, apoi rămâne privind.

— Să vedem cum merge. Petre, să nu ieși până nu se termină, te rog. Mă anunți tu dacă se oprește.

Mai stă două minute, dă din cap mulțumită și pleacă. Privesc picăturile, sunt frumoase pe fundalul alb al peretelui.

— Cu ce ești, frățe?

— Cum?

— Cu ce ești? zice Petre. Eu sunt cu băutura. Am dat de dracu'. Sunt aici de două săptămâni și m-au pus pe picioare. Tu?

— Nu știu, de toate. E nasol aici?

— Depinde de unde te uiți. Mie îmi place, parcă începe să îmi fie mai bine. Uite, ia aici scrumiera mea dacă vrei să fumezi.

— Ia spune, cum e cu sevrajul ăla? Ăștia nu mi-au povestit nimic.

— Te ia așa cu un tremurat, cu rău. Io vroiam să mor. Da' am scăpat. Am luat pastile cu pumnu' și am scăpat. Nu știu cum e la tine, io sunt doar cu băutura. Sunt mecanic, e de la muncă. Beam în fiecare zi, singur, cu colegii, sticle după sticle de vodcă. Am o fetiță și un Trabant, în rest nu e mare lucru de spus. Acuma mi-e frică să plec, mi-e frică să nu mă apuc din nou. Fata a venit pe la mine, nu vorbise cu mine de un an și ceva. M-a rugat să nu mai beau, plângea. Mi-a rupt inima și io aș vrea să mai beau câte ceva. E ca dracu', ce să zic...

— Și eu aș bea ceva. Orice.

— Știu, da' nu se poate. O să adormi la un moment dat, ai răbdare.

Tăcem. Mai aprind o țigară, de fapt mi-o aprinde el pentru că nu îmi pot controla mâinile deloc. Fumez și tremur, deja mă enervează chestia asta. Mă doare toată fața și simt că îmi explodează nasul. Am mâinile roșii, picioarele umflate și roșii. Venele sunt umflate pe mine de parcă aș avea funii subțiri împletite pe picioare și pe mâini. Simt un gol în stomac și o ușoară amețeală. Vreau să beau, vreau să plec de aici, vreau să

trăiesc viața mea obișnuită. Acul ăla mă doare, îl simt milimetru cu milimetru. Dincolo de el se prelinge ceva rece în corp, un lichid străin și rău. Doaredoaredoare. Chestia asta se poate spune numai așa, într-un cuvânt. Cândva, când eram mai tânăr, voiam să devin scriitor. Îmi plăceau cuvintele. Nu am devenit asta. Mă simt dintr-odată trist și debusolat. Continui să privesc picăturile, se scurg foarte încet. Îmi e somn, îmi e sete, îmi e frică. Toate la un loc și în același timp. Nu îmi vine să cred cum arată mâna mea, e de un roșu aprins. În partea dreaptă a abdomenului zvâcnește ceva, nu îmi dau seama ce. O fi ficatul? Nu știu și aleg să nu îmi pese. Mă las pe o parte și mișcarea mă face să tremur din tot corpul. Degetele zvâcnesc, au ritmul lor, ca o muzică. Picioarele au amorțit. Privesc un copac din curte și mă minunez ca un copil mic de crengile lui mari și aplecate.

nu îmi dau seama de ce cum am reușit eu să vin până aici la ora asta trebuia să fiu în crâșmă cu băieții la birou cum îi zicem noi am fost în fiecare zi acolo era cel mai bine din lume acum aș vrea să beau o bere cu vin rece cu gheață nimic nu îmi convine doare doare tremur doare tremur mă înțeapă ia uite ce alb e peretele ăla

4

Roșu. Văd roșu, prin imagine curge un râu de sânge roșu în care stau eu. Deschid ochii, peretele e alb și vine spre mine. Mâna mă doare cumplit. Am un gust incredibil de rău în gură, ochii îmi stau lipiți, mi-e sete, sunt amețit, mă doare mâna, îmi vine să vomit, mă doare fața, picioarele mele sunt obiecte din plumb amețit, nasul îmi va exploda imediat în câteva miliarde de fragmente și se va împrăștia pe peretele stupid de alb, strâng din degete și amorțeala nu trece, îmi e sete, vreau să beau ceva repede. Ridic capul de pe pernă, curg ape reci pe mine, colegul stă și mă privește zâmbitor.

— E ceva de băut pe aici? Limba mea are o tonă. Cuvintele sunt grele.

Îmi întinde un suc galben la culoare, beau, tot stomacul țâșnește în afară cu mușchii abdominali cu tot. Icnesc, curge lichid din mine ca la robinet; curg apele pe mine și simt că îmi explodează ochii. Mă sufoc, reușesc cu greu să trag aer în piept, încă un jet. Mă las pe spate, camera se învârte ca o centrifugă de mașină de spălat. Nu am aer. Mă ridic în capul oaselor, respir adânc, mă liniștesc puțin. Sunt plin de vomă. Am să mă schimb, încă un minut.

— Trebuie să mă spăl.

— Poți să ajungi până la baie sau te ajut? zice Petre încet.

— Încerc. Crucea mamii ei de viață, ce mă doare fața asta...

Mă ridic, pare foarte greu să stau pe picioare. Petre sare de pe pat și mă apucă de braț, mă echilibrez. Intru în baie, mă arunc direct deasupra vasului de toaletă. Vomit până simt că nu mai am nimic în mine, apoi rămân zdrobit, cu capul rezemat de vas. Mă ridic, mă sprijin de chiuvetă, o privire în oglindă și mă sperii. Sunt desfigurat, e mult mai rău decât știam eu. Am ochiul complet închis, celălalt e atât de injectat, încât a devenit vișiniu, nasul e strâmb și sunt negru pe jumătate de față. Deci de aici durerea. Scot cu greu hainele de pe mine, mă spăl atât cât pot, mâinile nu vor deloc să mă ajute. Îl rog pe coleg să îmi aducă un trening, hainele de pe mine le arunc direct la coș. Mă mai privesc o dată în oglindă, descopăr că nu am un dinte de sus. Curios, asta nu o știam.

Revin cu greu pe pat, îmi aprind o țigară și rămân nemișcat.

— Și acum ce urmează, Petre?

— Nu știu, frățiе, probabil o să mai faci tratament. Mult tratament. O să vedem, vin ei acu'.

Rămânem tăcuți, fiecare cu gândurile lui. Scot telefonul din buzunar, aș vrea să sun pe cineva cunoscut și să schimb două vorbe. Aș vrea măcar să beau ceva, dacă altceva nu am. Ridic rucsacul din noptieră, caut în buzunarul interior, e gol. Inima se surpă în mine și dintr-odată nu mai am aer. Trăisem convins că o să mă înțep și o să treacă, măcar pentru moment. Nu e nimic în sac, deci nu am cum, deci am să mor. Nu vreau să mor așa, trebuie să încep din nou să respir. Caut aer așa cum cineva caută un lucru pierdut, fără să îmi dau seama de unde să încep să respir. Dintr-odată respir din nou, îmi dau lacrimile de furie.

vreau vreau vreau vreau vreau vreau vreau vreau vreau vreau vreau vreau

Nu știu ce să fac ca să obțin un pic de k, aș face orice. Măcar o bere, chiar așa, să nu am nimic? Viitorul nu îmi surâde deloc. Am să mor aici, în spitalul ăsta, fără nimeni lângă mine. M-a pus dracu' să vin aici, acum să vedem ce-o ieși.

Trebuie să vorbesc cu psihologul ca să îmi explice cum stă treaba asta, nu e bine așa.

Ușa se deschide și intră asistenta. Mă privește, dă din cap nemulțumită.

— Te doare tare ochiul? Să îți dau un calmant?

— Dacă ai...

— Am, îți aduc imediat. Am să-i spun doctorului, să vedem ce trebuie să facem în continuare.

Iese, trec câteva minute în tăcere, revine. Îmi întinde o pastilă, iau de pe noptieră un pahar cu apă și înghit.

— Va trebui să continuăm perfuziile. Mai ai trei pungi, a fost doar o pauză. Aud că ai vomat. Îți e rău?

— Da.

— O să punem și un antivomitiv. Ajută.

Se apucă de treabă, același dans cu punga de soluție perfuzabilă și fiolele. Deschide branula, potrivește firul în orificiu, privește tăcută. Sub pielea mea se formează o umflătură, sunt convins să s-a spart vena. Am dreptate, ea oprește imediat perfuzia și demontează branula. Mă doare înfiorător când smulge acul de plastic din venă. Apasă cu o compresă, durerea mă face să lăcrimez. După o vreme aruncă tamponul la coș, scoate o altă branulă, montează un garou și începe să pipăie brațul.

— Nu prea ai vene, aici e problema.

— Știu.

Mai caută puțin, apoi înfige acul și începe să scormonească în mine în căutarea unei vene. Doare incredibil, strâng marginea patului, văd negru în fața ochilor și mă abțin să nu urlu. Ea scoate acul, încearcă în alt loc. Cuplează perfuzia, nu simt nimic, mâna începe să se umfle. Smulge acul de acolo, icnesc, transpir. Caută din nou, de data asta pe partea de sus a palmei. Încerc să nu încordez mâna, deja e foarte greu să stau liniștit. La un moment dat, acul se oprește, durerea scade și ea, asistenta, pare mulțumită de opera ei. Cuplează perfuzia și simt un curent rece prin venă, deci merge.

— Să ai mare grijă de branula asta. Nimeni nu vrea să te chinuie, dar nu ai vene.

— Știu.

— Ai încercat să mănânci?

— Nu, nu pot.

Pleacă fără să mai spună nimic. Rămân întins, nu e nimic de făcut cu poziția asta oare? Reușesc cu greu să mă ridic, cu ajutorul lui Petre; acum stau rezemat de perne și văd drept, e mai bine.

— Mă coane, ce-o să se întâmple acu'?

— Nu știu io, probabil o să începi să te faci bine. Încet.

Pe coridor se aude un strigăt prelung de femeie:

— La maaaaasăăăăă! La maaaaaasăăăăă!

Petre se ridică de pe pat, deschide noptiera și scoate niște tacâmuri învelite într-o pungă de celofan.

— Mă duc să mănânc. Vrei să îți aduc ceva?

— Nu, nu pot... Îmi dai și mie laptopul ăla din rucsac?

Pleacă și el. Deschid capacul la laptop, îl pornesc, conectez internetul și apoi îl deconectez, merge deci. Nu vreau să fac nimic, sunt prea amețit. Mai aprind o țigară, e foarte greu să fumez. Îmi golesc mintea și

privesc în gol. Încerc să îmi dau seama exact ce e cu mama, va trebui să aflu totuși. Deocamdată nu.

Simt cum tremur din toate încheieturile. Nu pot deschide ochii, sunt lipiți. Mă ridic, apoi reușesc să îi deschid puțin. Tremur, e noapte, pe deasupra ușii vine lumină. Petre sforăie ritmic în patul vecin. Pipăi pe noptieră după paharul cu apă, beau puțin, vomit brusc. Încerc să mă liniștesc, voma nu se oprește, mă arunc înspre baie, iau vasul de toaletă în brațe și rămân așa, icnind din când în când.

Petre s-a trezit, vine după mine și îmi pune o mână pe umăr.

— Ești bine?

— Sunt bine pe dracu'...

Mă uit atent: de data asta sunt uscat, nu am vomat pe mine. Tricoul e ud de transpirație, am să îl schimb.

Mă ridic, arunc niște apă rece pe față și mă întorc pe pat. Petre pleacă și vine cu un mop, șterge pe jos și își aprinde o țigară.

— Mă, mie nu-mi e bine.

— Știu, se vede. Să chem o asistentă?

Dau din cap a confirmare, tremurând. Ceva nu e bine, tremur prea tare și simt că nu pot respira.

Asistenta vine într-un suflet, îmi dă câteva pastile, pe care le numește „la nevoie", și apoi pleacă de unde a venit, probabil să își continue somnul.

Petre îmi povestește că el a dormit pe scaun, e gras și se sufoca dacă încerca să se întindă. I-au făcut injecții de a ajuns să fugă prin spital când se apropia ora tratamentului. E haios în felul lui.

Nu se aude nimic, nu mai văd nimic.

Reușesc cu greu să deschid ochii, trag mâna de sub mine și descopăr că am reușit să scot branula în somn. Mă apucă brusc nervii și dau cu toate cele de pe noptieră prin cameră. Aș vrea să trag și să beau ceva, nu se mai poate.

— Petre.

Nimic.

— Petreeeeee!

— Ce, mă?

— Hai să inventăm ceva de băut, că mor aci.

— Termină, mă...

— Haide, mă, tu ești mai vechi aici, cum facem să luăm ceva de băut?

— Nu știu, lasă-mă în pace cu astea...

— Ești un nasol.

Beau suc din pahar, fumez, iarăși îmi vine să vomit. Chestia asta trebuie să înceteze, încep să mă plictisesc.

E a doua dimineață în spital și simt că o iau razna. Nu sunt bun de nimic, stau ca prostul și mă holbez în gol cea mai mare parte din timp. Negritura din jurul ochiului s-a mai retras, ochiul s-a deschis, dar în continuare arăt ca dracu'. M-au dus la un medic neurolog, m-a controlat și a zis că o să treacă, să mai iau niște calmante și să dau cu un unguent să se resoarbă cheagurile de sânge. M-au mai dus și la alți medici, cu toții au zis că în mare nu e bine, dar o să-mi revin. Un chirurg a descoperit că am tromboflebită la un picior (m-a măsurat cu o ruletă...) și mi-a prescris injecții care se fac în pliurile de grăsime de la burtă. Un moment fioros dimineața, de parcă asta mai lipsea. Per total sunt varză, așa zic toți, dar o să-mi revin în timp. Îi urăsc pe toți, fără discriminare.

— Petre, cafea din aia mai e?

— Mă, a zis doctorul că...

— Lasă-l, mă, dracu' și pe ăla cu tâmpeniile lui. Bagă aici o cafea la băiatu'.

Renunță să mă convingă, toarnă apă în cana de metal, pune zahăr și cafea, scoate un termoplonjor din sertar și se apucă tacticos să amestece. În câteva minute cafeaua e gata, ăsta e sistemul de spital. Toată lumea are termoplonjor și cană de metal, o să-mi iau și eu.

Ieșim pe bancă în curte, e încă răcoare la ora asta. Stăm și pălăvrăgim despre băutură și chefuri, se pare că numai despre asta suntem în stare să vorbim. La un moment dat, Petre își aduce aminte:

— Mă, i-ai promis lui Tudor că te duci pe la el azi după perfuzia de dimineață. Să te duci.

— Mă duc, mă, mă duc, ce să mai fac, că oricum nu scap de el.

— E băiat bun, trebuie doar să te obișnuiești.

Nu reușesc deloc să îmi dau seama ce e cu psihologul ăsta. Știu, sau așa cred eu, ce e psihologia, îmi dau seama cam ce utilitate are, dar nu îmi dau seama cu ce m-ar putea ajuta pe mine. Între timp urmează să mă mai chinuie o dată cu perfuzia, deci psihologul mă interesează mai puțin. M-ar interesa mai mult o soluție să mă opresc din tremurat.

Printre gratiile camerei se aude vocea asistentei, ne cheamă la tratament. Ne facem că nu o auzim, ea insistă și pornim agale către cameră.

În spital te obișnuiești repede cu lucrurile. Petre își ia pastilele liniștit, apoi scoate un rebus și se întinde pe pat. Eu mă întind, asistenta are tot tacâmul pregătit pentru mine. Întind mâna, știu ce urmează. Ea caută venă, mă chinuie, scormonește pe-acolo, prin braț, înjur de toți sfinții, și până la urmă reușește să fixeze o branulă.

În ușa camerei apare doctorul. E o figură discretă, deși la început nu părea așa. Ne salută voios, cu eternul carnețel în mână și cu nea Tică după el. Ne încurajează, zâmbește generos, trece mai departe. După câteva secunde apare din nou.

Mă privește fix și serios și spune:

— Aud că vrei să bei. Să nu faci vreo prostie...

Dispare la fel de brusc cum a apărut.

Nu am apucat nici măcar să neg, aș fi făcut asta cu toată vehemența de care sunt în stare. Nu am emoții când e vorba să mint pe cineva.

Îmi pornesc un documentar pe laptop și aștept. Nu e nimic altceva de făcut. Îmi trece prin minte că acum ar fi trebuit să fiu la crâșmă, mi se pune un nod în gât și aș vrea să bocesc ca o babă la priveghi. Nu fac nimic, asta e situația.

După ceva vreme asistenta se întoarce, demontează perfuzia și pleacă.

— Ai zis că te duci la psiholog, spune Petre fără să ridice ochii din rebus.

— Mă duc. Cum se face asta?

— Stai că mă duc eu să văd dacă e liber, vin acuși.

Iese, pașii lui grei se aud pe coridor. O ușă scârțâie puțin mai încolo, după câteva secunde pașii se aud din nou.

— Zice că poți să te duci când vrei, te așteaptă.

— Bine. Mersi.

Mă ridic, intru în baie și mă privesc lung în oglindă. Am un singur lucru în minte:

Cum mama dracu' am ajuns în halul ăsta?

E o întrebare la care încă nu am un răspuns, o întrebare de un milion de dolari și fix doi bani. Am să îmi dau eu seama, în timp. Deocamdată nu am un răspuns, am doar presupuneri. Printre ele, enumăr faptul

că am fost mințit în legătură cu mama ca să vin aici și faptul că oricum nu e real și până la urmă visul ăsta o să se termine. Oricum, dacă m-ar întreba cineva i-aș spune că viața, de la un punct încolo, chiar nu mai merită trăită.

Mă smucesc afară din oglindă, oricum nu îmi place ce văd. Arăt ca un om bătut care nu a mâncat nimic de vreo două săptămâni și nu a auzit niciodată de aparatul de ras. Va trebui să dau barba jos, dar întâi să se vindece ochiul și nasul.

— Petre, mă duc să văd ce vrea ăla. Revin.

— Bine, succes.

Ies pe coridor, coada de la ușa doctorului nu pare să se termine niciodată. Oamenii vin și pleacă, dar parcă sunt mereu aceleași fețe îngrijorate. Trec asta la capitolul Asemănări și Deosebiri, e de reținut.

Bat la ușă și intru direct, am remarcat că așa se face în spital și mă conformez. Tudor stă la birou, de data asta are o pipă aprinsă și fumegă încântat, se simte Freud și ăsta, e clară treaba cu el. Mă așez și îl privesc, nu am ce să îi spun.

— Probabil te întrebi de ce te-am chemat.

Nu spun nimic, doar îl privesc fără nicio expresie. El continuă, pare că nu a luat în seamă expresia de pe fața mea.

— Te-am chemat pentru că meseria mea aici e să te ajut să treci mai ușor prin sevraj. Nu pot face minuni, deși uneori aș vrea asta, dar măcar pot să te ajut. Înțeleg că ești un om educat, am să îți explic. Dependența este un proces format din mai multe lucruri. Printre ele, enumăr abuzul de o substanță sau de mai multe, abuzul continuat, imposibilitatea de a întrerupe consumul, decăderea fizică și psihică a consumatorului. Odată cu instalarea dependenței, calitatea vieții scade, totul

pare să se destrame în fâșii din ce în ce mai subțiri. Recuperarea este un proces complicat și îndelungat. Începe cu sindromul de întrerupere și are mai multe faze ulterioare. Printre ele apare uneori recidiva, adică reluarea consumului, apoi putem avea mai multe posibilități. Se întinde către bibliotecă, ia o carte și mi-o întinde peste birou. Vei citi mai multe aici, în cartea asta. Am vrut doar să îți explic în mare despre ce e vorba.

— *Terapia dependențelor*. Aha... O să citesc.

— Mă bucur. Să îmi aduci cartea înapoi, nu am decât două exemplare și sunt ale spitalului. Acum: ceea ce facem noi aici se numește în mod normal terapie individuală. Mai există și terapia de grup, dar nu am reușit până acum să fac așa ceva în secție. În mod normal, ar trebui să începem cu o poveste a vieții tale, astfel încât eu să îmi fac o idee cine ești și cum s-a instalat problema. Te-aș ruga să îmi povestești, în cuvintele tale, viața ta.

— Păi nu știu să fac asta, Tudor. E un roman întreg, nu e timp de așa ceva.

— Avem tot timpul din lume.

— Dar chiar nu știu dacă pot face asta.

— Încearcă, te rog.

— Bine. Mă așez confortabil, îmi aprind o țigară, trag adânc din ea, beau puțină apă din sticla adusă cu mine, îl privesc prin norul de fum și scot un cerculeț prin care îi privesc doar fața. Uite, îi zic, în studenție am jucat teatru. Am să mă prefac că sunt într-o piesă și îți povestesc cum mă pricep eu mai bine.

Zâmbește, își umple pipa cu tutun și se așază confortabil.

— Minunat! Te ascult.

— La o vârstă pe care mulți o consideră, azi, necoaptă pentru a avea o opinie despre cetate, mi s-a oferit, într-un bistro, oportunitatea de a face o serie de reportaje despre micul oraș în care mă născusem și în care trăisem, cu câteva ieșiri nesemnificative, până atunci. Am îmbrățișat această ocazie ca pe un semn al Providenței pentru că, în acea vreme de aur, deja începusem să scriu unele poeme încărcate de neagră tristețe și explicită melancolie, toate străbătute de un discret, dar eficace gând al sinuciderii, gând ce mă va mai vizita, de multe, prea multe ori, pe parcursul vieții. La vârsta de șaisprezece ani un om nu e considerat tocmai om și nici el însuși nu are tendința aceasta de a se autodizolva în nesfârșite analize despre sine. Vârsta de șaisprezece ani poate fi cea la care îți pierzi virginitatea, te îmbeți prima dată, descoperi muzica rock și strigătul social, și mai poate fi vârsta când citești primele cărți mari și te trec fiorii, față în față cu Rastignac, cu eroii lui Sven Hassel, cu Sărmanul Dionis, poate cu Julien Sorel, dacă ai timpul și răbdarea să îl cunoști, cu un mai obscur Wolzow, apoi cu epica sadoveniană și spiritul național al românilor, în cazul unui român, cazul meu, la rigoare.

După șaisprezece ani însă, lumea mea începuse să iasă din țâțâni. M-am împrietenit cu membrii unei formații de jazz, devenind, sub numele impropriu de textier, un soi de *groupie*. Și atunci, cred, am început să beau cu adevărat. Beam mult și beam în fiecare zi, nu dormeam nopțile, mergeam beat la liceu și beat eram peste tot pe unde mergeam în această lume. Sclipeam din multe puncte de vedere și în starea aceea generalizată de beție am ajuns chiar și la o olimpiadă națională, unde am ocupat un înfiorător loc 5, deși nici azi nu pot spune exact ce am făcut în acele zece zile

de minivacanță olimpică. Probabil atunci mi-am pierdut pentru prima dată cunoștința din cauza băuturii, după o zi întreagă petrecută pe terasa unui hotel din O. Aveam aproape optsprezece ani și agățasem o fetiță de vreo cincisprezece, pe care am dus-o în camera de cămin în care eram cazat, cu gânduri mari și dorințe concrete. Nu am avut curajul însă să mă culc cu ea și poate de asta am băut până n-am mai știut de mine și, subit, noaptea s-a făcut dalbă dimineață și aveam capul cât camera, și același cap mă durea dincolo de proporțiile unei migrene, și fata nu mai era. Plecase, dezamăgită de acel macho agățat de ea, care practic doar o mozolise prin transpirațiile așternutului. În acea dimineață m-am dres pentru prima dată în viața mea. Fără nici un alt gând, ca un robot, m-am ridicat din pat și am mers direct la un non-stop ca să cumpăr bere, pentru a face răul să treacă mai ușor. Desigur, în câteva ore eram beat la loc și viața era din nou roz.

Rușinat de cele întâmplate și, pe deasupra, beat, am făcut la repezeală bagajele și am părăsit O., fără să aștept măcar să îmi primesc premiul. Am continuat să beau în tren – fără limite și fără explicații – și am adormit. M-am trezit la mare, mahmur, într-o lume a distracțiilor și a libertății cu care teoretic nu mai avusesem de-a face. M-am împrietenit rapid cu un grup de rockeri care dormeau pe plajă și am băut cu ei, timp de șase zile, prin cele mai jegoase crâșme din Costinești, am băut până n-am mai știut în ce zi mă aflu și, uneori, cum mă chema. Prieteniile, acolo, se legau în funcție de capacitatea de a consuma alcool. Un criteriu potrivit mie, așa că mi-am făcut mulți prieteni. Discutam câte-n lună și-n stele, trăiam în comun, era libertatea aceea inventată de curentul hippy; se putea numi și viață paradiziacă, dacă dorești, dar nu

asta suntem chemați să dezbatem aici. Zâmbește, probabil îi plac ironiile mele.

Într-un târziu am ajuns acasă, la părinți, care erau pe jumate bolnavi din cauza dispariției mele. A fost una din primele mele întâlniri cu Poliția Română, pentru că fusesem dat dispărut și a trebuit să dau o declarație. Bun. De aici sărim la momentul terminării liceului, când s-au întâmplat două lucruri: am cunoscut-o pe prima mea iubire și, pe lângă asta, mi-am pierdut propriu-zis virginitatea. Am fost violat, la propriu, de o doctoriță ușor nebună care se culca cu oricine, fără discriminări sau restricții sexuale. Apoi am cunoscut-o, la o discotecă din orașul natal, pe S., o fată simplă, înaltă, frumoasă (a devenit fotomodel la un an după aceea). Dar despărțirea de S. a venit așa cum aveau să vină toate despărțirile din viața mea: subit și fără explicații. Aveam o vorbă, pe care i-am spus-o și ei: „Nu-mi scrie, că știu ce ai de spus". Motivul pentru care am părăsit-o a fost faptul că am intrat la facultate. Nici nu m-a interesat dacă o durea sau nu, nu am văzut lacrimile ei, nu am auzit rugămințile ei de a mai ține legătura. Am plecat în nordul țării, atras de libertatea de a bea din ce în ce mai mult, de a bea și de a trăi boem, ca proaspăt student la Litere ce urmam să fiu. Am părăsit orașul natal beat și la fel de beat am ajuns la BM. În ignoranța mea, mă credeam atunci buricul pământului, pe modelul oricărui om care nu a citit destul de mult cât să priceapă că niciodată nu va citi destul.

Boema, desigur, am găsit-o, deși nu era chiar ce îmi închipuisem eu. Era o lume destul de limitată, cu puține lecturi și cu mari pretenții, cu puține relații între oameni, dar cu mari și inepuizabile bârfe, cu iubiri scurte și practice, cu schimburi de parteneri în interiorul găștii. Dar acolo puteam să beau, să stau numai beat fără ca

cineva să se lege de mine. Lucrul bun în acea perioadă a fost că am început să citesc. Să descâlcesc lumea cărților, o lume în care, poate, mă voi găsi pentru totdeauna. Citeam la întâmplare tot ce îmi cădea în mână, de la folclor la lingvistică și de la poezie avangardistă la roman clasic. Poate atunci am priceput că literatura înseamnă timp. Mă atrăgea filosofia, dar, trebuie să recunosc, nu știam mare lucru despre asta. E drept că, asemeni oricărui student de vârsta mea, jonglam cu nume și cu opere de parcă mă născusem cu ele în mână, dar realitatea era destul de tristă: nu citisem poate decât vreo zece cărți de popularizare și vreo două dialoguri platoniciene, dar asta mă făcea să mă simt stăpânul universului. Iubeam o fată din nord, frumoasă și bețivă, stricată și înger în același timp, căreia îi dedicam poezii peste măsură de proaste, poezii de care însă nu mă dezic, pentru că toate lucrurile și toate cuvintele și toate ființele din acele poezii erau frumoase, la fel de frumoase și de angelice ca fata căreia îi erau dedicate. Am descoperit în cartea lui Gustav René Hocke *concetto*-ul și am făcut primele încercări de muzicalizare a poeziei. Nereușite, desigur, dar îți voi spune altă dată care era motivul. Cert e că scriam mult și asta mi-a format mâna. Mă repetam, îi repetam pe alții, mai copiam pe ici, pe colo lucruri care îmi plăceau, ce mai, bâjbâielile minunate ale oricărui început, bildungsromanul care se compune din viață atunci când ai timpul și răbdarea de a-l așterne pe hârtie. Din nefericire, nu am avut de unde fura meserie, așa că o perioadă am scris prost, jalnic chiar.

Cam de aici a început, Tudore, de aici am băut continuu.

De atunci am început eu viața și ea s-a compus, în mare parte, din muncă și băutură. Apoi au apărut

drogurile, orice și oricând se putea. De acolo am luat-o razna, aș zice eu, dar tot nu cred că sunt dependent – cum ziceți voi.

— Eu nu zic nimic, încerc doar să îți explic unele lucruri.

— În fine, cam asta e povestea. Nu știu ce ai înțeles din ea, dar cam ăsta sunt eu. Mai mult nu am ce-ți spune, cred. Mai ales că nu îmi aduc aminte mare lucru din ultimii ani, nimic coerent oricum.

Ies brusc din birou, nu îmi mai place locul. Mă arunc pe pat furios, apoi mă ridic și ies în curte. Mă plimb cu un singur gând în cap:

Nu nu nu nu nu nu nu nu nu nu nu nu nu nu nu nu nu nu nu nu nu nu nu nu nu nu nu nu nu sunt dependent

5

Sunt internat de 6 zile. Ochiul mi-a trecut, nasul încă mă mai doare. Port un leucoplast pe el, nu am nicio idee de ce. Am reușit să îmi dau barba jos și m-am tuns. Perfuziile s-au terminat, acum iau doar pastile. Mai tremur din când în când, dar se pare că îmi revin treptat. Am 56 de kilograme și nu mă îngraș deloc. Mai am patru zile de injecții în burtă, apoi nu mă voi mai simți ca un câine turbat dimineața.

M-am integrat în peisaj. Stau toată ziua de vorbă cu ceilalți pacienți, joc table, primesc vizite. Domnii Popescu vin zilnic și îmi aduc tot ce îmi trebuie. Am încercat să îi conving să vină mai rar, nu am reușit. În rest, viața mea s-a oprit, nu se întâmplă nimic. Nu îmi dau seama ce va urma, oricât m-aș strădui nu-mi dau seama și pace.

Cu psihologul nu am mai discutat. Ideea de a fi dependent mă deranjează și nu vreau să mă cert cu el. Am citit cartea pe care mi-a împrumutat-o și apoi i-am trimis-o înapoi prin Petre. Nu sunt de acord. M-au impresionat mult poveștile oamenilor din carte, am trăit împreună cu ei, dar pentru mine toate astea valorează cât trama unui roman. Pasajele teoretice le-am sărit, îmi păreau plictisitoare. În esență, nu sunt de acord că aș fi dependent. Știu că am sărit calul, știu că trebuie să repar multe, dar la fel de bine știu că eu nu sunt

ca ăia din carte și nu sunt ca bețivii ăștia din spital, de aici. Eu sunt un om cu școală, e imposibil să fiu așa slab ca ei. OK, am băut și am tras mult, dar asta nu mă face un ratat. Un dependent e un ratat. Eu nu sunt un ratat.

Stau pe bancă. E înnorat de azi-dimineață și afară e suportabil. Simt o vibrație, bag mecanic mâna în buzunar și răspund la telefon.

— Bună, frati-mio, ești bine?

Mi se oprește inima câteva secunde.

— Da, aproximativ.

— Cât mai stai acolo?

— Nu știu.

Tăcem amândoi, niciodată nu am avut mare lucru să ne spunem.

— Ce e cu mama? întreb, cu vocea gâtuită.

— E urât. Nu se mișcă din pat, o hrănim mai mult cu perfuzii, se pare că a paralizat de tot. Știe ce îi spunem, dar nu poate răspunde.

— Scapă?

— Nu știm, nu știm încă. Tu fă-te bine, ne ocupăm noi aici. Să nu te apuci iarăși, frati-mio, te rog. Să nu te apuci.

Aud cum plânge, încearcă să se ascundă.

— Haide, nu plânge, nu e chiar așa grav. Spun asta fără să gândesc, e un reflex. De fapt mă simt la fel ca ea.

— Bine, haide că închid, mai sună și tu. Pa-pa.

— Pa.

Pun telefonul pe bancă, mă las pe spate și vreau ca pământul să se deschidă și să mă înghită pe loc. Gura mi s-a uscat brusc și simt o nevoie incredibilă de a bea ceva. Transpir, apa curge șiroaie pe mine. Tremur, mă simt incoerent. Nu văd decât o sticlă de coniac în

fața ochilor, mare și plină. Aș da-o peste cap imediat. Mă ridic ca un robot, mă îndrept spre poartă și vorbesc cu paznicul. Îi arăt bilețelul de voie semnat de doctor, apoi ies pe poartă ca un somnambul. Nu simt asfaltul pe care calc. Nu simt aerul pe care îl respir. Văd doar ce e necesar. Discuția de la telefon îmi răsună încă în urechi, aud lacrimile curgând. O văd acolo, întinsă, inertă, incapabilă să vorbească. Nu vreau să trăiesc asta. Străbat aleile, ies pe poarta principală a spitalului, peste drum e o terasă. Intru, mă așez, comand și aștept. Mâinile îmi tremură cumplit, reușesc în cele din urmă să îmi aprind o țigară. Fata vine cu două pahare, le lasă pe masă și pleacă. Apuc unul dintre ele cu ambele mâini, tremur, îl dau peste cap. Alcoolul mă arde pe gât, mai vreau. Ridic și al doilea pahar, îi fac semn fetei de la bar să vină. Dau paharul peste cap, plătesc, comand o sticlă. Fata mă privește lung, dar îmi aduce sticla. Tremurul s-a oprit. Beau coniac cu sticla și mă gândesc ce trebuie să fac. Să plec acolo unde e ea ar fi prea greu. Să rămân unde sunt pare imposibil. Beau direct din sticlă și privesc lumea prin lentila alcoolului. Totul e bine acum, mă simt bine, dar am remușcări. Poate dacă aș fi fost lângă ea, nimic din toate astea nu s-ar fi întâmplat. Beau beau beau beau beau beau beau beau beau beau beau beau. Beau ca să uit, știu exact ce fac și nu mă voi opri până ce nu îmi pierd mințile, e un lucru pe care știu să îl fac foarte bine. Simt brusc nevoia să fiu vagabond. Plătesc, mai comand o sticlă și ies din bar. Peste drum e un teren viran cu câțiva copaci, sub copacul ăla din dreapta am să beau eu. Mă opresc la un magazin micuț și cumpăr o sticlă de doi litri de bere. Fiind aprovizionat, mă îndrept către copacul sub care vreau să mă îmbăt. Traversez, sar gardul, mă așez la umbra copacului. Așa e mult mai

bine, pot să stau liniștit și nimeni nu se va uita ciudat la mine. Beau și privesc iarba și gunoaiele din jur, lumea e un loc minunat dacă știi unde să te uiți. Aș putea să stau aici până la sfârșitul timpului, chiar asta am să fac. Am găsit în sfârșit un loc unde pot sta pentru totdeauna fără să mă deranjeze nimeni. Aș putea să mă apuc de scris aici, la umbră, sau aș putea doar să stau și să nu mă mai mișc niciodată. Simt cum alcoolul își face efectul, îmi place starea asta și niciodată nu m-am simțit mai bine. Scot leucoplastul de pe nas, tocmai mi-am dat seama ce mă deranja. Acum totul e perfect, sunt numai eu, fără corpuri străine.

cum se poate să fie așa de bine când a fost așa de rău chiar nu îmi dau seama am să stau aici nu plec nicăieri nu știu dacă am închis ușa haide să fac un concurs cu mine pot termina sticla asta din fix trei înghițituri haide să vedem dacă sunt în stare am să încep chiar acum nu există liniște mai bună decât asta de acum uite am reușit să beau o treime din sticlă sau aproape atât am citit cândva că una din metodele de tortură din evul mediu era să îi pună pe deținuți să bea foarte mult lichid să bea până se umflau uite că eu nu mă umflu torturați-mă și de fapt nu e nicio tortură aici imediat am să beau a doua porție sunt trei pași necesari să îmi aprind o țigară întâi o ce bună e gata și treimea asta de sticlă oare să mă întorc la spital și să dorm și mâine să repet din nou fenta asta nu îmi dau seama dacă ar fi bine uite o goangă animalul lui 'mnezeu coleopter s-o numi nu-mi dau seama să beau puțină bere mă mai răcoresc s-a făcut foarte cald imediat vin draga mea stai să mă las pe partea cealaltă gata am venit doamnelor și domnilor urmează dușca numărul trei pentru un eventual leșin de la băutură acum chiar acum

Deschid ochii și îl văd pe Petre lângă mine, îngândurat. Îi închid la loc, îmi e sete și nu vreau încă să mă trezesc.

Dar m-a văzut.

— Ce ai făcut, mă frăție?

— Lasă-mă în pace.

— Băutură îți trebuia, în halul în care erai...

— Lasă-mă, mă, ce știi tu?

Mă uit în jur, sunt din nou la perfuzii și e noapte. Nu îmi aduc aminte cum am ajuns aici.

— Ia spune, Petre, ce s-a întâmplat?

— Ai dispărut. Plecasem până în cameră, m-am întors și nu mai erai. Doar telefonul pe bancă. Am crezut întâi că erai prin vreun salon pe sus. Dup-aia am intrat la idei, m-am dus și l-am întrebat pe paznic dacă ai ieșit din secție. A plecat, șefulică, zice ăla. Am dat de dracu', zic. Fug la nea Tică, îi explic ce și cum, iau bilet și fug după tine. Întâi am fugit la Big, am crezut că într-acolo ai luat-o. Caut prin toate crâșmele, nimic. Am luat-o înapoi pe bulevard, din crâșmă-n crâșmă. Până la urmă mi-a zis o fată de la o terasă că a băut unu' ca tine la ei, a băut mult și-a plecat. Unde-o fi, zic? Când traversez, văd pe unu' dormind sub un pom pe terenu' ăla din spatele spitalului. Erai tu. Beat stâncă. Am sărit gardu', te-am luat în brațe și te-am adus încoace. Bine că nu ai pățit ceva...

— Căcat.

— Acuma o să sară ăștia la tine. Mai vezi tu bilet... sufletu'.

— Mi se rupe de biletul lor de voie. Mi-e rău.

— Bea apă.

Îi întorc spatele și deschid laptopul. Nu vreau să mai știu nimic despre nimeni și, de fapt, vreau să mor chiar acum. Mâinile au început din nou să îmi tremure

și aș vrea să beau în continuare, dar sunt convins că nu am cum ieși de aici. M-am întors de unde am plecat și nu-mi place locul în care sunt. Nu-mi place nimic.

— Petre, o rogi tu pe o asistentă să îmi dea ceva să adorm și să se oprească tremuratul ăsta?

— Da, haide că mă duc.

Se întoarce cu o pastilă, o înghit mecanic și aștept să își facă efectul.

Petre stă în continuare îngândurat pe scaun, apoi îmi spune:

— Eu credeam că îmi ești prieten, ai fi putut măcar să spui.

— Ce să spun, mă?

— Să spui că pleci, să spui unde te găsesc, am crezut că mor de supărare.

— Haide, mă, nu a murit nimeni. Încep să văd că dincolo de zâmbetele uriașului se ascunde un om bun, crezusem că e doar așa, o mască. Data viitoare îți spun, bine?

— Data viitoare, să mor io dacă nu te bat până îți trece pofta de băutură.

Se ridică și se întinde în pat cu liniștea omului care în sfârșit a spus ce avea pe suflet. Mă întorc cu fața la perete și îmi văd de filmul meu. Cumva îl înțeleg, poate chiar nu e bine ce am făcut. Nu am regrete, am doar gânduri amestecate.

Mă trezesc de dimineață cu nea Tică pe cap.

— Bine, domnule profesor, ce ați făcut? E frumos?

— Nu știu dacă e frumos.

— În fine, obraznic. Te caută domnul doctor. Ar fi bine să mergi tu la el, până nu vine el aici.

— Merg, merg.

Mă ridic în silă, dau cu apă pe ochi, îmi aprind o țigară și trag câteva fumuri cu nesaț, îmi privesc mâinile tremurânde ca pe niște obiecte de pe altă planetă,

apoi beau o gură de cafea și pornesc hotărât spre cabinet.

Bat la ușă, intru și mă așez.

Doctorul scrie ceva în caiet, apoi mă privește lung și spune:

— Frumos, nu am ce zice. Un spectacol extrem de reușit. Nota 10. Am văzut asta de multe ori, dar să știi că de obicei pacienții beau direct în secție, nu adorm pe sub copaci.

— Dar...

— Niciun „dar". Nu mai ieși din secție de azi încolo. Orice ai nevoie îți aduce colegul. Nu mai am niciun fel de încredere în tine. Formează nervos un interior. Tică, să vină Tudor până la mine. Acum.

Se lasă o tăcere grea, nu știu ce să zic și doctorul se poartă de parcă nici nu aș fi în încăpere. E om în toată firea și chiar pare nervos, nu are rost să spun vreo tâmpenie. Se aud pași apăsați pe coridor, Tudor intră grăbit.

— M-ați chemat.

— Domnul, nu știu dacă ai auzit, s-a făcut praf aseară. S-a făcut praf în timp ce era în grija noastră, foarte urât din partea lui. Parcă văd un frumos balet pe stradă, printre mașini. Vreau să încerci să discuți tu cu el, eu nu mă simt în stare. Le-am promis celor din familie că îl îngrijesc, ajută-mă tu cu asta. Acum lăsați-mă, vreau să fiu singur.

Ajungem în biroul psihologului.

— Ce s-a întâmplat, mai exact?

— Am avut o discuție la telefon cu soră-mea. M-a apucat brusc, am pornit ca din tun și m-am pus pe băut. Cam atât.

— Vezi tu, asta e recidiva. Tehnic vorbind, fenomenul prin care ai trecut tu se numește *craving*. Nu am

să-ți traduc cuvântul, sunt convins că știi ce înseamnă. Dar nu e bine, nu e bine pentru că nu așa ar trebui să reacționezi la stimulii exteriori. Uite, eu nu vreau să îți fac morală. Îți dau cartea înapoi, știi, cea pe care mi-ai trimis-o prin coleg. Vreau să citești Capitolul VII, *Recidiva*, apoi mai stăm de vorbă.

— Și cu domnul doctor?

— E meseria dânsului. E firesc să fie nemulțumit, dar îi va trece.

— Aham. Bine, pot să plec acum?

— Sigur. Te aștept mâine. Pentru mine nu ești o cauză pierdută, încă.

Ies din birou, încă nu înțeleg exact ce vor oamenii ăștia de la mine. Dacă îmi dau bine seama, ei ar vrea să mă vindec. Vindecarea asta ar însemna să nu mai beau, să nu mai trag etc. Dar cum să fac eu asta, dacă numai lucrurile astea îmi trec prin cap? Și totuși, asta e o boală?

Nu prea e nimic de făcut în afară de a judeca problema. Țin în mână cărțulia dată de Tudor, are vreo 200 de pagini și pare complicată. Citesc cuprinsul, curat science-fiction. Răsfoiesc la întâmplare, aș vrea să aflu multe, dar ar trebui să încep cu ce mă interesează pe mine, recidiva. Scot un carnețel din rucsac, un pix, apoi mă apuc de citit. Zice așa:

CAPITOLUL VII
Recidiva

Am descris recuperarea ca restaurare progresivă a funcționării contactelor și lărgire a câmpului interpersonal prin accentuarea senzațiilor, atenție mai dezvoltată și acțiuni neobișnuite. Recidiva, din această perspectivă, e diminuarea progresivă și, adesea, treptată a contactelor. Modelul medical descrie recidiva ca apariția simptomelor de boală după o perioadă de remisie. Acesta

este un punct de forță neadecvat pentru scopul terapiei cu persoane adictive. E proiecția unui proces intern asupra unui lucru abstract, care îl face pe dependent să se comporte în anumite moduri.

Ceea ce noi numim recidivă *începe cu schimbări în modul în care se comportă, simte și gândește dependentul în recuperare. Dependentul își schimbă în mod negativ modul de contact cu sine și cu mediul. Stilul de contact al adictivului în curs de recidivă începe să semene mai mult cu ciclul recidivei, doar că lipsește drogul. Gorski și Miller au dezvoltat semne de avertisment și un proces în stadii pentru revenirea la adicție. Aceste semne de avertisment variază de la dificultatea de a gândi la probleme de memorie, iritabilitate, depresie, comportamente interpersonale haotice și retragerea în sine.*

Modelul Gestalt încadrează aceste lucruri prin ilustrarea aspectelor diminuate ale contactului cu sine și cu ceilalți. Recidiva este un revers al unui ciclu mai deplin de contact cu fostul ciclu și cu fosta concentrare limitată la sine a dependentului. E un proces de alunecare înapoi într-un vechi tipar de modulare a sinelui, care culminează cu acțiunea de a consuma din nou droguri. Sarcina terapeutică e aceea de a identifica procesul înainte *de trecerea clientului la faza de acțiune și de a-l ajuta pe dependent să identifice acest lucru.*

Acest capitol descrie cinci tipare comune de comportament care conduc la recidivă. După fiecare descriere sunt oferite exemple clinice, prezentate în contextul recuperării prin automodulare. Aceste cinci tipare ale recăderii sunt:

Tipul A: Dependentul accentuează acțiunea în defavoarea sensului și a conștiinței de sine și revine la acțiune din pricina senzației pe care o resimte.

Tipul B: Lucruri neterminate: Dependentul evită unele comportamente din trecut sau lucruri nerezolvate și, ca rezultat al acestui lucru, revine la tipul de contact adictiv.

Tipul C: Recidiva cronică: Dependentul rămâne în recuperare doar o perioadă scurtă de timp, intrând în prima fază abia înainte de a reveni la adicția deplină.

Tipul D: Recuperarea condiționată: Dependentul revine la consum din pricina unei condiții dinainte stabilite („Voi sta treaz cât timp...“), care nu e îndeplinită, făcând ca adicția activă să pară un răspuns justificat.

Tipul E: Recuperarea pe termen lung în condiții de singurătate: Dependentul se simte neglijat și neapreciat de ceilalți, inclusiv de familie și de alți dependenți în recuperare, și revine la adicție cu sentimentul că recuperarea nu mai merită efortul.

Deci cam asta e treaba. Privesc cele două pagini, mai recitesc pe alocuri, pare inteligibil, dar mai trebuie studiat. În orice caz, reținContactul, acolo trebuie să fie cheia poveștii. Ce-o însemna, aflu eu pe parcurs. Dacă stau și mă gândesc bine, eu am contacte. Dar majoritatea celor cu care intru în contact sunt beți sau altfel și nu știu de ce sunt convins că nu ăsta e spiritul cărții. Probabil ar fi nevoie de niște contacte cu oameni normali, ce-or mai fi și ăia. Am notat o grămadă, ar trebui să țin minte treaba asta cu recidiva. Dacă mă feresc de ea, se numește că m-am lăsat și apoi văd eu. Ce văd? Nu știu.

Mă ridic brusc și pornesc pe coridor. Nu bat la ușă, intru direct și încep:

— Bine, domne, și ce-i cu asta? Pun cartea pe masă în fața lui Tudor, deschisă exact la paginile de mai sus.

— Cum ce e? Ia loc, te rog.

— Păi, am citit și am notat, uite foaia aici. Dar nu prea înțeleg. Care e treaba cu dependența asta? Înțeleg că trebuie să evit recidiva – sună prost, eu aș zice să nu mai trag și să nu mai beau –, dar ai putea să îmi explici mai multe despre asta? Nu am răbdare să citesc.

— Da. Am să încerc. Cu ce vrei să încep? Mă privește lung și pe fața lui citesc bucurie, înseamnă că asta aștepta de la mine?

— OK. Am să încerc să îți explic. Vezi tu, experiența mea se reduce la această secție și câteva cazuri la cabinetul particular. Am doar 28 de ani, dar am văzut deja sute de pacienți. Pentru început, am observat câteva lucruri generale: cea mai mare parte dintre pacienții dependenți și-au distrus viața; nu mai au joburi, dacă au avut vreodată, relațiile lor scârțâie sau nu mai există, sunt extrem de strâmtorați financiar. Nu arareori am dat câte unui pacient bani de un pachet de țigări pentru că nu avea niciun fel de resurse. În spital intervenim cum putem, medicamentos și la nivel psihologic. Dar e foarte greu să îi ajutăm, pentru că perioadele de internare sunt foarte scurte. Ți-am indicat acel capitol din carte pentru că recidiva e problema cu care ne confruntăm cel mai des. Avem pacienți care au fost internați și de douăzeci de ori. Ne facem datoria, intervenim, apoi ei recad și o luăm de la capăt.

— De douăzeci de ori?

— Da, e trist. Problemele sunt extrem de complicate, e aproape imposibil să îi ajutăm pe pacienți cu resursele noastre limitate. Dacă ai citit cu atenție acolo, o viață fără consum implică un număr de lucruri: contacte sănătoase, un stil de viață echilibrat etc. Or, noi nu putem controla ce fac pacienții după ce pleacă de aici. Mă ofer întotdeauna să îi consiliez pe gratis după

externare, aproape nimeni nu mă sună până ce nu e prea târziu.

— Aham. De reținut.

— Soluția la toate aceste probleme au găsit-o cei din Vest. Ei au mai multe resurse și au tratat problema mai serios, la noi încă e o rușine să te numești alcoolic și aproape nimeni nu știe ce înseamnă dependent. Studiile teoretice au evidențiat faptul că recuperarea din dependență e un proces destul de îndelungat, fiind necesară o perioadă de minimum șase luni de abstinență pentru ca pacientul să înceapă să își dea seama ce înseamnă viața fără consumul de substanță. Pentru că, evident, spitalele nu puteau asigura perioade de internare atât de lungi, au apărut clinici private și așa-numitele centre staționare de tratament.

— Ce mai e și asta?

— Îți explic. Sunt clinici unde un număr de pacienți care și-au început recuperarea din dependență trăiesc în comun și capătă experiență pe drumul recuperării. Acolo au acces la terapie de grup, terapie individuală și alte lucruri utile pentru ei. Se pare că, treptat, viețile lor se schimbă și se recuperează. S-au raportat cazuri cu peste 15 ani de abstinență, lucru de-a dreptul impresionant.

— 15 ani, da... Eu am o zi. Râd sec.

— E bună și o zi, deși ție nu ți se pare mare lucru. Uneori e bună și o oră.

— Probabil că da. Deci, până la urmă, trebuie să înțeleg că tratamentul de aici din spital e doar un început?

— Da, ăsta era mesajul. Ai început aici, dar e nevoie de o continuare.

— Înțeleg. Am să mă gândesc. Între timp, pot păstra cartea pentru a o citi în întregime?

— Da, sigur.

— Mulțumesc. Îi întind mâna, îmi răspunde la salut vizibil emoționat.

Ies din cabinet și apoi caut o bancă în curte. Trebuie să judec lucrurile astea, nu e de joacă. Omul zice că viețile se distrug, că recăderile se țin lanț, că nu e de bine. Am 30 de ani, nu aș vrea să o iau pe drumul ăsta. Am să văd ce e de făcut. Între timp, trebuie să aflu mai multe despre povestea cu mama, știu extrem de puține lucruri și asta mă deranjează. Din câte îmi dau seama, toată lumea mă menajează pentru că sunt internat și pot să mă apuc din nou, dar m-aș simți un pic mai bine dacă aș lua lucrurile pieptiș. Nu știu cum să fac să scot informații de la ei și asta mă deranjează. Mă ridic brusc, lovit de o idee. Bat la ușa doctorului, intru și mă așez.

— Bună ziua. Aș vrea să știți, mai întâi, că am înțeles ceva din ce s-a întâmplat ieri. Am să încerc să mă opresc. Nu îmi pare rău, dar am să încerc să mă opresc.

— Mă bucur. E suficient și faptul că ai înțeles ceva. Cu ce te pot ajuta? Bănuiesc că nu ai venit doar pentru a-mi spune asta.

— Corect. Nimeni nu îmi zice ce e cu mama. Toți mă protejează, dar m-am gândit că dumneavoastră ați putea ști mai multe.

— Știu și îți voi explica. Din câte am înțeles, doamna a suferit un atac cerebral. Pe înțelesul tău, i-a plesnit un vas de sânge pe creier. Acest lucru poate avea consecințe grave, uneori poate fi fatal.

— Știu.

— Doamna e la terapie intensivă acolo, în străinătate. Din câte înțeleg eu e stabilă acum, ce a fost mai grav a trecut. Se fac demersuri pentru a o aduce în țară, dar probabil asta va dura. M-a sunat sora ta ieri și m-a

întrebat dacă ar fi OK ca tu să vorbești cu dânsa la telefon. Acum, eu te întreb pe tine: vrei să faci asta?

— Nu știu dacă rezist, probabil e singurul om la care țin pe lumea asta.

— Gândește-te bine, nu te grăbește nimeni. Între timp, înțeleg că ai avut o discuție cu Tudor și ți-a explicat anumite lucruri. Ai și alte întrebări?

— Da. Dumneavoastră credeți că sunt dependent?

— Da. Știu că nu îți place ce auzi, dar ești dependent. Mi-ar plăcea mult să cauți o cale de a te vindeca de asta, dar îți spun sincer că situația depinde de tine. Eu sau altcineva nu ne putem abține de la consum în locul tău. Putem să te tratăm, putem să te punem pe picioare și să te declarăm sănătos din punct de vedere fizic, dar rolul nostru se încheie aici. Recuperarea e sarcina ta.

Îl privesc lung, brusc sunt furios și îmi vine să sparg toate lucrurile din birou. A pus degetul pe rană și degetul ăla era înmuiat în sare, îl detest. De ce e așa de sincer cu mine? De ce nu încearcă măcar să mă mintă frumos?

— Bănuiesc că Tudor ți-a povestit despre acel centru staționar din țara noastră. Dacă nu, îți pot spune eu. Îmi întinde un pliant albastru peste birou, apoi continuă. E inițiativa unui medic sas. De vreo 10 ani, printr-o muncă titanică, doctorul de acolo a reușit să importe în România un program de recuperare de succes. Ai toate datele în pliant, nu îți voi povesti ceea ce stă scris acolo.

— Mulțumesc. Am să citesc.

— Încă ceva: ți-am prescris un antidepresiv ușor, poate îți va fi de ajutor. Să vii să îmi spui cum te simți peste vreo 5 zile.

— Vin.

Ies din birou, am acum o carte și un pliant. Sunt înarmat, mai trebuie doar să înțeleg și, pentru moment, mintea mea refuză cu încăpățânare explicațiile pe care tocmai le-am auzit. Sunt dependent. Nasol. Uite la asta nu mă gândisem.

Mă plimb încet prin curte. S-au întâmplat multe în ultimele zile și îmi e greu să le pun cap la cap. Ar trebui să cercetez ce e cu centrul ăla de tratament, dar nu am chef și deocamdată nu înțeleg prea bine despre ce e vorba. Revin la gândurile mele, până la urmă ar trebui să mă apuc să fac un plan. Dacă vreau să ies cu bine și treaz din povestea asta, trebuie să găsesc soluții pentru problemele din viața mea și asta nu e ușor. În teorie, am un loc unde să stau și atât. Nu am un job, nu am o familie (sau nu mai am, dat fiind ce s-a întâmplat în ultima vreme), nu am o relație, nu am prieteni care nu consumă diverse, nici măcar nu am un buletin valid. Situația e nasoală și e mult mai bine pe stradă, unde nu îmi trebuie nimic din toate astea. Dar am doar 30 de ani și ar trebui să lupt. E ca dracu'. Am o senzație că paradisul ăsta în care am trăit până acum poate duce la lucruri foarte nasoale și acum am ocazia să schimb asta.

Mă așez lângă Petre pe o bancă.

— Auzi, mă, tu ce faci când pleci de aici?

— Mă duc la muncă, o să încerc să stau mai mult timp cu fetița mea, dacă o vrea, o să încerc să nu beau deloc. Cam asta fac. Tot ce făceam înainte, da' fără băutură și cu fata mea.

— Aha. Și crezi că îți iese?

— Tre' să îmi iasă, altfel e nasol. Am 48 de ani, dacă o stric, n-o să fie foarte ușor s-o dreg. Tu?

— Pe cuvânt că nu am nicio idee. Ce știi despre centrul ăla privat de tratament?

— Am auzit numa' de bine despre el. Io nu-mi permit și n-am atâta concediu, oricum. Da' n-am auzit pe nimeni că n-ar fi bine.

— Aha...

Mă ridic și continui să mă plimb, apoi intru și mă apuc de citit. Ideile din carte par clare, termenii sunt ușor complicați, dar mă descurc. Măcar să termin de citit, să mai înțeleg ceva din poveste.

6

Am 10 zile de spitalizare. Ochiul s-a vindecat, nasul nu mă mai doare decât din când în când, analizele merg spre bine. Am făcut o vizită la cabinetul stomatologic al spitalului și mi-am reparat dintele care lipsea. Popeștii continuă să mă viziteze zilnic la ora 6 după-amiaza, imediat după ce ies de la serviciu. Zâmbesc mereu și lumea lor nu pare să aibă nicio legătură cu lumea în care trăim noi, ceilalți. Deja cunosc pe toată lumea din secție, sunt oameni de treabă în general; mult mai buni decât cei pe care i-am cunoscut eu pe stradă. Am aceleași întrebări, încă nu înțeleg mare lucru din ce se întâmplă. Înțeleg ce e dependența, înțeleg că aș putea fi dependent, dar nu îmi dau seama deloc unde ar putea fi soluția pentru acea minunată lume nouă despre care vorbesc oamenii ăștia. Abstinență totală, viață împlinită, fericire... De unde să încep să construiesc toate astea? Și, mai ales, cât va dura? Au trecut câteva zile de când nu am consumat nimic și am senzația că timpul stă pe loc, că nu se întâmplă nimic, că viața ca atare s-a oprit. Nu pot spune ce oră este și nu îmi dau seama în ce zi a săptămânii mă aflu, totul e într-un haos de nedescris.

stau stau stau stau stau stau stau stau stau stau stau stau

Totul în jur arată ca într-un loc pustiit, totul stă pe loc și singura mișcare posibilă e aceea a privirii care urmărește imaginea blocată. Mișcarea există doar la interior, exteriorul e mort. S-a produs deci o schimbare, eu am înviat și tot ce e în jurul meu e mort. Sau invers. E haos și va trebui să descurc toate astea, dar sunt obosit și judecata nu mă ajută.

Se apropie ora 6 după-amiaza, închid laptopul și ies în curte pentru vizita care deja a devenit un ritual. Am acceptat până la urmă ideea că nimic nu îi va opri pe oamenii ăștia să vină zilnic, deci nu am încotro decât să îi aștept și să mă comport frumos.

Mă așez pe aceeași bancă, prima de lângă poartă, pe dreapta, și aștept.

— Bună ziua, îmi spune prin gard o voce suspect de prietenoasă.

Mă întorc, zâmbesc automat.

— Bonjour. Ați venit.

— Da, ți-am adus înghețată. Mai ai nevoie de ceva?

— Țigări? Aaa, sunt aici. Nimic, mulțumesc.

— Ești bine?

— Mă rog, atât cât pot fi bine, da.

— Uite, am discutat cu domnul doctor și apoi am vorbit cu sora ta la telefon. Despre centrul acela de tratament. Ce ai zice să încerci să mergi acolo o perioadă?

Brusc îmi vine să vomit. Fac un efort să mă abțin, îmi trebuie câteva secunde. Nu mă așteptam la asta.

— Ce să fac eu acolo?

— Păi, să încerci să te faci bine. Va fi greu acasă, nu ai pe nimeni și va trebui să stai singur, ca și până acum. Domnul doctor zice că ar trebui, măcar o perioadă, să nu ai niciun contact cu viața de dinainte.

— Da' ce, domne, am murit? Și ce să fac, dacă nu am niciun contact cu viața de dinainte? Cum să construiesc alta?

— Nu te supăra, te rog, spune doamna Popescu calm. Noi nu facem decât să îți spunem ce a transmis sora ta. A zis să nu îți faci griji pentru bani, acoperă ea tot. Doar să te gândești dacă nu ar fi bine să încerci.

— Nu mă supăr. Am să mă gândesc.

Domnul Popescu se ridică de pe bancă, face câțiva pași, apoi spune:

— Te duc eu până acolo. Doar să spui. Nu e mare lucru.

Dau din cap a încuviințare, dar nu sunt deloc mulțumit. Cumva, începusem să cred că aș putea să continui să duc viața de dinainte fără să beau și fără alte tâmpenii, dar se pare că mai sunt și alte variante. Asta nu mă liniștește deloc.

— Aș vrea să vă rog ceva. Îmi trebuie 100 de lei. Vreau să fac ceva cu ei.

Domnul Popescu îmi întinde calm un teanc de bancnote, fără niciun comentariu.

— Mulțumesc. Asta mă ajută mult.

Vizitatorii mei pleacă, promițând (ca și cum ar mai fi nevoie) să revină mâine la aceeași oră. Am o temă de casă, centrul de tratament.

Temă de casă, centrul de tratament. Gândesc asta ca pe un salt; nu numai plecarea din spital către alt loc, ci toată chestia asta. E un experiment greu, nu mi-l pot imagina în întregime, dar îi pot vedea o parte dintre date. Un salt din ăsta e greu și periculos. Să spunem că ai de trecut un pod sau o succesiune de poduri care nu sunt tocmai întregi, au porțiuni pe care ai putea aluneca și din loc în loc lipsesc traverse. Te apuci de drumul ăsta sau stai potolit? Aici e întrebarea

cu saltul. Fac trecerea spre ceva complet necunoscut sau încerc să modelez situația astfel încât să îmi convină? Nu sunt eu vreun mare psiholog, dar toată povestea asta pare a fi extrem de dificilă.

Mă îndrept spre cameră cu un milion de gânduri în cap. Dacă mi-ar cere cineva să car toată secția asta în cârcă, bucată cu bucată, mi-ar fi mai ușor.

— Petre, să-ți zic ceva.

— Zi-i, răspunde uriașul dintre paginile nelipsitului rebus.

— Uite, ia banii ăștia și cumpără-i ceva fetei. De la tine. Știu că nu ai, m-am gândit că te-ar ajuta. O să mi-i dai înapoi într-o zi.

Mă privește lung și întrebător, nu prea știe ce să facă. Ia banii, îi pune în buzunar și iese fără o vorbă. Îmi place reacția lui.

Ies din clădire, scot telefonul și navighez rapid prin comenzi. Sună înfundat, apoi aud micul sunet care mă anunță că a răspuns cineva.

— Bună.

— Bună.

— Ia spune, ce e cu centrul ăla de tratament?

— Am vorbit cu doctorul, zice că e o soluție foarte bună pentru moment.

— Adică?

— Păăăi... Nu te mai vezi cu prietenii ăia ai tăi, stai liniștit, te refaci, înveți cum e să trăiești altfel. Nu ți se pare suficient?

— Eu știu...

— Haide, mă, nu poate fi așa de greu să stai degeaba undeva într-un loc frumos și să te recuperezi...

— Da. Vedem. Mama cum mai e?

— Mai bine. Azi i-am dat să mănânce. O să o aducem în țară în curând, cu un elicopter medical. Te anunț. Nu știu când.

— Bine. Vorbim atunci.

— Gândește-te la chestia cu centrul ăla și anunță-mă. Bine?

— Bine, pa-pa.

Închid telefonul și mă așez undeva la umbră. Niciodată în același loc, a devenit un fel de obsesie să nu stau de două ori la rând pe aceeași bancă. Trădătoare lucruri stabile. Numai ce e diferit mă interesează, inclusiv băncile din curtea secției. Diferența face diferența. Sau invers.

Mă întorc în cameră și deschid laptopul. Tastez numele centrului respectiv într-un *browser*, se pare că nu au site. Frumos, în secolul în care trăim. Găsesc ceva, un forum cu nume dubios. Acolo sunt înregistrați peste o mie de oameni care discută despre dependență. Unii dintre ei vorbesc despre centrul respectiv, cei mai mulți laudativ. E un început bun. Găsesc și un număr de telefon și îl trec în agendă. Mă gândesc dacă să îmi fac un cont pe acel forum, apoi renunț. Nu am despre ce vorbi cu oamenii ăia. Oricum, per total nu am aflat mare lucru. Găsesc câteva fotografii pe Google Images, nimic spectaculos. O casă, o grădină, o sală cu oameni. Despre asta e terapia? Ciudat, mă așteptam la ceva mai mult. Am să mai caut, îmi spun în gând. Imposibil să nu își facă niciun fel de publicitate, totuși.

Mă sprijin de pervaz și privesc curtea. Sunt aici de ceva vreme; pentru unii ar fi câteva zile, pentru mine înseamnă o veșnicie. Nu aștept mare lucru de la viitor. Nici viitorul nu pare să aștepte mare lucru de la mine. Am descoperit, uimit, că, odată plecat din lumea mea, lumea m-a uitat. Am un singur apel pierdut în telefon, în prima zi; apoi nu m-a mai sunat nimeni. Dacă aș muri, chiar nu ar veni nimeni la mine la înmormântare? Îmi trece prin minte un cortegiu ca în romanele naturaliste,

cu un cal care trage un dric și un popă ponosit care merge trudit în spatele sicriului. În rest nimeni, doar ploaia care bate darabana în acoperișul lumii mele. Oare asta să fi însemnat „prietenii ăia ai tăi"? Rămâne să mă mai gândesc la asta.

Între timp, înțeleg că toți cei din jur mă împing către centrul ăla de tratament. Cercetarea de pe net nu a dat rezultate, va trebui să îi sun. E seară, las asta pe mâine. Stau în continuare sprijinit de pervaz și simt cum mă inundă durerea și dezgustul, nu îmi place deloc ce se întâmplă. Aș vrea ca viața să fie altfel, nu vreau să stau trist, sprijinit de un pervaz într-o rezervă de spital. Mă simt ca într-un experiment, dar nu știu nimic sau aproape nimic din datele problemei.

E dimineață. Desenez cu vârful unui deget de la picior rotocoale în pietrișul de sub bancă. Beau cafea și stau, mi-am propus să nu fac nimic altceva pe lumea asta. Sunt și mai supărat decât aseară, iar nu a sunat telefonul deloc. Citeam în cartea despre dependențe că o măsură de protecție pentru mine ar fi să îmi schimb numărul de telefon. E inutil, după cum se vede. E evident că nimeni nu vrea să știe dacă mai trăiesc sau nu. Am murit.

Scot telefonul din buzunar, am salvat aseară numărul la care trebuie să sun. Privesc lung ecranul, nu vreau deloc să fac asta. Mă scârbește ideea de a încerca să schimb ceva, din punctul meu de vedere, nu ar trebui să schimb decât câteva lucruri și pentru asta nu e nevoie de centre de terapie și alte asemenea minuni. Va trebui să discut cu Tudor sau cu doctorul despre asta, poate mă luminează ei. În orice caz, de aseară, în mintea mea s-a strecurat un gând care nu mă lasă să respir: dacă într-adevăr trebuie să schimb ceva la

apucăturile astea ale mele și dacă e adevărat că nu am pe nimeni, ce pot construi eu? Cum poți să construiești o viață normală atunci când tu nu ai niciun fel de viață? Și ce e o viață normală? Întrebări la care nu am niciun răspuns, asta mai lipsea.

Apăs butonul verde al telefonului, îl las să sune, nu răspunde nimeni. Bun așa, voi mai încerca. Deocamdată ar trebui să mă duc peste Tudor ca să încerc să aflu răspunsuri la întrebările mele. Ce pot face cu răspunsurile lui, asta e altă discuție.

Intru și mă așez picior peste picior, îmi aprind o țigară și încep tirul:

— Salut. Unde e centrul ăla de tratament?

— Lângă Sighișoara.

— E scump?

— Aproximativ. Mă interesez și îți spun.

— Au rezultate?

— Da și nu. Nu depinde numai de ei, pacientul decide până la urmă.

— Cât trebuie să stau acolo, dacă decid să mă duc?

— Între două și șase luni, poate și mai mult.

— Câți oameni sunt internați acolo?

— Maximum 22.

— Înțeles. Tu, personal, ce crezi despre treaba asta?

— Eu zic că e un lucru bun, îl recomand.

— Mersi. Mai am puțin și termin cartea. Ți-o aduc înapoi mâine.

— Mulțumesc. Sper să te fi ajutat.

— Da. Am plecat, mersi pentru informații.

Ies așa cum am intrat, brusc. M-am lămurit oarecum, măcar știu despre ce e vorba. Găsesc altă bancă liberă în curtea secției și mă așez trudit. Toate gândurile astea au început să aibă efect asupra mea. Ascult o discuție între un pacient și soția aflată în vizită, ea plânge și îi

reproșează cam tot ce a fost viața lor. Mi se pare o cruzime din partea ei. Bine că eu nu am parte de așa ceva, nimeni nu mă iubește atât de mult încât să plângă și să îmi spună că nu am iubit destul. Revin la gândurile mele convins că voi reuși să înțeleg ceva. Până la urmă nu am nimic de pierdut în toată chestia asta. Încerc, dacă nu îmi convine, plec. Îmi e teamă de locul ăla străin, îmi e teamă de viitor, dar probabil oriunde aș fi lucrurile nu ar merge minunat. Dacă am citit eu bine, recuperarea e un proces destul de lung și prima perioadă e destul de nasoală, deci e puțin important unde mă voi afla.

Îmi privesc mâinile. În general stau nemișcate, dar imediat ce încerc să fac ceva încep să tremur. Mi-a spus nea Tică la un moment dat că se numește tremur controlat; va trece în timp, zicea, dar va dura. Știu că sunt foarte slab, nu am poftă de mâncare și am mai slăbit două kilograme de când sunt aici. Nu mă simt bolnav, dar sunt extrem de slăbit.

Orice calcul mă trimite înspre a încerca povestea cu centrul de tratament. Cred că m-am decis, trebuie doar să vorbesc cu ei. Îl sun pe domnul Popescu și îi spun ce am hotărât, pare bucuros în modul lui reținut și calm. Stabilim să mergem până acasă să luăm unele lucruri care ar putea fi necesare, apoi să mergem împreună la clinica respectivă.

Petre vine și se așază lângă mine.

— I-am dat banii fiică-mii și i-am zis să-și cumpere ce vrea cu ei. Mi-a zâmbit.

Pare emoționat, îl înțeleg.

— Nu-mi mai zâmbise de ani de zile. Nici nu mai știam cum e, de obicei îmi întorcea spatele și nu vroia să vorbească deloc cu mine.

— Mă bucur. M-am hotărât să mă duc la centrul ăla. Ce-o fi, o fi. O să mai vorbim.

— Să fii sigur de asta. Am numărul tău, o să te mai sun.

Pleacă fără alte cuvinte, e preocupat probabil de externare. Mi-a spus dimineață că trebuie să se întoarcă la serviciu și îi e frică. E viața lui, nu-mi dau seama cum l-aș putea ajuta.

Reușesc să vorbesc cu cineva de la clinică la telefon. Stabilesc o consultație peste două zile, se pare că au câteva locuri libere. Nu știu ce se va întâmpla, dar niciodată în viața mea nu am avut vreun plan clar, așa că sunt obișnuit cu asta. Rămân pe bancă după discuție, încerc să îmi dau seama ce se întâmplă. Sunt lucruri care nu se pot uita în viața asta și sunt convins că voi uita cu greu cele câteva zile petrecute aici. Poate e doar în capul meu, dar mi-am dat seama că nu știu nimic despre mine și că aș vrea, poate, să aflu mai multe. Aș vrea să mă simt și eu o dată ca bărbatul de pe banca vecină, să simt că am pe cineva. Dar pentru mine nu s-a inventat lucrul ăsta, de când mă știu am fost singur. Privesc zidurile și ferestrele cu gratii inutile, florile care se leagănă în căldura năucitoare de iulie, siluetele în uniforme ale infirmierelor și ale asistentelor, șirul infinit de clădiri identice care se văd peste gard, îmi privesc mâinile înnegrite din cauza venelor sparte. E o lume închisă și sunt închis în ea. Mâine am să plec.

7

Urc în mașină fără niciun cuvânt. Nu am chef de discuții și toată povestea asta mă plictisește. Domnul Popescu conduce pe același drum pe care am venit spre spital, îmi povestește lucruri de la serviciu de la el și se vede foarte clar că încearcă să dea un aer vesel lucrurilor. Eu nu sunt vesel deloc. Nu am nicio idee ce trebuie să îmi iau cu mine acolo, la clinică. Decid că voi lua haine, laptopul și câteva cărți. Restul lucrurilor pot să mă aștepte.

Virăm, văd casa și mi se pare cea mai urâtă de pe stradă. Are un aspect învechit, neîngrijit; curtea plină de bălării mă indispune. Din stradă se văd zeci de sticle goale aruncate prin curte, ferestrele de la demisol se cască, cu câteva geamuri sparte, ca ochii unui strigoi în plină zi. Deschid poarta, scârțâitul îmi dă fiori. Ușa de la intrare nu e închisă; încă din prag mă izbește un miros dulceag și neplăcut. Totul e vechi, zidurile sunt scorojite, podeaua e murdară. Aici am trăit eu? În camera mea e dezordine și simt un miros închis. Caut sub saltea și iau volumul cu bani cu tot, nu vreau să știe nimeni ce e în el. Iau și ce mai am pus deoparte. Trec în camera cealaltă, dezordinea e de nedescris. E semiîntuneric și, dacă nu aș ști mai bine, aș zice că au fost ceva spărgători pe acolo și au distrus totul. Caut haine, le îndes într-o geantă, pun câteva cărți, cred că

pentru moment e de ajuns. Mă așez pe scaun la birou și privesc tăcut, mi se pare de necrezut că eu am trăit aici atâta vreme. Iau de pe raftul cu cărți *Tratatul* lui Wittgenstein și încă vreo două volume, le îndes și pe astea în geantă și mă îndrept spre ieșire. Domnul Popescu mă urmează, probabil știe că nu-mi e bine. Nu vreau să plec din viața mea; oricât ar fi de urâtă și mizerabilă, e a mea. Dar decizia e luată și ar fi bizar să dau înapoi acum. Mă așez în mașină și simt că aș vrea să plâng, pentru prima dată simt cum e să vrei să plângi. Mă abțin și deschid geamul. Fumez și nu arunc nici măcar o privire înapoi.

Văd cum autostrada se întinde în fața noastră, nu ăsta e modul în care aș fi vrut să plec în vara asta de acasă. Mă simt melodramatic: tot felul de amintiri îmi trec prin fața ochilor, toate legate de drumuri și popasuri. Întotdeauna mi-au plăcut călătoriile de la un loc la altul, de la orice loc la orice alt loc, nu iubesc destinațiile, îmi place doar să călătoresc. Mi-ar plăcea să pot parcurge tot globul, în etape, fără o destinație precisă. Apoi să mă întorc într-un loc numit acasă, ce-o mai fi și aia. Acasă: un concept ciudat și aproape de neînțeles. Acasă. Va trebui să mă mai gândesc la asta. Va trebui să mă gândesc la multe lucruri, dar acum îmi e scârbă de orice, îmi e scârbă până și de aerul pe care îl respir și nu vreau să gândesc, nu vreau absolut nimic de la viața mea. Am un singur scop: să trăiesc în continuare, indiferent cum fac asta. Apoi mai văd eu ce e de făcut.

Ieșim de pe autostradă și intrăm pe Dealul Negru, un drum frumos și umbrit pe care îl strică miile de camioane care trec zilnic pe el. Mașina urcă greu, îmi sprijin capul de geam și privesc pădurea care trece pe

lângă mine. Totul e așa în viață, totul seamănă cu copacii ăștia care apar și dispar și nu sunt interesați de nimic.

După încă două-trei ore ieșim, intrăm într-o comună săsească a cărei arhitectură nu are nimic de-a face cu satele din sud. Din case se văd doar pereții de la stradă, vopsiți în culori atrăgătoare; în ferestre stau mușcate înflorite. Comuna e lungă și pare să aibă o singură stradă principală. Casele sunt mai toate la fel, doar pe ici, pe colo se vede câte o vilă cu un etaj. Remarc că strada e îngrijită, cumva lumea acestor oameni e diferită de lumea din sudul țării.

La un moment dat, domnul Popescu oprește și cere indicații. Un copil îi explică unde trebuie să ajungă. Mai mergem câteva sute de metri și urcăm pe un drum pietruit, la stânga, apoi continuăm spre o vilă care se ridică deasupra unei curți pavate cu dale de piatră. Pe fronton nu stă scris nimic. Ciudat, oare de ce au ales să nu scrie nimic la intrare? Coborâm din mașină în curtea care pare pustie în soare și ne îndreptăm către casă. Suntem așteptați, asta e sigur, doar că va trebui să găsim pe cineva să ne îndrume.

Privită din curte, casa pare enormă. Are un demisol înalt, două etaje și o mansardă. E veche și are un aer impunător. În spatele ei, la stânga, se ridică un turn de vreo 30-40 de metri înălțime care străjuiește o biserică în stil gotic, tencuită într-un gri apăsător. Intrăm într-o verandă din lemn, cu podea din mozaic. Singura ființă vie pare să fie un câine micuț și roșcat care nici măcar nu ridică botul de pe ciment pentru a ne privi. Împing o ușă grena din lemn, intrăm într-un hol care nu este de fapt decât o casă a scării. În fața noastră, o ușă albă cu geamlâc pe care scrie: BUCĂTĂRIE. ACCESUL PERSOANELOR STRĂINE STRICT INTERZIS.

Bat la ușa cu acces interzis și, surprinzător, o voce de femeie îmi strigă să intru. E o doamnă de vreo 60 de ani, plinuță și zâmbitoare. E bucătăreasă. Ne îndrumă la etaj și continuă, printre lacrimi, priviri iscoditoare și zâmbete, să taie ceapă. Urcăm scara care scârțâie îngrozitor. Pereții sunt înțesați cu pirogravuri, tablouri, schițe și desene și pe fiecare dintre cele câteva zeci de trepte sunt ghivece cu flori; casa are un aspect călduros și primitor. Ajungem la ultimul etaj, al cărui hol central a fost transformat, se pare, într-o mică sală de lectură. De acolo intrăm pe un coridor micuț și întunecos pe laturile căruia sunt vreo patru uși. Descifrez cu greu cuvântul DIRECTOR pe una dintre ele. Brusc vreau să plec, totul se desfășoară prea rapid și am senzația acută că am luat o decizie pripită. Mă așez pe un fotoliu din hol, aprind o țigară și îi fac semn domnului Popescu să stăm puțin. Încerc să mă calmez, respir adânc, simt cum mâinile au început să îmi tremure și transpir.

În cele din urmă, mă ridic și bat la ușă. Din spatele acesteia o voce prietenoasă de bărbat ne invită să intrăm. Biroul e mic, incredibil de mic și plin de lucruri. Camera e de fapt înțesată cu obiecte și cărți, creând senzația că nimeni și niciodată nu s-a ocupat de curățenie în acest loc. Pereții sunt acoperiți până la refuz cu tablouri și afișe, mai sunt și câteva dulapuri suspendate pe care scrie MEDICAMENTE, cărțile și-au găsit loc chiar și pe podea. În spatele biroului stă un domn de vreo 40 de ani, înalt și rotund, prea rotund, aș zice eu. E aplecat asupra unui laptop vechi și butonează, pare foarte preocupat de ceea ce face. Brusc se ridică și ne întâmpină, pare să fi uitat cu totul de conversația de pe Messenger.

Domnul Popescu îi explică situația, atât cât poate. Eu sunt decis să nu vorbesc prea mult și îmi fac de lucru cu o revistă fără să îi privesc. Aud conversația lor și știu că e despre mine, dar nu vreau deloc să mă implic. Nu mă părăsește nicicum senzația că nu fac bine ceea ce fac, că locul meu nu e acolo. Nu am văzut niciun pacient, nu îmi place deloc senzația asta de liniște și pustiu. Poate am eu o problemă, dar cum e posibil ca 20 de oameni să nu facă niciun fel de zgomot?

La un moment dat, doctorul mi se adresează direct:

— Cât vrei să stai la noi?

— Nu știu.

— Noi recomandăm între două și șase luni pentru o cură eficientă. Înțeleg că ai avut probleme de sănătate. Vrei să îmi povestești?

— Aș prefera să nu. Nu acum. Nu mă simt în stare.

— Cum dorești. Deocamdată voi ruga pe cineva să te conducă prin așezământ și să îți arate camera unde vei locui. Domnul Toby! Domnul Toby!

Strigă la coleg, îmi dau seama că așa procedează de obicei. În ușa biroului își face apariția un tip lung și uscat, dar cu burtă, în pantaloni scurți portocalii și un maiou gri, tuns zero și cu ochelari.

— Da, domnule doctor. Vorbește apăsat, cu un accent german și cu o nemulțumire vizibilă pentru oricine.

— Domnul este un nou pacient. Te rog să îi arăți locurile pe aici și să îl cazezi în camera 1, apoi îl aduci înapoi. Mulțumesc.

— Hai, tinere domn, mi se adresează lunganul, ieșind fără să privească înapoi.

Mă ridic și îl urmez.

— Salut, sunt Toby. Sunt voluntar aici și mă ocup de chestiunile administrative. Orice îți trebuie, vii și îmi spui. La orice oră. Bine?

— Bine.

Îmi arată locul fără să se grăbească, răspunzându-mi la toate întrebările. Mai întâi mă duce în camera în care voi sta; o încăpere de doi metri pe patru, aflată lângă una dintre ieșiri. Vopseaua de pe pereți trebuie să aibă vreo 50 de ani și e atât de galbenă, încât mi se face rău. Două paturi simple, două polițe, un dulap, o masă, două scaune. Atât. Asta va fi camera mea. Deocamdată ieșim, colegul doarme și nu vreau să îl trezesc.

Toby mă conduce apoi prin camerele importante ale centrului, clubul și sala de mese. Îmi povestește că locul în care suntem este o fostă casă parohială a Bisericii Evanghelice Luterane. A fost părăsită în anii '70, atunci când majoritatea sașilor din zonă au fost repatriați în Germania. După revoluție, doctorul a concesionat-o pe 20 de ani, cu angajamentul de a repara și moderniza și de a întreține, după posibilități, biserica medievală din curte. Au fost vremuri grele și interesante atunci, doctorul și soția lui lucrând efectiv ca voluntari și adunând dependenți de pe străzi pe care îi cazau în casă; treptat, cu ajutor de la comunitatea săsească din Germania și de la diverse organizații internaționale, au renovat casa și au pus bazele clinicii de azi. Au muncit mult și aproape fără pauză, dar rezultatele sunt uimitoare. Azi 20 de oameni pot beneficia de un relativ confort și totul merge bine. Clubul nu îmi spune nimic, e o fostă sufragerie cu scaune de jur împrejur, o masă de televizor și o pianină. Aici, îmi spune Toby, se desfășoară ședințele zilnice de terapie de grup. Nu știu decât din auzite despre ce e vorba, dar sunt sigur că voi afla mai multe. Sala de mese este situată la subsol, ferestrele ei dau în curtea din față. E fosta cramă a parohiei, convertită acum în scopuri mai practice. Îmi mai arată curtea din spate a casei, o livadă enormă

străjuită de biserică și un gard care se întrevede la vreo 200 de metri de casă. Acolo sunt bănci, mese și – în sfârșit! – doi pacienți care joacă table atât de concentrați, încât nici măcar nu ne răspund la salut. Gazda mea îmi spune că îmi va arăta și biserica, dar nu acum.

Revenim în biroul doctorului. Acesta îmi întinde câteva hârtii care trebuie semnate și îmi urează bun venit, apoi spune brusc:

— Ia loc puțin, te rog. Am să îți explic eu regulamentul nostru, sunt sigur că Toby nu a făcut asta. În primele două săptămâni te-aș ruga să nu părăsești sub niciun motiv clinica, dacă ai nevoie de ceva se va ocupa șeful de casă sau un alt coleg. Programul este tipărit la parter, dar ți-l pot spune și eu.

— Mulțumesc, am să citesc.

— OK. Ședințele afișate acolo sunt obligatorii. La fel și ergoterapia.

— Ergo-cum?

— Ergoterapia. Într-un fel de traducere, terapie ocupațională. Fiecare dintre pacienți își asumă ceva de făcut, ceva util pentru casă. La început a fost o glumă cazonă, dar în timp s-a încetățenit, și aceste îndatoriri ale pacienților se numesc sectoare. E vorba strict de întreținerea casei, și aceste mici îndatoriri, îți spun sincer, ne ajută să mai scădem prețul internării. Noi facem toate eforturile pentru a menține un preț scăzut, probabil ai înțeles deja asta.

— Oarecum.

— Așaaaa. În afară de sectoare, vei fi pe lista unui terapeut cu care vei face ședințe individuale. Te-aș ruga să nu lipsești de la ele, vei afla în timp că sunt destul de utile.

— Am fost și la spital la câteva ședințe din astea, nu am învățat nimic din ele.

— E cu totul altceva aici, vei vedea. Acestea sunt cele câteva reguli pe care te-aș ruga să le respecți. Bun venit la noi!

— Mulțumesc.

Schimbă câteva amabilități cu domnul Popescu, par prieteni de-o viață și asta e suspect. Coborâm la mașină, îmi iau cele câteva lucruri, le ducem împreună la ușa camerei și le lăsăm acolo, pentru a nu-l trezi pe coleg. Apoi ieșim în curte. Îmi întinde încurcat un teanc de bancnote, fără să le numere, îngaimă ceva despre mici nevoi, se fâstâcește și mai tare. Îmi spune că a lăsat niște bani de cheltuială și în biroul doctorului, pot să îi folosesc cum vreau și pot să sun să mai trimită. Apoi, emoționat și încurcat de situație, se urcă în mașină și pleacă.

Rămân singur pe o bancă din lemn în veranda casei. Senzația asta că nu înțeleg mai nimic nu mă părăsește deloc. De acord, am venit într-o lume cu totul necunoscută și trebuie să încep să înțeleg cum să trăiesc altfel. Pare simplu, dar în realitate nu am nicio idee cum se face asta. Oare cum sunt oamenii de aici? Și, lucrul cel mai important, cât va dura asta?

Mă ridic și plec spre cameră, e timpul să mă instalez. Urc scările, scârțâitul mi se pare prietenos – ca acasă. Intru tiptil în cameră și mă așez pe unul dintre scaune. Colegul, un tip masiv și chel, se ridică pe o parte și spune:

— Salut. Eu sunt Claudiu. Bine ai venit, mi-a zis Toby ce și cum. Te ajut cu ceva?

— Salut. Cu nimic, doar să așez lucrurile astea cumva.

— Sunt aici de vreo trei luni, am mai fost și înainte. Dacă ai ceva întrebări, să spui.

— Cum e?

— Cum să fie? Bine. Stau treaz, acasă nu îmi iese deloc. În rest, ai să vezi că te obișnuiești repede. Se ridică, își aprinde o țigară din pachetul de pe masă, apoi continuă. Oficial, fumatul în camere nu e permis. Se lasă cu pedepse dacă suntem prinși – sectoare mai grele, nu ne mai dau învoiri –, dar merită. Tu fumează, la început nu se leagă de tine.

— Aham. Cum e cu terapia aia?

— E mai mult terapie de grup. Ședința de la unșpe. O să vezi.

— Și merge? Ăștia care vin se lasă?

— Unii da, unii nu. O să vezi.

Fumăm clandestin, el face o cafea cu un termoplonjor – așa era și la spital; se pare că orice bețiv în recuperare trebuie să aibă termoplonjor, e un fel de insignă. Cafeaua e bună și mă mai dezmorțește. Claudiu îmi povestește o parte din viața lui. A fost sportiv, luptător. A avut trei neveste, are un copil cu una dintre ele. Acum nu are prietenă și asta îl supără. Bea de când se știe și încearcă să se lase de cinci ani de zile. Cel mai mult a reușit să se abțină un an și jumătate, apoi a luat-o de la capăt. E ca dracu', cum zice el.

Ne întrerupe un sunet de clopoțel – sună vreo douăzeci de secunde, se oprește, apoi începe din nou.

— Hai să vezi gașca, spune Claudiu.

Intrăm în club. Pe scaunele așezate în cerc sunt toți pacienții: un grup pestriț, de la minori până la oameni de vârsta a treia. Cu toții poartă treninguri și papuci sau adidași, cu o excepție: un domn în vârstă, grizonant, cu cravată și un caiet de tip studențesc și un pix argintiu, frumos, în mână. Toată lumea pălăvrăgește, e o atmosferă destinsă cu care nu sunt obișnuit. Claudiu mă prezintă tuturor, apoi îmi găsesc un loc și mă așez.

Se deschide ușa și își face apariția un tip înalt, chel și cu burtă, atât de spelb, încât ochii injectați par să ia foc. Are un braț vizibil mai subțire decât celălalt, mă întreb de ce. Se așază pe scaunul din dreptul televizorului, ne privește lung, ne mai privește o dată, apoi întreabă sec:

— Ceva probleme, domnilor?

Murmure, priviri în toate direcțiile, unele priviri nu se dezlipesc de mochetă, apoi domnul cu cravată spune:

— Avem un nou coleg. A venit azi.

— Și eu care credeam că e de o săptămână pe aici, i-o taie scurt lunganul. Salut. Eu sunt Trică. Sunt ergoterapeut aici, dar am fost și pacient. Dacă dorești să te prezinți, te rog să o faci.

— Nu prea știu ce să spun.

— Spune-ne de ce ai venit aici și, nu știu, orice vrei tu.

— Am venit pentru că am probleme cu băutura și cu drogurile. Nu știu exact de ce sunt aici, sper că o să aflu. Altceva nu știu ce să mai zic.

— Dacă nu vrei să spui nimic, nu spui. Nu suntem obligați să vorbim aici.

— Domnule Trică, spune domnul grizonant, i-am ales un sector nou-venitului.

— Tu i-ai ales sector, dar deocamdată noi îl lăsăm în pace, i-o taie scurt terapeutul. Săptămâna viitoare, bine? Nu se dărâmă casa chiar acum fără ajutorul lui.

— Bine, dar colegii ceilalți...

— Colegii, da! Privește luminos în jur. Vrea cineva neapărat să îl punem pe omul ăsta să facă ceva de mâine?

Toată lumea neagă pe diverse tonuri, deci scap pentru moment. Domnul Trică declară ședința închisă și programul „de voie“, e prea cald afară pentru a

munci și mai vedem, zice el. Propune un campionat de table, în schimb, cu miza un leu de jucător. Banii vor fi folosiți la comun pentru cafea și sucuri, nu e vorba de un joc pe bani aici.

Mă înscriu pe listă, e bine să ai o ocupație. Joc cu un noroc chior, mă împrietenesc brusc cu câțiva pacienți. Se pare că talentul la table te face popular în clinică, e bine de știut. Claudiu pierde scurt din prima, ajung în semifinală și câștig la limită, pierd finala la limită. Se pare că mi-am găsit ocupație, toți cei învinși își vor revanșa. Dacă nu pe loc, atunci mâine sau oricând am chef.

Joc table până seara târziu, câștig și pierd, se pare că ăsta e felul cel mai potrivit de a-ți face intrarea într-o clinică din asta. Îi cunosc acum pe toți pacienții. Descopăr un lucru ciudat: toată lumea e gata, din prima secundă, să-și povestească viața. Toți, după câteva întrebări de complezență aproape, se lansează în povestirea propriei vieți. E un nivel al comunicării greu de înțeles; am întâlnit fenomenul și în spital, dar aici totul e amplificat. Un om pe care îl cunoști de cinci minute îți povestește, preocupat, problemele din căsnicia lui, un adolescent se plânge că mama nu i-a trimis bani de țigări, fiecare dintre ei are o poveste de spus și o spune. Sunt uimit și îi ascult cu plăcere, fără să încerc să rețin prea multe.

Sunetul clopoțelului anunță masa de seară și toată lumea se îndreaptă cu voioșie către sala de mese. Mâncarea e relativ bună și multă, toți glumesc și domnește un aer de prietenie cu care aproape că mi-ar plăcea să mă obișnuiesc. Se simt mici neînțelegeri, dar se pare că regula care interzice violența se aplică strict și nimeni nu ridică măcar vocea.

Știu că nu mă simt bine, știu în fiecare secundă că sunt nemulțumit, dar aleg să uit pentru moment și să tac. Am o presimțire că voi sta destul de mult timp aici, e timp pentru toate deci.

Închei seara cu Claudiu și cu Liviu, un alt pacient, pe o bancă din spatele clinicii. Liviu e un băiat citit, extrem de amuzant, cu un talent de povestitor greu de egalat. Ei povestesc și eu ascult, fiind mai mult atent la felul în care îmi tremură mâinile. Mă tot întreb când se vor opri.

La un moment dat mă retrag în cameră, sunt prea trist pentru glumele lor. Mă așez pe marginea patului, apoi mă întind și încerc să fac un inventar cu lucrurile care ar trebui puse în ordine. Sunt prea multe, până la urmă ar trebui să construiesc o viață de om și asta nu e ușor deloc. Nici măcar nu sunt sigur din ce se compune o viață, ca să am un punct de pornire. La modul simplist, elementele esențiale ar fi o casă, un loc de muncă, o relație, vreo câțiva prieteni. Dacă pornim de aici nu e bine, în afară de casă nu am nimic. Și casa e așa cum e. Problema se poate complica și mai tare, nu am nici măcar un act de identitate. De fiecare dată când mă oprea poliția pe stradă le spuneam codul numeric personal și ei mă verificau prin stație, devenise deja o obișnuință. Deci nu e deloc simplu. Trebuie să mă construiesc de la zero și asta e destul ca să mă scoată din minți. Nu e cam târziu, la vârsta mea? Să zicem că nu e; cum faci să construiești toate astea? Pocnești din degete, bați din palme și lucrurile încep să apară? Nu cred! Muncești pentru asta? Păi de când e viața o muncă? Îmi aduc aminte o replică dintr-un roman de Preda: „Bă, viața asta e un mare căcat!".

Nu îmi place ideea de somn.

Sunt aici de câteva zile. Cumva m-am obișnuit cu programul, cu oamenii, cu locul, cu hrana. Nu e un lucru greu, în general vreau foarte puține lucruri de la viață și ofer la fel de puține. Probabil aici stă explicația pentru ceea ce am devenit, nu am reușit niciodată să fiu cu adevărat social și nu am avut nicio ambiție. Cei din jurul meu au avut și au vise, au muncit cu anii și încă mai muncesc pentru câte ceva, câte un lucru care, din punctul lor de vedere, le va face viața mult mai frumoasă și, în sensuri numai de ei știute, mult mai demnă de a fi trăită. Eu, de când am devenit om, am vrut numai să supraviețuiesc, să văd următoarea dimineață, să nu am nicio obligație față de nimeni și nimic. Aici cred că e diferența uriașă între mine și ceilalți: ei și-au creat o viață cu scop și le-ar fi rușine să spună, într-o zi, că au ratat scopul. Eu nu mă tem de asta, totul e atât de aleatoriu încât, nici dacă aș sta nemișcat și m-aș gândi câteva ore bune, nu aș găsi un lucru de care să-mi fie cu adevărat rușine. De asta sunt eu relativ fericit și la fel de relativ nefericit, pentru că asupra mea nu planează umbra rușinii. Însă pe ceilalți îi ajută rușinea, îi face mai buni din când în când. Rușinea însăși este o intrare în interiorul sinelui. E sentimentul jignirii, al înfrângerii, al abaterii, al inferiorității și al alienării. Rușinea e interiorul cel mai interior al omului, nimic nu e mai aproape de sine. E un tremur lăuntric, un rău fără margini. Cea mai amară imagine a propriei persoane, între lașitate și neputință pură. Și totul, din câte îmi dau seama, ar trebui să provină dintr-un eșec interpersonal semnificativ.

La lucrurile astea mă gândesc de câteva zile, în încercarea de a-mi face o ocupație cu sens. Mănânc forțat, încerc să mă odihnesc cât pot de mult (și nu

îmi iese deloc) și caut, caut continuu o motivație și un sprijin pentru încercarea mea de a mă lăsa. Îi studiez pe cei din jurul meu; de altfel, nici nu e greu, pentru că toți se oferă imediat să fie studiați. Îi studiez și mă simt din ce în ce mai singur, din ce în ce mai diferit. Dacă diferența față de ceilalți e definiția singurătății, atunci sunt sigur că eu sau vreunul ca mine am stat la baza definiției.

Îi cunosc acum pe toți colegii din clinică. Îi studiez, cum spuneam, încerc să îmi dau seama pe viu ce e cu poveștile astea două, dependența și abstinența. Evident că nu am un răspuns clar în cap. El va veni atunci când va veni, degeaba forțez eu lucrurile.

Cu doi dintre pacienți vorbesc mai mult, ei sunt mai aproape de stilul meu. Unul dintre ei e Titu, un tip de vreo 40 de ani care aproape că seamănă cu un artist. Are o statură medie și un fel haios de a povesti; de meserie e inginer, a lucrat în logistică. De ceva vreme, cum spune el, e casnic. Au încercat unii să îi dea șpagă la muncă și a refuzat, iar pe motivul ăsta a fost dat afară. Făcea beții crâncene și înainte – expresia îi aparține –, dar de când a rămas fără serviciu a luat-o razna. A venit la clinică la insistențele soției și spune, în glumă, că mai bine venea ea aici să se obișnuiască, în sfârșit, cu faptul că el mai bea din când în când. Celălalt e Ramza, cu o poveste total diferită. E din altă țară și e dependent de heroină. A studiat economie, și-a luat masterul și doctoratul, dar a început să distrugă totul din cauza drogurilor. Are trei copii, toți băieți, unul are abia câteva luni. Vorbește amuzant, într-o amestecătură de română și înjurături în rusă. Cred că dintre toți pacienții e singurul care știe exact ce vrea, anume să nu se mai drogheze. La fel de curios, relația lui cu familia nu pare să fi avut de suferit masiv din cauza

consumului. Vorbește mult la telefon acasă; în rest stă liniștit, fumează și gândește. Împreună suntem un grup ciudat, vorbim ca grecii și cumva reușim să dăm un fir discuției. Replicile noastre sunt rare, gândite, parcă am fi plătiți de o mare companie să descoperim, în sfârșit, care e problema cu consumul de substanțe.

Stau pe bancă în spatele casei, asta fac de vreo oră. Simt că îmi e rău și nu știu ce aș putea face cu asta; nu pot descrie răul, nu mă doare nimic. Însă sunt agitat, tremur, nimic nu îmi place, totul e pe dos. Am vorbit cu soră-mea la telefon dimineață – nu am reușit să comunicăm nicio secundă din cele cinci minute de conversație. Probabil a citit ceva pe undeva, dar în mod cert crede că eu de vreo două săptămâni sunt cu totul alt om și deja am planuri de viitor. I-am trântit telefonul în nas până la urmă, e clar că în capul ei sunt numai prostii. Eu încerc să nu mai tremur, să mănânc, să dorm, să nu mă mai gândesc atât de mult la cât de bine mi-ar fi acasă, beat și tras, ea o ține cu construirea unui viitor și alte cuvinte prețioase învățate din cărți. E stupid. Îmi vine să urlu de supărare, dar ar fi la fel de stupid să fac și asta. Despre mama, nimic nou, doar că starea ei e acum stabilă. Mi-a fost frică să întreb ce înseamnă stabil și am tăcut, acum însă aș vrea să știu exact ce înseamnă echilibrul ăsta.

Undeva în jurul prânzului va trebui să mă duc să stau de vorbă cu terapeutul personal. Sună așa de stupid și pompos încât mă amuză ideea, sunt extrem de curios ce-o să-mi mai spună și ăsta. L-am văzut de vreo două ori, un tinerel a cărui înfățișare nu îmi spune nimic. Poate dincolo de aspect e totuși ceva, voi vedea.

Revin, fără să vreau neapărat asta, la inventarul personal. Mi-am dat seama în ultimele zile că nu am

mare lucru și va fi deci foarte greu să construiesc ceva. Cel mai tare mă îngrijorează lipsa actelor, deși până acum nu am dat doi bani pe chestia asta. Am 30 de ani și nu am buletin. E ciudat tare. Am 30 de ani și nu îmi amintesc mai nimic din viața mea. Nu am serviciu. Nu am familie. Nu pot să îmi imaginez viitorul în niciun fel. Viitorul e un tablou gol și gri.

Titu iese și se așază lângă mine. Vorbește repede și nemulțumit:

— Iar m-am certat cu nevastă-mea. Nu e normală. E rârâit și ultimul cuvânt sună adânc, ca din peșteră.

— Păi?

— Vrea să mai stau o lună aici, i se pare ei că nu m-am vindecat, domne. În mintea ei, eu sunt bolnav. Bolnav! E nebună și gata!

— Ce să zic...

Mă abțin să nu râd, probabil el nici nu își dă seama cât de amuzant e când se scandalizează.

— O să mai stau o lună, mă. O să stau că am învățat eu când eram mai mic că nu e bine să te pui cu nebunii. Auzi, ea e sigură că eu mă îmbăt din tren dacă mă duc acum acasă. Asta e siguranța doamnei, lua-i-s-ar curentul.

— De, mă, eu ce să zic? Nu zic nimic.

Din verandă își face apariția Toby, salvator.

— Te așteaptă domnul Gore sus. Mergi?

— Merg.

Mă ridic și îl urmez, parcă totuși sunt mai binedispus după discuția cu Titu. L-am văzut vorbind la telefon cu soția, ai senzația că o să facă febră musculară – atât de mult gesticulează în timp ce se scandalizează la ideile ei.

Urcăm la etajul doi și intru în cabinetul psihologului. O cămăruță îmbrăcată în lambriu de brad. Un birou, un scaun și două fotolii. Miraculos, pe unul dintre

pereți a încăput o canapea. Personajul stă la birou și zâmbește atât de deschis, încât mă conving repede că are fața deformată, nimeni nu poate zâmbi în halul ăsta. Are un început de chelie, părul prea lung și mâini fine, aproape feminine. Gesturile lui par studiate, la fel și vocea. Mă prezint, nu îmi place omul și fac asta repede, în speranța că voi putea pleca scurt. Nu e cazul. Fără introducere, psihologul se apucă să îmi prezinte în detaliu dependența. Îmi face un istoric „scurt", zice el, al abordărilor din ultimul secol, apoi trece la bolile psihice ale dependenților, subiect prea vast pentru mintea mea. Îl ascult și mă gândesc la ale mele, oricum am senzația că nu aș putea reține niciodată ce zice el acolo. Privesc prin ferestruica minusculă a biroului, descopăr o familie de berze care și-au făcut cuib pe un acoperiș și le studiez în amănunt. Desenez cu papucul forme imaginare pe podea, ascult și mai desenez încă un pic. Mă apuc să șifonez tricoul și apoi să îl întind, omul ăsta cred că are nevoie de puțină apă ca să nu se usuce de atâta vorbit. Mi se adresează brusc, în mijlocul frazei.

— Tu de ce crezi că ai venit aici?

— Dependență. Răspund scurt, nu vreau deloc să intru în detalii. Pot fuma o țigară?

— Sigur. Cât timp vrei să stai?

— Nu știu, câteva luni? Chiar nu știu.

— Ai vrea să îmi povestești ceva în mod deosebit?

— Nope. Chiar nu știu ce aș putea să îți spun.

— Okay. A fost o primă ședință, poate reușim să discutăm mai multe în zilele următoare.

Mă ridic și ies, uimit. Nu mă așteptam deloc la asta, totul s-a derulat ca într-un film alb-negru cu comentariu în fundal. Am o înțelegere mai clară a problemei acum, doar că majoritatea lucrurilor despre care a vorbit omul

ăsta nu mă privesc. Lucru neplăcut, pentru că se pare că va trebui să îmi dau seama singur ce trebuie să fac. Oricum, am participat până acum la câteva ședințe de terapie de grup și am plecat de fiecare dată nemulțumit și frustrat; mie mi se pare că terapia asta se referă mai mult la relații, la familii mai ales, la conservarea unui serviciu sau altul, nicidecum la povestea dependenței în sine.

Ies în curte, îl văd pe Titu dirijând vreo trei orchestre imaginare în același timp în grădină. Cred că țipă, dar de aici nu se aud decât frânturi de cuvinte. Parcă își face încălzirea pentru un antrenament de atletism, așa de vioi se mișcă. Mă așez pe bancă și îl privesc amuzat. Asta îmi place aici, nu poți rămâne fără ocupație, pentru că mereu va fi câte ceva de privit. Sau de ascultat. Activitatea pacienților, deși inexistentă la prima vedere, nu încetează niciodată. Din interior se aude interminabila ședință telefonică în limba rusă a lui Ramza, probabil și el se ceartă pentru că aproape urlă. Mă întreb, oare nu e mai bine să fii singur și să nu te supere nimeni? Sunt convins că e vorba de reproșuri și dezvinovățiri, altfel nu s-ar țipa așa de mult în jurul meu.

Urc la o plimbare prin livadă. Trec pe lângă Titu, îi fac o reverență și un semn să se calmeze un pic, îi va exploda capul. Curtea clinicii comunică direct cu un cimitir, intru și mă plimb prin iarba proaspăt cosită. Îmi plac mormintele astea săsești, de fapt mai mult îmi plac literele gotice încrustate în piatră. Mă așez pe o lespede, îmi privesc mâinile care nu vor să se oprească din tremurat și aprind o țigară. Privesc fuiorul de fum albăstrui care se ridică, biserica din fața mea e mai frumoasă dacă o privesc prin el. Încerc să îmi aduc aminte lucruri, să leg întâmplări și să le dau un sens – totul pare fără sens. Nu pot obține niciun fel de cauzalitate

și asta mă scoate din minți. Nimic nu mă leagă de lumea asta, aș putea foarte bine să fiu mort. Și, într-o oarecare măsură, sunt oricum foarte asemănător morților din jurul meu. Nimeni nu mă caută, niciun om din lumea asta nu simte nevoia să schimbe o vorbă cu mine. Dincolo de poarta clinicii nu mai există nimic, toți oamenii au murit și eu am rămas singur să mă descurc cu gândurile mele. Rup un fir de iarbă, netezesc o bucată de pământ acoperit cu pietriș din fața mea și scriu:

Lumea e făcută din lucrurile care sunt.

Privesc lung astea șapte cuvinte – scriitura în formă primitivă –, până la urmă probabil sunt cele mai gândite pe care le-am citit și memorat vreodată. Nu a trebuit să fac niciun efort să memorez, ele au rămas de la început în mintea mea și iată-le acum, când am nevoie de înțelepciune, plantate în praful și pietrele unui cimitir în care nu am crezut niciodată că voi ajunge. Probabil asta va trebui să înțeleg, dacă vreau cu tot dinadinsul să pot trăi în lumea asta urâtă fără să mă amețesc zilnic pentru a supraviețui. Rup o mână de iarbă de lângă mine și așez firele peste scris, mă voi mai întoarce aici și vreau ca ele să nu se șteargă.

Mă ridic și plec către casă, ajunge cu excursia pe ziua de azi. Stârnesc un roi de insecte, iarba îmi taie picioarele și îmi place. Merg privindu-mi mâinile, primul meu scop în terapie este ca ele să nu mai tremure. Apoi voi căuta un sens lucrurilor.

Intru în cameră și mă întind pe pat. Claudiu a plecat azi-noapte peste măsură de supărat. Pe la 12 și-a făcut bagajele, a chemat un taxi și a plecat. Probabil e beat prin vreo crâșmă acum, dar asta e strict problema lui.

Deschid laptopul, pornesc un film și rămân uitându-mă la ecran. E singura ocupație de care sunt capabil. Prin

fața ochilor îmi trec la infinit cuvintele încrustate în pământul cimitirului; deschid telefonul, un apel de la David. Rămân pe gânduri, apoi sun înapoi.

— Salut.

— Salut, mă. Unde ai dispărut? Vii la înmormântare?

— Ce înmormântare?

— Mortu. Mâine.

Brusc o parte din peretele din fața mea vine spre mine.

— Stai așa. Ce dracu' spui tu acolo? Ești tras rău?

— Cum, mă, nu știi?

— Nu, de unde să știu? Nu sunt în București, am plecat.

— Unde?

— Nu are importanță, răspund sec. Spune ce e cu Mortu.

— O glumă proastă. Nevastă-sa se ardea cu unu'. Mortu, cu glumele lui, că se sinucide etc. A luat un briceag și și-a crestat un pic mâna. Aia l-a dat dracu' și a plecat în bucătărie. A văzut că ăla nu mai zice nimic, s-a întors. Mortu, căzut mort. Se pare că nimerise o arteră, a mierlit-o în câteva minute, știi cum era el slab. Aia a ajuns pe la miliție, audieri, circ. Acu' asta e, îl îngroapă mâine.

— Aham.

Atât pot spune, rămân tăcut.

— Deci vii la înmormântare? La 12, la Elefterie.

— Nu vin. Haide că închid. Pa-pa.

— Stai, mă...

Închid telefonul brusc. Nu vreau să știu nimic despre nimic, ar fi inutil. Văd numele lui David pe ecran, aparatul bâzâie o vreme și apoi se oprește. Îl ridic de pe pat, copiez toate numerele de pe SIM în telefon și îl opresc. Scot cartela și o arunc la gunoi, am terminat

și cu asta. Poate că ideea cu schimbarea numărului de telefon nu era așa de proastă, la urma urmelor. Îmi privesc mâinile, tremură și mai tare ca înainte. Mi s-a uscat gura, transpir. Simt o nevoie acută să beau ceva, e prima dată când mi se întâmplă de când am venit aici. Mă întind și mă rostogolesc pe burtă, nu pot opri cu nimic gândurile care mă inundă. Îmi pare rău de omul ăla, nu pot opri asta. În felul nostru ciudat, eram prieteni. Beau apă, beau apă până ce îmi vine să vomit. Am auzit pe aici că asta te face să nu mai vrei să bei. Văd alb și tremur, nu mă pot opri. Nu am cui să cer ajutor, nu cred că ar avea cineva cum să mă ajute.

Tremur îngrozitor, continui să beau apă și aștept să mă liniștesc. Șocul a fost prea mare, știu asta, dar va trece; știu și asta. Aș vrea să am cu cine vorbi, aș vrea să urlu și să sparg totul în jurul meu, vreau să beau până uit de mine și apoi să mă înțep și să zac și să dorm. Am un milion de amintiri și un milion de gânduri și un milion de lucruri pe care nu le-am făcut și toate sunt în mintea mea în același timp și nu le pot opri și vreau să mor sau să adorm. E același lucru, orice, numai să mi se golească mintea. Smulg de pe pat telefonul și îl izbesc de perete, se sparge în zeci de bucăți. Sar cu picioarele pe ce a rămas din el, sunt convins că numai telefonul e de vină pentru ce s-a întâmplat. Strâng totul de pe jos, îndes piesele în coșul de gunoi și mă arunc înapoi pe pat. Liniște. Acum nu mă mai poate suna nimeni, nu mai pot afla nimic rău.

E dimineață. M-am trezit cu o durere de cap insuportabilă, am senzația că am băut toată noaptea și nu am dormit decât o jumătate de oră. Fac o cafea și ies, nu cred că îmi face bine să mai stau în cameră. E în jur de 6, probabil toată lumea doarme încă. Pe veranda

din față, surprinzător, domnul Trică. Fumează relaxat, are în față un pahar metalic plin, probabil, cu cafea. Stăm de vorbă, e volubil și, în spiritul locurilor, îmi povestește o parte din viața lui. A copilărit în Statele Unite și la Viena, apoi a revenit în țară. S-a înscris la Design, era talentat la desen. Ar fi vrut să facă Arte, dar nu i-a ieșit. Apoi a lucrat în fabrici de stat, a creat sute de proiecte de jucării și, treptat, în spiritul vremurilor, s-a apucat de băut. Din ce în ce mai serios. A ajuns să bea în jur de doi litri de vodcă pe zi, relațiile cu familia s-au deteriorat. A încercat să se sinucidă de câteva ori din cauza băuturii și a certurilor, a fost internat la psihiatrie de câteva ori. A făcut și un atac cerebral și a paralizat temporar. La un moment dat a descoperit clinica asta, unde a fost internat ca pacient vreo 3 luni. S-a întors acasă, acolo lucrurile nu s-au reparat deloc. După 6 luni a revenit aici, s-a oferit voluntar și apoi a devenit ergoterapeut. E aici de 9 ani, asigură permanența din pasiune. Nu are nevoie de salariu, banii pe care îi primește nu îi acoperă decât țigările. Dar are rezerve, nu asta e grija lui. Dincolo de stilul ușor agresiv, pare bine intenționat și e clar că e dedicat misiunii de salvator al beților. Are două fete, le iubește ca pe ochii din cap, dar știe că greșelile trecutului încă îl urmăresc și așteaptă ca ele să înțeleagă că el s-a schimbat cu adevărat. Îi văd ochii, îmbătrâniți și ușor încețoșați, aburiți de lacrimi. Se reculege și îmi spune că asta e viața, nu trebuie să ne așteptăm numai la lapte și miere. Ierihonul nu curge pe lumea asta.

Bem cafea, deodată devin volubil și îi povestesc câteva dintre aventurile mele. Mă ascultă cu interes, îmi oferă din țigările lui doar ca să nu întrerup povestirea, face cafele și vorbesc, vorbesc ca și cum în dimineața asta ar trebui să spun tot ce s-a întâmplat în viața mea.

În jurul nostru se strâng și alți colegi, discuția se lărgește și ne simțim cu toții liberi, e atât de devreme, încât nimeni nu se poate gândi încă la griji și necazuri. Se beau cafele, fumul e gros și se vorbește tare, atmosfera seamănă cu una de crâșmă, dar lipsește alcoolul. Probabil e ușor, într-o situație ca asta, să descoperi că te poți simți bine și fără să bei, că viața se poate desfășura și altfel; Ramza, perspicace, îmi șoptește că Trică face lucrurile intenționat, că e rolul lui să detensioneze un pic situația în clinică.

Clopotul care anunță masa rupe vraja ușoară a dimineții și gașca se sparge, dar a fost un moment frumos într-o lume în general posacă.

Sunt aici de două săptămâni. Între timp mi-am înlocuit telefonul și am schimbat numărul, m-am îngrășat vreo două kilograme și mâinile au început să tremure mai puțin. Citesc mult și mă odihnesc, dar senzația de oboseală persistă. Am cearcăne și acum și dorm puțin, va trebui să mă ocup de asta. Am decis că nu îmi plac ședințele de grup, sunt o tâmpenie masivă.

Prietenia cu colegii pare să se cimenteze, dar nu asta mă preocupă. După inventarul personal din primele zile am încercat să construiesc câte ceva în viața mea și am dat greș cu totul. Nimeni nu e dispus să mă ajute să îmi fac acte, am încercat să discut cu soră-mea despre asta și a amânat lucrurile pe termen nedefinit. Nu am alte persoane la care să apelez, deci am amânat pentru moment. Încă nu îmi dau seama, deși ar trebui totuși să știu câte ceva, ce voi face când plec de aici. Am deocamdată o concluzie neplăcută a lucrurilor: abstinența fără niciun plan de viitor și fără susținere e un fel de glumă proastă. Devine ușor frustrant să îi ascult pe toți cei din jur construind tot felul de forme

de viitor împreună cu apropiații lor. Pentru mine am inventat un nou timp al indicativului, se numește mai-mult-ca-prezent. E o stare continuă de indecizie, de întrebări fără răspunsuri și de cereri soldate cu refuzuri. Timpul ăsta al meu mă amuză și mă enervează în același timp, dar e al meu și am decis să îl păstrez deocamdată. Am să trăiesc așa, fără regrete și fără viitor, în mai-mult-ca-prezentul unei situații care nici măcar nu îmi convine.

Stau pe verandă, am oprit timpul în loc și de vreo câteva ore nu m-am mișcat deloc de aici. Companie îmi ține, ca de obicei, domnul Trică. Glumele lui nu se termină niciodată, e ca un sac fără fund de farse care de care mai sinistre. Știu că e cu ochii pe toată lumea, dar face asta atât de natural, încât nimeni nu ar zice că de fapt supraveghează tot ce se întâmplă.

— Auzi? îmi zice calm, ca și cum tocmai i-ar fi venit ideea. De ce nu scrii tu un roman? Ți-ar da o ocupație și poate în felul ăsta îți pui gândurile în ordine.

— Ce roman? Despre ce? Eu am publicat poezie, nu proză.

— Un roman despre povestea asta a ta. Eu nu sunt scriitor, dar cred că ar putea să îți iasă.

— O să mă gândesc. Da...

Privesc berzele de pe acoperișul primăriei și chiar încerc să mă gândesc la un roman. Ar avea rost oare să scriu un roman despre dependență și încercarea de a te lăsa de ceva? Uite, chiar merită gândită o chestie din asta. Să scriu despre chin, despre derută, despre ratare, despre orice altceva decât ceea ce înseamnă normalitate. Un roman despre ratare, ăsta ar fi un subiect care mi-ar plăcea. Și dacă povestea se termină bine? Mie nu îmi plac romanele cu *happy-end*. Sunt ieftine. Uite, ar putea fi un roman despre nimic. Primul

din istorie, mult mai bine făcut decât, de exemplu, *Omul fără însușiri*. Frumos vis, dar pot eu să mă bat cu Musil? Puțin probabil, ăla a muncit mult ca să-i iasă. Dar oricum, încercarea ar merita. Ar putea să descrie o singură zi din viața mea, ca *Ulise*. Dar dacă e ceva ce nu îmi place la romanul ăla, până la urmă, e că nu descrie o singură zi. De fapt, e plin de elemente din trecut și de proiecții, ziua aia e doar un cadru pentru o viață întreagă și personajele sunt multe, multe rău. Și ce titlu să îi dau? Cum să găsești un titlu care să descrie chestia asta, dependența, fără să cazi în ridicol sau în lacrimogen? Să îi zici, de exemplu, *Saltul*? Păi, eu știu, seamănă prea tare a parașutism. Să îi zici *O viață de om*? E complet ridicol și nici măcar nu s-ar referi la asta. Orice roman se poate numi așa, deci nu e bine.

Las deoparte gândul despre roman pentru moment și mă apuc de table. E o ocupație mult mai distractivă. A scrie un roman ar însemna să îmi asum o responsabilitate, să fac ceva cu scop, or eu sunt decis să trăiesc în mai-mult-ca-prezent și nu vreau deocamdată să ies de acolo. La o ședință am auzit un lucru înțelept despre responsabilitate. Un pacient îl întrebase pe doctor cum se face cu responsabilitatea asta, că el nu putea să fie răspunzător de nimic. Doctorul i-a zis așa: în primul an îți iei o plantă, o îngrijești, ai grijă să nu se usuce, o treci în anul următor și ești responsabil într-o măsură foarte mică, ai păzit o plantă. Apoi îți iei un animal de companie, îl îngrijești și ai grijă să nu se îmbolnăvească, te joci cu el, îl hrănești, îl scoți afară de două-trei ori pe zi. Devii mai responsabil, ai grijă de o viață. Apoi, dacă ai trecut aceste două teste, intri într-o relație. Ai experiența plantei și a animalului de companie, deci ești cumva pregătit să ai grijă și de o

relație. Pun și gândul ăsta deoparte și mă concentrez la table, în ritmul ăsta am să iau bătaie la modul grav.

Titu vine și mă întrerupe, vrea să discute ceva cu mine. Îl însoțesc în grădină, poate e ceva important pentru el.

— Mă, iar m-am certat cu nevastă-mea, îmi spune supărat.

— Te cerți zilnic. Știe toată lumea.

— Da, dar de data asta chiar mi se pare că a luat-o razna. Nu vrea deloc să mă creadă că încerc să mă las și că o să încerc să mă schimb.

— Aha.

— I-am explicat omenește că nu pot sta ascuns aici la infinit, că e greu pentru mine, îmi tot spune că e mai bine pentru ea și pentru fată să fiu aici, că e mai sigur, auzi?

— Păi, și tu ce ai vrea să faci?

— Eu aș vrea măcar să mă duc acasă câteva zile. Mi s-a luat complet de viața de aici...

— Păi, și de ce nu te duci?

— Ea nu vrea, zice că nu sunt pregătit și alte căcaturi din astea. Bineînțeles că ne-am certat, câtă răbdare să am și eu?

— Păi, spune-i, mă, că te duci și gata. Spune-i asta din tren, treaz, ce-o să facă? Să schimbe yala la ușă?

— Ar fi o soluție și asta. Numai că, vezi tu, și eu mă tem. Nu-mi place așa, să mă duc și să nu mă simt bine-venit.

— Acuma, bă Titule, trebuie să faci ceva. De când ești aici?

— De vreo 3 luni aproape.

— Du-te. Nu o să se întâmple nimic. Mă suni oricând, nu face pe copilul, că ești om mare. Haide, mergem să faci cererea de învoire și merg cu tine până la gară. Vorbesc eu cu nea Trică.

— Bine, mă. Poate mă dă afară și te pomenești cu mine noaptea pe drumuri.

— Om vedea. Haide.

Mergem să scrie cererea de învoire, e o formalitate. Vorbesc cu nea Trică, firește că vrea să ne ducă până la gară. Îl ajut pe Titu să își pună câteva lucruri într-o geantă, va pleca doar două zile și are acasă tot ce îi trebuie.

Îl ducem la gară, nea Trică îi cumpără în glumă o sticlă de vodcă și se preface că îi dă pachet pentru drum. Încă o glumă sinistră. Luăm sticla și o dăm unui amărât de pe peron, e doar o glumă. Titu pleacă, ne întoarcem către clinică. După vreun sfert de oră îmi sună telefonul.

— Salut, mă. Am făcut cum ai zis tu.

— Și?

— A zis că asta e acuma, numai să nu vin beat că mă sparge. În fine, numai la asta îi stă mintea.

— OK. Drum bun, atunci. Te așteptăm la gară poimâine seară.

— Mersi. Pe poimâine.

Nea Trică e entuziasmat de plan, zice că nici el nu ar fi găsit o soluție mai bună. Avem încredere amândoi în Titu, probabil nu va face o tâmpenie acasă și o decizie bună luată la timpul potrivit, chiar în grabă, e tot o decizie bună.

E noapte, am ajuns înapoi și sunt singur în cameră cu eternul meu film. De vreo săptămână adorm privind același film, am ajuns să îl numesc „etern“ și „filmul meu“ pentru că așa îl resimt; o săptămână la Nazaret echivalează cu cel puțin o lună în altă parte.

Mă ridic brusc, iau și laptopul cu mine, creez un fișier nou și îi las denumirea așa, *New Microsoft Office*

Document (2). Privesc întunericul de afară câteva secunde și încep să scriu:

Trăiam, un grup de oameni, într-o casă parohială a unei biserici evanghelice-luterane din România – o țară la marginea universului, cum bine se știe. Și noi eram marginea cea mai îndepărtată a acestui univers despre care scriem aici. Ce eram? Unii ar spune marginali, toți sociologii pe care Dumnezeu i-a lăsat în fire ar spune exact așa. Dar eram toți alcoolici și drogați. Alcoolici și drogați până acolo încât ceilalți oameni refuzaseră să mai încerce să conviețuiască cu noi, nici măcar nu ne mai ascultau. Dați pe mâna doctorilor, despre care vom face carte mai încolo. Alcoolici și drogați, deci: tâmplari, porcari, cameramani, agenți de vânzări, profesori, traducători, scriitori, filosofi (încă) în viață, șmenari, traficanți, pușcăriași, nebuni de legat, cântăreți de operă, preoți și lista abia a început.

Trăiam, cum ziceam, într-o casă. Și o grădină. Intrarea era o poartă, cum deja îți închipuiai, probabil. Celelalte intrări erau toate uși și mai erau alte câteva porți. O jumătate de hectar de peisaj superb, cu livadă de pruni, peri și meri, cu o biserică din secolul al XVI-lea tronând îngăduitor asupra peisajului. Casa, foarte mare de altfel, era destul de încăpătoare pentru douăzeci și ceva de oameni. O sală de mese, amenajată într-o fostă cramă, joasă și îmbietoare, era locul unde oamenii mâncau, dar era mai ales locul unde se făceau glume permise numai pentru că eram așa cum eram. Golani. Două rânduri de scări, tăiate pătrat, legau între ele cele trei nivele ale clădirii construite într-un soi de baroc târziu, dacă-mi dau bine seama. Un club, probabil fostă sufragerie a familiei preotului local, de vreo treizeci de metri pătrați, cu douăzeci și trei de scaune, o pianină

veche, o masă părăginită, un televizor învechit, un DVD-player și un crucifix deasupra televizorului. Acesta era decorul ședințelor de grup de dimineață. Și al statului degeaba de după-masa. Trei băi, despre una am amintit deja. Una la șase-șapte oameni; nu știu dacă era bine sau rău, asta să judeci tu. Dotări bune, mai ales că erau singurele dotări posibile.

Apoi, două dormitoare cu două paturi, adevărate cutii de chibrituri, părerea mea e că fuseseră debarale. Două dormitoare cu trei paturi, la primul nivel, în stânga. Primele două dormitoare se găseau, și poate se mai găsesc și astăzi, la primul nivel, în dreapta. Dormitoare cu trei paturi deci. Destul de mari, să spunem de vreo cincisprezece metri pătrați. Apoi, un dormitor cu patru paturi, tot la primul nivel, în stânga, egal cu dormitoarele cu trei paturi. Baia, undeva pe hol, între camera 4 și camera 5. La etaj, camerele 6 și 7, enorme, cu patru paturi fiecare. Fiind pod mansardat, nimeni nu luase în seamă iluminarea, așa că acolo erau două feluri de lumină: slabă și foarte slabă și, firește, un singur fel de întuneric. Pereți scorojiți, apăsați de trecerea anilor, de igrasie, de varul prost, de întunericul care favoriza formarea mucegaiului. De reținut, camerele de la începutul paragrafului se numeau, pretențios foarte, camera 1 și camera 2.

Fiecare pacient sau oaspete, cum mai eram numiți, avea în dotare un pat (saltelele erau adunătură, exista până și una de pâslă), o noptieră, o etajeră, un dulap de doi metri per jumătate de metru lățime per jumătate de metru adâncime și o veioză. Plus spațiul de locuit aferent în funcție de cameră sau, mai bine zis, de soartă. Plus colegi, în funcție de norocul omului și de viziunea artistului care făcea repartizarea pe camere.

Îmi recitesc opera. Hm, puteam muuuult mai bine de atât. Dar e bine pentru început, am măcar o vagă descriere a locului. Ce va fi mai încolo, mai văd eu. Deocamdată îmi dau seama că proza nu e greu de scris, e amuzant chiar. Salvez fișierul și mă întorc la filmul meu.

De dimineață găsesc un mesaj de la Titu în telefon. A ajuns bine și se simte bine. E OK, atunci.

Mă tot gândesc de câteva zile să discut din nou cu soră-mea despre acte și despre un lucru mai sensibil, anume ce voi face eu după ce ies de aici. Știu destul de bine că nu am din ce trăi și vreau să îi cer ajutorul, am o idee destul de clară cam cât ar dura abstinența mea dacă aș fi nevoit să îmi câștig din nou existența ca înainte. O voi suna, oricum situația mea nu poate fi mai rea decât acum. Măcar să știu cum stau, asta ar fi ideea.

Deocamdată mă duc să mănânc, a sunat clopotul și masa e obligatorie. Gândurile negre pentru mai târziu.

Pe coridor dau nas în nas cu Ramza, la fel de mahmur ca în fiecare dimineață. Nu se poate trezi la ora 7 și basta, ne-am obișnuit toți cu fața lui de la trezire. Mă oprește, are ceva să îmi spună.

— Auzi, mă, tu ce faci când pleci de-aici?

— Nu știu, de ce?

— Uite mă întrebam aseară, vroiam eu să știu ce faci tu când ieși de aici. Te ajută cineva de acasă?

— Da și nu. E complicat, oricum.

— Să vii să vorbim, după masă. Neapărat, bine?

— Bine.

Mâncăm, trece și ședința de organizare de dimineață, în ușă mă lovesc de Ramza.

— Haide, vii puțin?

Îmi deschide ușa camerei lui și mă invită la o cafea. Nu am cum să îl refuz, deși nu am deloc chef de vorbă.

— Uite, mă ia din scurt, am tot vorbit cu băieții de pe-aici și toată lumea știe că practic nu ai pe nimeni. Ce faci tu când pleci de aici?

— Nu știu, mă, am să încerc să trăiesc, ce dracu' să fac?

— Nu la asta mă refer. Nu fi tâmpit. O să te întorci la prostii, așa-i?

— Eu sper că nu, dar nu prea văd din ce-o să trăiesc.

— Să mă lași să te ajut. Vreau eu să te ajut, îți povestesc ce și cum zilele astea. Bine?

Îl privesc cu neîncredere, de ce ar vrea cineva să mă ajute pe mine? Parcă reușisem să înțeleg că viitorul nu există. În fine, cine știe ce e în capul lui.

— Bine. Să îmi spui ce ai de gând. Sunt pe aici, oricum.

Adevărul este că de vreo săptămână abia dacă mai am bani să îmi cumpăr țigări. Subvenția de la soră-mea s-a oprit brusc, mi-a comunicat doar că ea mai poate plăti clinica și atât. Să mă descurc. Nu am avut ce să îi zic și am lăsat-o în pace, oricum nu era nimic de făcut.

Stau și încerc să gândesc toate lucrurile astea. Nu va fi ușor, îmi dau seama de asta și tocmai chestia asta mă pune pe gânduri și nu mă lasă să creez nimic nou. Problema e că eu nu am avut responsabilități, planuri, scopuri, orori din astea. Am trăit fiecare zi exact așa cum se întâmpla să o trăiesc. Planuri făceam doar pentru a doua zi sau pentru câteva zile, dacă trebuia să plec undeva. Trăiam în mai-mult-ca-prezent și asta era singura mea ocupație certă, or, a schimba un lucru din ăsta, un lucru care te definește la nivelul primar al existenței, e foarte greu. Până la urmă, scopul acestei încercări de terapie ar fi să nu mai consum și cam atât.

Dar dacă doar ăsta e scopul, atunci iar nu e bine. Scopul ar trebui să fie o viață nouă, un fel nou de a înțelege lucrurile; și atunci scopul ar fi, deși sună foarte ciudat, crearea trecutului și a viitorului într-o conștiință care le-a ignorat întotdeauna ca fiind concepte neavenite și de-a dreptul jignitoare. Dacă mă întreabă cineva la modul serios ce înseamnă trecutul, nu pot să-i spun exact. Dacă vine altul și mă întreabă ce înseamnă viitorul, iar m-a prins pe picior greșit. Desigur, știu ce înseamnă ele la nivel semantic, gramatical, conceptual etc., dar nu aș putea să spun exact ce înseamnă aceste două lucruri în mintea mea și, sincer, până și pe mine realitatea asta mă lasă perplex.

Sunt pe verandă, nu am chef de nimic și am renunțat pentru moment la gândurile adânci și la alte prostii care s-ar putea substitui nefericirii mele actuale. Privesc câinele, el mă privește pe mine, asta e suficient. Am înțeles perfect că nu mă mai pot aștepta la ajutor din partea familiei și aleg să fiu deprimat. E unul dintre modurile în care eu încerc să înțeleg trecutul: s-a întâmplat asta, deci... Cam așa sună trecutul, probabil e corect. Viitorul, în aceeași ordine de idei, e din ce în ce mai neclar. Viitorul ăsta e o mare prostie.

Refuz chiar și o invitație la table, sunt prea preocupat de seria asta de întâmplări care nu par să ducă la nimic pozitiv. Da, m-am oprit din consum. Da, sunt dispus să creez ceva. Dar problema e că e aproape imposibil să creezi ceva din aproape nimic și aici lucrurile se complică.

Lângă mine se așază un coleg, nea Lică, probabil la fel de lipsit de ocupație ca și mine. Are o cană cu ceai, e unul dintre puținii nefumători de aici.

— Auzi, dă-mi, te rog, o țigară, am chef să fumez un pic.

Îi întind pachetul, privind surprins. Parcă era nefumător.

— Știi, am fumat 30 de ani. Uneori trei-patru pachete pe zi. Acum m-am lăsat, doctorii zic că am probleme cu inima și am zis să pun un pic de frână.

— Păi...

— Dar mai merge o țigară, din când în când. Nu o să mor din atâta lucru. Auzi, tu ce faci când pleci de aici? Îmi cer scuze că întreb așa de brusc, dar am mai vorbit cu amicii tăi și aud că nu ești chiar pe roze.

— Nu știu. La asta mă gândeam și eu, dar se pare că nu știu.

— Am stat și m-am tot gândit, de când cu discuția aia între Ramza și încă vreo câțiva oameni. Eu am un hotel în munți, deocamdată construcția e pe final, dar va începe să funcționeze din plin la anul. Nu e un loc mare, cu totul sunt vreo 80 de locuri de cazare. Dar nu asta e important. Ce e mai important e că, dacă vezi că se strânge funia și nu ai alte opțiuni, poți veni acolo. Îți dau ceva de făcut, orice, și măcar nu stai pe drumuri.

— Păi, nu știu să fac nimic într-un hotel.

— Haide, nu fi copil, oricine știe să facă ceva pe lumea asta. Oricine.

Stinge țigara cu gesturi, într-adevăr, de fumător și pleacă. La fel de brusc cum venise, ciudat. Am auzit vorbindu-se câte ceva despre el, dar nimeni nu știe nimic exact. Se pare că a fost în politică sau încă este, e bogat și încearcă să se lase de băut. Cam atât se știe despre el.

Azi-dimineață am aflat că au adus-o pe mama în țară, e într-un spital din capitală. Aș vrea mult să mă duc să o văd, dar știu bine că nu am cum, nu am bani pentru așa ceva și nu aș putea să fac rost de ei decât

sunând la băieți, lucru pe care am decis că nu îl voi face. Mă bucur că e mai bine, în rest cred că poate trăi și fără minunata mea prezență.

Va trebui să întreb ce e cu hotelul ăla, dar îmi e foarte greu să accept gândul că oamenii ăștia mă ajută. Ei au un trecut, au un viitor destul de clar conturat în cap, i-aș încurca.

Am găsit o carte nouă în biroul doctorului, citesc și mai uit de gândurile astea. Oricum, nu se va rezolva nimic azi și nici mâine și nici săptămâna asta și nici luna asta, am înțeles treptat că timpul, cu toate cele trei dimensiuni ale lui, e o chestie mult mai complicată decât mai-mult-ca-prezentul, și timpul, înainte de orice, necesită răbdare. Răbdare pe care învăț să o cultiv, altfel nu se poate.

8

Am aflat, prin telefon, că mama a început să se recupereze și deja face exerciții de mers. E un miracol și ăsta, dar e un miracol de care aleg să fiu complet străin. Nu am vorbit decât o dată la telefon de când s-a întâmplat, nu am găsit nimic să ne spunem în afară de câteva urări de sănătate și conversația s-a încheiat abrupt, cum de altfel începuse. De atunci nu am mai sunat-o și nici ea nu a mai sunat, probabil așa e mai bine. Fiecare dintre noi avem nevoie de echilibru, nu de necazuri.

Pot spune că nu s-a schimbat mai nimic în situația mea. A mai trecut o săptămână, mi-am mai revenit un pic, dar încă nu am niciun răspuns logic la vreo întrebare logică. M-am apucat de gătit, petrec mult timp în bucătăria așezământului și gătesc pentru colegi, în felul ăsta timpul trece mai repede și mă simt util.

Am, desigur, propunerea lui nea Lică și mi-a spus de vreo câteva ori, în timpul ce a trecut, că el nu vorbește cu gulerul de la cămașă și că pot conta pe el. Dar pur și simplu nu știu ce să fac cu propunerea lui, deocamdată nu pot să îi răspund nimic.

Decid să plec la o plimbare, cumva azi nu am aer dacă stau închis după o ușă, un gard, orice. Am nevoie de libertate, atât mai am. Îmi iau o sticlă cu apă și străbat grădina printre pruni, meri, peri, salcâmi și valuri uriașe de iarbă. Poarta e ruginită, sunetul ei îmi dă o

senzație ciudată. Decid brusc să ies prin cimitir, pe acolo nu prea am fost. Mă întorc, iau iarăși în piept valurile de iarbă, intru în cimitir și pierd vremea citind numele de pe morminte. Mi se pare un lucru foarte util să știu ce scrie acolo, chiar esențial. La urma urmelor, mormintele astea se află în curtea unde locuiesc. Sunt oameni morți de mult și doar vreo câteva morminte mai noi. În anii '80, sașii au plecat masiv în Germania, printr-un acord între statul român și cel german. Satele au rămas pustii, cimitirele și bisericile la fel. Apoi în locul lor au fost aduși români din alte zone, locuitorii de azi ai satelor și ai comunelor. Dar, de fiecare dată când moare cineva din comunitate, există o înțelegere și se trag clopotele bisericii medievale timp de un sfert de oră. Așa sunt omagiați foștii locuitori ai satului, se pare.

Ies din cimitir sărind gardul, nu am știut că nu există o poartă către câmp. În fața mea coboară ușor un podiș la marginea căruia se vede orașul. E uimitor cât de clar se vede turnul bisericii medievale chiar și de aici. Recoltele au fost strânse deja, câmpul e verde-galben și neted. Merg înainte, prin iarbă, către un lac care se află la un kilometru de clinică. E plăcut, sunt singur și sub soarele ăsta al înserării chiar mă simt bine. În minte îmi răsună Suita 1 din *Peer Gynt*, parcă e făcută pentru o asemenea privelițte.

Încerc să refac acel improbabil inventar al lucrurilor ce mă definesc pe mine și sunt debusolat de numărul infim de lucruri care îl compun. Îmi e aproape imposibil să îmi dau seama prin ce logică absurdă ar trebui să treacă o serie de întâmplări care să mă ducă la un rezultat pozitiv al încercării ăsteia. Probabil pasul întâi ar fi să îmi asigur nevoile primare. Apoi va trebui să mă ocup de o locuință și de un loc de muncă, ordinea

nefiind neapărat asta. Ca idee, pot lucra și de aici pentru început, urmând mai apoi să mă ocup și de o locuință: în Sighișoara sau chiar în București, deși nu sunt sigur că aș vrea să mă întorc. În fine, locul e mai puțin important în ordinea lucrurilor așa cum se prezintă ea acum. Singurul lucru bun în toată povestea e acela că nu am o relație și atunci mă pot concentra numai asupra mea, fără să am și povara altei persoane și fără să fiu o povară pentru nimeni. Mă uit zilnic la colegii mei și, oricât de bizar ar părea, mi se pare că eu sunt un norocos. În sensul că mie nu îmi reproșează nimeni nimic, nu am pe nimeni care să plângă și să îmi spună zilnic cât de rău sunt și cât rău am făcut și cât de rău poate fi dacă terapia nu merge și mă apuc din nou. Eu, spre deosebire de colegi, pot să recad oricând: nu îi va păsa nimănui de asta. Dacă mor mâine nu se va sinchisi nimeni prea tare și absența mea nu va fi remarcată de mai nimeni. Dacă un alt coleg pățește ceva, lucrurile vor fi mult mai complicate. Așa că prefer simplitatea, oricât de dureroasă ar fi ea. În momentul ăsta merg pe un câmp verde, mă voi duce până la lac, fumez o țigară și apoi mă întorc. Nimeni nu poate să îmi spună să fac altceva și nimeni nu mă va deranja. E libertatea simplă, genul ăla de libertate în care singura limită e infinitul, pentru că nu există niciun om în dreptul căruia să înceapă o altă libertate și să se termine a mea. Voi vedea ce e de făcut, deocamdată e bine că sunt viu și nu sunt bolnav, deși am vreo câteva kilograme în minus. Între timp am ajuns și la lac, mă așez pe un pod de piatră și mă uit la apă. E frumoasă, are un verde chiar odihnitor. Fumez, aleg să nu mă gândesc la nimic și să savurez pur și simplu momentul și țigara. Voi mai reveni aici, e plăcut și liniștit. Sting țigara, o arunc într-un șanț făcut de roata unui tractor și pornesc

înapoi către așezământ. A început să se însereze, câmpul capătă o lumină ușor violacee. Probabil vara se va termina curând. Unde s-a dus timpul, nu știu și nici nu am de gând să aflu.

Întors la clinică, intru prin poarta care scârțâie îngrozitor și îmi croiesc drum printre ierburi până la casă. În curte e liniște, nu par să fie nici obișnuiții jucători de table. Mă așez pe banca din spate și privesc biserica, mă tot gândesc câte lucruri trebuie să fi văzut zidurile astea în ultimele șase sute de ani.

Din casă iese Ramza. Se așază lângă mine, își aprinde o țigară și o vreme rămâne tăcut. Apoi:

— Ce meserie ai tu, mă?

— Păi am terminat Litere. Sunt profesor, dar nu îmi place. Mai traduceam cărți, m-am lăsat și de asta.

— Păi?

— Păi, nu eram în stare să mai termin nimic. Mi-a fost rușine și am lăsat-o dracu' de meserie că mă făceam de râs la oamenii ăia.

— Și nu vrei să te apuci din nou?

— Eu știu? Ar trebui cam multe să pot face asta. În primul rând, nu cred că se poate aici pentru că programul e destul de încărcat și nu aș avea timp. Se câștigă destul de prost și, dacă lucrez doar câteva ore pe zi, o carte îmi ia o juma' de an. Nu are niciun sens să lucrez o juma' de an pe 10-12 milioane.

— Așa-i, pare inutil. Uite, îți spuneam zilele trecute că vreau să te ajut. Așa vreau eu. Pot să îți dau niște bani, să ai din ce trăi, apoi mai vedem după ce îți termini terapia.

— Haide, mă, de ce mi-ai da tu mie bani?

— Uite-așa, pentru că eu am și tu nu ai și pot să îți dau.

— În fine, nu prea mi s-a întâmplat așa ceva. Și dacă dau greș? E foarte probabil, cum bine știi.

— Și eu pot da greș, toți putem, toți ăștia de aici. Dacă dai greș, asta e. Nu e sănătatea mea.

— Ai și tu dreptatea ta. Ce trebuie să îți dau în schimb?

— Nimic. Fă-te bine, atât. Eu nu vreau nimic pentru atâta lucru.

Se ridică și pleacă, încă nu îmi dau seama ce înseamnă exact oferta lui. De ce m-ar ajuta el pe mine? Apare înapoi, la fel de calm cum plecase. Se așază în același loc pe bancă. Scoate un teanc de bancnote și mi-l întinde.

— Uite. Aici ai de două pachete de țigări pe zi, cafea și ce mai ai tu nevoie. Am pus și ceva în plus, ca să fiu sigur că am calculat corect.

Îl privesc fără replică, cred că sunt mai mulți bani decât trebuie acolo.

— Am să ți-i dau înapoi cândva.

— Nu trebuie, nu despre asta e vorba. Fă-te bine. Și să spui dacă mai ai nevoie de ceva, sunt pe-aici.

— Mulțumesc. Și, de fapt, ar mai fi ceva. Dar nu știu dacă se poate face.

— Ia zi-mi.

— Uite, e un lucru despre care în general nu îmi place să vorbesc. E despre mama mea. E bolnavă. Aș vrea să o vizitez la spital, dar nu aș vrea să merg singur. Mă ajuți cu asta?

— Sigur, să sun să îmi aducă o mașină și mergem. Săptămâna viitoare, bine?

— Mulțumesc.

Se ridică și pleacă, se pare că e un obicei la el să încheie scurt și fără comentarii orice discuție.

Mă uit în continuare la teancul de bani fără să înțeleg nimic. Probabil nu voi înțelege niciodată, așa că aleg să îmi văd de viață fără să mă gândesc.

Mă îndrept spre cameră, brusc mă simt obosit. Încerc să ațipesc un pic, nu reușesc. Mă ridic, pornesc laptopul și deschid din nou fișierul la care lucrez de zile întregi. Nu reproduc aici fișierul întreg, deși nu știu ce valoare poate avea acest lucru în cadrul unei opere care se vrea romanul devenirii unui om. Dar se cuvine să punem toate faptele aici pentru că sunt atât de puține, încât avem șansa, nesperată de alți autori, de a pune totul într-o carte. Știu că majoritatea scriitorilor strâng informații, le selectează, le filtrează, pun și adaugă neîncetat. Eu sunt un fericit, lucrurile despre care scriu sunt atât de puține, încât le pot nota pe toate, transcriind viața.

Iată deci fișierul, așa cum se afla el în calculator. (Îl reproduc aici cu Copy-Paste, pentru ca descrierea să cuprindă și partea mai abstractă a lucrurilor):

DUO

1

scurt în imagine imaginea unui recul
lustra către spațiu imaginând
voci de albastru
lumina nefiind nicicând niciunde albă
lumina lustrei
stânga jos la 45

ar însemna să provești muribund
omul-privire-muribundă
–n plasa măiestrită

joc de ghețar cu presupunerea
claustrării

maiurile de foc izbind galbenul marginii
zbor reflectat în aripa zburând
zbor zburând
zbor
cu aripile strânse căderea
face lustra să fie tot lustră
dar mișcată

dormi lângă mort reflecție vie a reflexului
parcă alături de pași și lumină
– difuz –

gropile nu au rost în oglindă
a refuza adâncimea misterului
fraza de la-nceput

2

cromate vasele au redat amintirea
instantaneului

poetul de pe gard se sinucide privind

la feminin sunt mângâierile, rasa,
fuga și-mblătirea

(de aici, încolo, – Oedip, matematic)

Curg nestăvilire, -n mâini
aruncate. Le-ai văzut.

Sabia și rugul, femininul foc, moartea
–n care eroul gânditor s-a prăvălit, voită fiind.

Și iubirea? A rămas, desigur.

3

pentru faptă în schimb nimic
dăm roților și fiilor

faldul de pe oglindă Cartea mulțimea
prea multe litere

în ziua când citim nu numărăm literele
citind
n-am termina de citit

încă o dată învinși

sau viața se poate de-rula în umbra
lecturii ca numărătoare

de fapt nu-ți poți citi
în felul ăsta
gândurile

4

în acea Bibliotecă, iubitorii de sacru și castru vor găsi un spectacol creat pentru o tăietură în răsuflare: în umbrele șerpuinde lăsate de praful ce se ridică de pe sticla ce ține loc de lemn în parchet; în colajul de plăsmuiri ridicate de semnele de-ntrebare din pereții de vată de sticlă; în transparența palpată de sudoarea

emotivă a palmelor lor străbătând aerul: în rafturi, oameni întinși unul peste altul – mai exact cadavre –, zâmbind prietenos cum doar inexistența însăși poate zâmbi trecătorilor care astfel nu se mai simt singuri. Nu era un labirint, cum v-ați fi așteptat probabil. Erau o cameră triunghiulară și-o lustră stinsă

Într-o zi am să public un volum de versuri. Din el probabil vor face parte și aceste rânduri. Ar fi frumos dacă la un volum de versuri ca ăsta ar putea fi atașată și muzica lui Al Di Meola din *Mediterranean Sundance*, dar presupun că e mai greu de făcut.

9

A mai trecut o săptămână. Având banii de la Ramza, nu mă mai simt așa de presat de problemele imediate. Am început chiar să particip la terapie și să încerc, atât cât pot, să construiesc ceva.

E vineri, stau la cafea pe verandă de unul singur la 6 dimineața. Sunt matinal, asta nu s-a schimbat, dar îmi oferă întotdeauna o oră de liniște pe zi. Aud pași pe trepte, apoi în ușă apare nea Lică împreună cu nelipsita lui sticlă cu ceai. Îi ofer o țigară, mă refuză. Apoi spune:

— Auzi, mă gândeam la un lucru. Nu vrei tu să mergem noi doi într-o excursie, două zile, până la mine acolo la munte?

— Păi, eu știu...

— Mergem mâine-dimineață, duminică seara ne întoarcem. Ne luăm un fel de mic concediu de la terapie.

— Eu știu, trebuie să cerem învoire, e mai complicat...

— Tu spune dacă vrei, vorbesc eu cu ăștia de pe-aici.

— Bine, mergem. Mâine?

— Mâine, da. La 6 dimineața am plecat.

Așa cum spusese, la ora 12 se întoarce cu aranjamentul făcut. Putem pleca fără nicio problemă, ba chiar mă cheamă doctorul și îmi recomandă să mă duc

pentru că, zice el, mi-ar face bine o excursie și o schimbare de aer.

Cumva sunt emoționat de toată treaba asta. Nu am ieșit de aici de când am venit, am trăit ca și cum lumea exterioară nici măcar nu ar fi existat. Acum trebuie să mă pregătesc, dar parcă e ceva nefiresc și nu îmi dau seama ce ar trebui să fac dincolo de porți. În terapie se pune mare preț pe opoziția dintre lumea dependenților și lumea celorlalți, pe abstinență și consum, pe o întreagă serie de opoziții care vor să fie un ajutor pentru oamenii aflați în recuperare. Acum, că plec într-o excursie pentru o perioadă scurtă, îmi dau seama că de fapt mintea mea e puternic influențată de aceste opoziții și, incredibil, mă tem de ceea ce se află dincolo de porțile clinicii, de lumea exterioară. Totuși, mă gândesc amuzat, e lumea în care am trăit atâția ani de zile și – oricât de rea ar fi – e foarte puțin probabil să mi se întâmple ceva. Ca printr-un abur, îmi dau seama că eu am fost în partea rea a lumii și majoritatea oamenilor nu ar avea ce să îmi facă nici dacă ar vrea. În fine, e o poveste întreagă cu plecarea asta, se pare.

E dimineață. M-am trezit și mai devreme decât de obicei, îl aștept pe nea Lică pe verandă. Nu mi-am luat decât un trening cu mine, nu cred să am nevoie de altceva. Mi-a explicat că e o cabană, nu mergem la bal.

Apare jovial, pare a fi diferit de omul pe care îl vedeam zi de zi.

Mă ia de după umăr și ieșim pe poartă, către mașină. Spre surprinderea mea, una dintre mașinile de teren despre care toată lumea se întreba în așezământ e a lui, a venit aici cu mașina deci. Îl întreb și îmi spune că a venit singur la terapie, nu avea nevoie de niciun cor de bocitoare pe drum.

Pornim spre Brașov, conduce calm și îmi explică un milion de lucruri despre fiecare loc de pe drum. Pare în elementul lui și pare să știe tot despre peisajul care ne înconjoară. E ceva misterios la el, ceva ce nu am remarcat nicio secundă în clinică. Deși e modest îmbrăcat, îmi dau seama că e un om mult mai puternic decât pare. Îmi povestește că în tinerețe a fost antrenor la lotul național de alpinism, are la activ recorduri mondiale și a fost chiar și în Himalaya. Pare foarte sigur pe sine, probabil are și de ce.

Tăcem. Privesc drumul, e doar o șosea care străbate comune urâte. Pe dreapta, în depărtare, se vede Făgărașul. Abia schițat. La un moment dat, în Codlea, nea Lică virează brusc și intrăm pe un drum incredibil de bun care duce spre munți. Conduce cu o viteză amețitoare, privesc acul kilometrajului și indică aproape 200 de kilometri pe oră. După un viraj mă privește și spune, fără nicio intonație:

— Ești un tip curajos, îmi place asta.

Apoi reduce viteza și intrăm în Zărnești, un oraș uitat de lume. O stradă idiot de lungă și de plină de gropi, oameni săraci, case multe și câteva blocuri uluitor de urâte. Centrul orașului, două clădiri și un triunghi de verdeață, de 50 de metri. Ajungem la un giratoriu, ieșim în direcția Plaiul Foii. Pe stânga, la vreo 200 de metri, un magazin. Nea Lică oprește, coborâm și intrăm să luăm provizii, cum zice el. Toată lumea îl cunoaște, sunt excesiv de serviabili. Cumpărăm suc, dulciuri și un cartuș de țigări pentru mine, apoi plecăm conduși de toată lumea din magazin.

Imediat ce pornim, drumul devine unul forestier. Aflu că zona a fost una dintre principalele exploatări de lemn din țară. Drumul pe care mergem era de fapt traseul unei căi ferate cu mocăniță – cale ferată care a

funcționat până în anii '80. A fost desființată după revoluție. În locul ei au încercat să facă un drum, fără mare succes. La ieșirea din Zărnești văd probabil cea mai urâtă clădire din viața mea, nea Lică îi zice plastic „rahat cu glugă". Dincolo de clădire – sediul Jandarmeriei de fapt – se află ultimul stâlp de electricitate. A existat un proiect de electrificare a zonei, dar la un moment dat a fost oprit și dincolo de stâlpul ăla toată lumea se descurcă așa cum poate.

— Acum vreo câțiva ani, îmi spune nea Lică, am făcut, împreună cu un vecin de la o cabană, o microhidrocentrală. Ne asigură 4 kilowați jumate pe oră, dar din păcate nu ajunge decât pentru două-trei proprietăți. Mă gândesc să mai facem una, dar văd eu de la anul.

Pe partea stângă a drumului începem să vedem Piatra Craiului, un masiv stâncos de 2.200 de metri care pare să crească direct din pământ, extrem de abrupt. Ghidul meu îmi enumeră vârfurile, pe rând, pare să știe unde sunt așezate fiecare pietricică și fiecare potecă. Vârful cel mai înalt se numește La Om, dar el iubește mult un loc care se numește Călineț. Într-o zi mă va duce până acolo, îmi promite el. E un traseu greu – de 12 ore – și presupune să străbatem toată creasta Pietrei Craiului, de la vest la est. Vizităm în felul ăsta toate vârfurile. Aproape îl cred și mi-ar plăcea, deși nu am făcut niciodată așa ceva. Treptat, drumul devine din ce în ce mai accidentat. Mergem pe Bârsa, drumul se îngustează și practic nu e loc decât pentru o mașină. În general merg pe el camioane cu lemne, foarte puțini șoferi se încumetă să vină aici cu mașina mică.

— Știi, de asta am cumpărat un teren aici acum vreo zece ani. Firește, iubesc Piatra Craiului pentru că sunt alpinist și e o provocare să urci în anumite locuri. Dar de fapt am căutat un loc izolat, liniștit, cât mai rupt de

civilizație. Am avut noroc, locuiam la doar 50 de kilometri de el. Am cumpărat tot terenul plus o jumătate de deal cu o nimica toată, vreo 9.000 și ceva de mărci. Pe vremea aia nici măcar atât nu valora, dar l-am luat și ca să ajut un prieten. Încet, am construit o cabană mică, unde mi-am adus copiii în vacanțe. Ideea asta cu afacerea e relativ nouă, m-am apucat de vreo câțiva ani împreună cu un coleg și sper să iasă ceva, am investit cam tot ce avem aici. Nu tot, dar aproape tot.

Privesc uimit în jurul meu, locul chiar e sălbatic. Crengile copacilor vin până peste drum, creând un tunel pe deasupra hârtoapelor pline de apă. Din când în când ieșim în câte-un luminiș și atunci pe stânga se vede Piatra, albă și uriașă, paznic tăcut al lucrurilor. Nu am fost niciodată vreun iubitor al munților și mă tot întreb ce aș putea face în locul ăsta. E clar, trebuie să aflu despre ce e vorba cu viața asta la munte. Mă încântă pădurea, liniștea, ar fi ceva nou, poate tocmai viața complet nouă la care mă gândeam. Apoi, știu să sculptez. Aici poate aș găsi soluția să am un atelier și să creez câte ceva din lemn.

— Auzi, eu știu să sculptez, îi spun sec lui nea Lică. Crezi că aici aș putea face așa ceva?

— Aici poți face orice, absolut orice, atâta vreme cât eu spun asta, vine răspunsul sec.

Mașina zvâcnește în viteza a doua, virăm brusc și urcăm o pantă de vreo 30 de grade. În fața noastră se deschide o poiană verde străjuită de un grup de cabane. Rămân fără replică. „Micul hotel“ e format de fapt din șase cabane așezate pe un platou sub deal. O clădire mare, cu două etaje, și vreo cinci cabane mai mici așezate în jurul poienii. Între ele, o remiză și locuri de parcare. De mașină se apropie trei câini mari, doi Saint Bernard și un Caucazian; cu toții latră bucuroși și fac

tumbe, curtea e un circ. Nea Lică vorbește cu ei, coboară și se joacă fericit cu copilașii, cum îi numește. Îmi spune să cobor liniștit, nu sunt periculoși. Câinii vin la mine, mă miros circumspect, apoi decid cu toții că sunt de-al casei și devenim brusc prieteni. Altfel spus, sar grămadă și pe mine de parcă m-ar ști de-o viață.

Din cabana de la intrarea în complex își face apariția un tip scund, pletos și bine legat.

— Șeeeeriiiii, țipă el de răsună toată valea. Ai veniiit acaaasă, *brotheeereeee*...

Se îndreaptă spre mașină, câinii aleargă fericiți prin toată curtea. Se strâng în brațe, par foarte fericiți să se revadă.

— El e Adam. Administratorul locului și mâna mea dreaptă. A fost elevul meu, acum suntem colegi. Să vă împrieteniți.

Adam mă salută bucuros de parcă ne-am ști dintotdeauna. Are deschiderea pe care mai târziu o voi remarca la toți oamenii muntelui. Duce o viață simplă, e un om fericit și totul în jurul lui se pliază pe acest model. Rămân cu el, îmi arată locurile și, firește, îmi propune să mă urc cu el pe Piatră. Îi spun că mă tem, râde și îmi spune că nimeni nu a căzut vreodată de pe munte când era el acolo. Mă invită la o cafea, mi le prezintă pe soția lui și pe fetița lor de câteva luni, pe care au ales să o crească pe munte, în natură.

Mă conduce în cabana mare.

— Asta am făcut-o eu, în ultimii ani. Am muncit aici cât pentru cinci vieți. Sunt mulțumit, am făcut un lucru bun.

Pereții din hol și din sala de restaurant sunt înțesați cu antichități, trofee de vânătoare, echipament de schi și alpinism, tot felul de lucruri care – luate separat – ar crea o harababură, dar care aici par să fie cu toate la

locul lor. Ni se alătură și nea Lică. Se oprește în fața unui ciocan fixat în perete:

— Vezi, pioletul ăsta rupt era să mă omoare. Eram în Austria, s-a rupt în stâncă și am căzut 30 de metri în gol. Mare noroc am avut în ziua aia, mare... Schiurile astea sunt din lemn. Așa se făceau înainte. Le am de când eram copil. Trofeul ăsta de urs e al meu. Am și un mistreț la etaj. Te vei obișnui cu toate și vei vedea că vor începe să-ți placă.

Nea Lică îmi spune să îmi aleg orice cameră, hotelul nu are clienți și noi doi vom fi singurii locatari în weekend. E frumos, camera are vedere la munte și o priveliște incredibilă. Mobila e nouă, aflu că e făcută de Adam din trunchiuri de brad de pe munte.

Se retrag amândoi, rămân cu o cafea pe banca din fața hotelului. Câinii se așază cu toții în jurul meu, Bertha e cea mai afectuoasă și ține neapărat să stea cu capul pe piciorul meu. Ceilalți doi, băieții, au aerul că mă păzesc și iau fețe marțiale chiar și când stau lungiți la soare.

Îmi place aici. E liniște, pârâul șușotește încet și abia dacă se aud câteva păsări izolate. Se lasă înserarea și Piatra capătă o nuanță roz. În mine crește o liniște nefirească.

Îmi aduc laptopul din cameră, parcă totuși aș putea face ceva cu timpul meu. Deschid fișierul și încep să scriu ca și cum niciodată nu aș fi luat pauză:

CAPITOLUL I
(Despre triunghi)

Și închidere. Desigur, creștinismul propune triunghiul acela ca deschidere și nu avem nimic împotriva lui, doar că se pare că nu ne putem înțelege. Dar noi

vorbim aici despre triunghi, închidere și persecuție. Care persecuție? Păi, lucrurile stau în felul următor: tu ești dependent de o femeie și faci orice pentru a o avea în continuare (sper că ai remarcat că femeia aceea, femeia ta, este o femeie pe care deja o ai). Apoi ea devine persecutor, în sensul că îți spune că dorința asta continuă de a o avea e o dependență rea – întreabă-te cum e cu dependența bună. În viața ta este o altă femeie, care te sprijină în dependență. Ți s-ar părea natural ca acea femeie să devină următoarea femeie, doar că aici se petrece un lucru ciudat. În timp tu devii persecutorul, femeia care te sprijină iese din ecuație sau devine dependentă, iar femeia pe care o iubești dependent devine persoana persecutată.

La asta se gândea Locatarul Șase, atunci când Șeful Unu îi povestea mecanismul pe care el îl numea Triunghiul dependenței:

— Gândiți-vă la un joc de rol, pe care noi îl facem, din când în când, pentru a arăta ce se întâmplă cu persoana dependentă. Să punem un scaun în mijlocul încăperii, pentru care vom avea nevoie de un voluntar. OK, treci dumneata. Ia loc. Mai avem nevoie de un voluntar. Bun… acum, te voi ruga să te balansezi cu scaunul, în timp ce dumneata vei redresa scaunul ori de câte ori acesta pare a nu mai reveni la echilibru. (după vreo două minute) Acum te voi ruga să nu mai sprijini scaunul.

Un hohot de râsete inundă încăperea când Locatarul Treisprezece căzu în mijlocul încăperii. Se ridică cu o față distorsionată:

— De ce pizda mă-tii nu ai ținut de scaun, bă? Vrei interval? Cere-l și ți-l dau și am rezolvat problema…

— Eu nu cred că asta e rezolvarea, spunea în timpul ăsta Șeful, vorbim despre faptul că această balansare

are exact trăsăturile instalării dependenței. Vă rog să vă calmați, îmi cer scuze eu pentru incident, să ne continuăm ședința.

*

Din camera 4 se auzea, venind dinspre afară, un fel de fâșâit care nu putea fi nici localizat și nici măcar integrat într-o percepție a amintirilor.

Ieșii cu gândul că, cine știe, poate e zgomotul de fundal de la televizor. Până în club, trei-patru pași. Televizorul, oprit. Doamne-ajută, am înnebunit. Și totuși. Dau să mă duc la baie, deschid ușa și rămân înțepenit. O mare baltă era podeaua băii și un mare nor era aerul de acolo. În numele cui vrea să ne asculte, Locatarul spăla câinele cu dușul. Capul câinelui ieșit din spumă era, era un cap de câine cu aură. Viziunea încă îmi mai stăruie pe retină și în ziua de azi, la mult timp după ce acestea s-au fost întâmplat. Capul auriu al câinelui, aurind auriu deci, cu aură aurea această imagine.

— Bă, să moară peștii tăi, ce faci aici?

— Am luat-o s-o spăl, mă, că era murdară și puțea.

— Aha…

Astfel se poate termina un somn bun de după-masă, dacă nu ai de lucru și te duci la baie.

Recitesc. Sună absurd, exact cum mi-ar plăcea să scriu un roman. Un melanj nefiresc format din discurs ironic pretențios, teorii ciudate și limbaj golănesc. În umbra acestor rânduri revine întrebarea despre titlu, poate cea mai grea întrebare când e vorba despre un roman. Dar voi vedea eu.

Între timp s-a lăsat seara, nea Lică iese din cameră și brusc apare și Adam, care a fost la cules de ciuperci.

Ne mutăm lângă cabana lui Adam, se aprinde un foc și pregătim o cină boierească. Grătar, ciulama cu ciuperci, mămăligă, mujdei de usturoi, vin fiert pentru Adam și soție, ceai și suc pentru „pacienți" – cum ne numim zâmbind. Noaptea e răcoroasă, liniștea din jur e parcă din altă lume. Doar Bârsa se aude în fundal, în rest niciun sunet. Băieții povestesc vrute și nevrute, mai mult despre munți și diverse nume de vârfuri care îmi sunt cu totul necunoscute. Îmi spun că au fost amândoi în Himalaya, au trăit aventura vieții lor acolo.

Ascult, îmi place să stau și să îi ascult. Nu prea am nimic de spus în conversație, dar e bine și așa. Prin minte îmi fug momentele petrecute cu gașca la grătar, e imposibil să nu mă gândesc la asta. Îmi e dor de lumea mea, aș vrea ca toată povestea asta să nu fie decât o întrerupere și faptul că știu că e imposibil să mă întorc acolo mă face să mor puțin. Cred că nimeni nu ar vrea să trăiască în afara propriei vieți, oricât de urâtă ar fi ea. Nimeni nu ar vrea să schimbe într-o zi sau într-o perioadă scurtă de timp tot ceea ce îl definește. Am un sentiment bizar de gol în suflet, ceva nu e așa cum ar trebui să fie. De fapt, nimic nu e așa cum ar trebui să fie. Dar dacă am luat o decizie, trebuie să încerc, măcar temporar, să mă țin de ea. Oricât mi-ar fi de greu.

Ne retragem în camere. Deschid geamul, de afară nu se aude decât pârâul. Îmi e ușor teamă, e nefiresc să fie așa de liniște în jur. Deschid o carte, citesc și fumez până târziu în noapte.

Dimineața mă trezesc cu cafeaua făcută, nea Lică e la fel de matinal ca mine. Stăm înconjurați de câini pe banca din fața cabanei, povestim și uităm că în lumea asta există miile de necazuri care ne-au dus acolo unde suntem pacienți pentru moment. Îmi spune că i-ar

plăcea mult să vin și să stau acolo o vreme, chiar s-a gândit și ar avea nevoie de două-trei statui prin curte. Pot veni când vreau. Vine el și mă ia dacă nu plecăm în aceeași zi.

Pe la ora 9 apare și Adam, duce în mâini o cană uriașă cu ceai și trăncăne continuu despre o excursie pe munte. Nu se poate să îl refuzăm, zice el, până și Piatra se supără dacă facem asta. Îmi studiază gânditor adidașii, apoi aleargă la el acasă și vine cu o pereche de bocanci mai potriviți pentru ce are el în cap. Devine clar că nu îl putem refuza și ne pregătim de plimbare. Nea Lică se schimbă și el, e pregătit oricând pentru așa ceva.

Pornim spre munte înconjurați de câini. În ciuda tuturor amenințărilor lui Adam, nu au putut fi lăsați la cabană. Sunt așezați în dispozitiv în jurul nostru: Bertha merge în față, la vreo 50 de metri. Nero, caucazianul, e lipit de Adam și stă cu urechile ciulite continuu. Barry, uriașul Saint Bernard, merge la vreo 50 de metri în spatele nostru și pare să studieze drumul cu mare atenție. Urcăm pe drumul forestier cam un kilometru, până la bariera rezervației naturale. De acolo luăm pieptiș o cărare pietruită care urmează cursul râului, cărare destul de abruptă pentru mine. Băieții mustăcesc și, din când în când, propun o pauză, dar îmi dau seama că fac asta doar pentru mine. Ei sunt oameni de munte, ar fi nefiresc să obosească la plimbare. La un moment dat facem stânga pe o potecă de vânătoare. Adam îmi povestește că e un traseu doar pentru ei, turiștii nu se încumetă pe acolo. Trecem pe lângă un refugiu de vânătoare, apoi intrăm într-o pădure deasă de brad. E ciudat, nu aș fi zis că Piatra e așa departe de cabană. De pe bancă părea atât de aproape, încât aveam senzația că nu sunt mai mult de câteva sute de

metri până acolo. Dar mergem de două ore și nici măcar nu am ajuns la baza ei. Brusc pădurea se deschide și văd în fața noastră un fel de canion micuț, străjuit de o cărare ce pare extrem de periculoasă. Deci pentru asta erau bocancii, îmi zic. Adam scoate o coardă de alpinism și, fără comentarii, mi-o leagă în jurul mijlocului. Îmi spune că e mai sigur așa. Spun în glumă că mi-a pus zgardă, dar zâmbetul meu e străin. Urcăm pe lângă micul canion vreo jumătate de oră, cărarea devine din ce în ce mai abruptă și mai periculoasă. Coarda de alpinism nu mă ține la propriu legat, dar avea dreptate, mă simt mai sigur cu ea. În capătul canionului e un izvor, luăm o pauză și bem apă. În fața noastră se deschide un grohotiș la capătul căruia, în sfârșit, se vede Piatra. E uluitor de abruptă, îmi e frică până și să mă uit spre ea.

— Voi vreți să mă urcați pe mine pe chestia aia? îi întreb.

— Da. Chiar acolo sus, vezi, între alea două vârfuri. Apoi coborâm pe alt drum.

— Îmi e al dracu' de frică.

— Nu te teme, cu noi nu cade nimeni de pe munte.

Îi privesc zâmbind, dar nu e zâmbetul meu, sunt sigur de asta. Urcăm pe grohotiș, Adam merge înainte și nea Lică închide șirul. Câinii au plecat înapoi la cabană. Ei știu bine ce au de făcut, spre deosebire de mine. Regret că nu am plecat cu ei, sunt convins că știu drumul până acasă.

La capătul grohotișului luăm pauză. Nea Lică îmi spune că mergem la refugiul Crăița, unul dintre cele mai frumoase locuri din lume – am să văd. A fost construit de un alpinist, acum vreo 50 de ani. Acesta se retrăsese cu soția în munți, fusese alegerea lor să trăiască izolați de lume. Într-o zi, în timpul unei ascensiuni

exact pe drumul pe care urcăm și noi, soția lui a căzut și a murit. El a înnebunit de durere. În timp, a urcat singur materiale și a construit refugiul, sus în munte, pentru oamenii care au nevoie să se adăpostească de vremea rea.

Începem ascensiunea. De această dată, Adam îmi verifică legătura, trage de ea și îmi dă câteva sfaturi pentru urcuș. Spune să nu fac mișcări bruște și să încerc să nu mă sperii de golul alpin de sub mine, nu e nicio diferență între o cădere de 5 metri și una de 100 de metri. Îmi explică să îmi folosesc mâinile acolo unde simt că nu pot merge în picioare și mă asigură că nu voi cădea, mă ține ei dacă se întâmplă ceva. Privesc în ochii lor și nu știu dacă trebuie sau nu să am încredere, nu sunt obișnuit cu așa ceva. Nea Lică are o privire calmă și blândă, ca de obicei; îmi dau seama că ei, de fapt, știu foarte bine ce fac acolo pe munte. Adam pornește primul, e uluitor de agil și mișcările lui par pliate pe fiecare denivelare a terenului. Poteca e abruptă, urc vitejește și încerc pe cât posibil să folosesc exact mișcările pe care le face și el. În spatele nostru nea Lică urcă decis, fiecare mișcare a lui pare atât de naturală, încât nici nu îmi dau seama dacă face efort sau nu. La un moment dat traversăm o bucată de potecă suspendată peste golul de sub noi. Ascult sfaturile lui nea Lică, brusc apărut lângă mine, și parcurg natural cei cincisprezece metri de potecă îngustă. Nu e așa de greu deci. Începe să îmi placă și știu că trăiesc un moment unic, mă îndrept spre locuri în care doar câțiva oameni au fost și am cele mai bune călăuze cu putință.

Încă o ascensiune scurtă și suntem la refugiu, o construcție simplă din lemn și carton gudronat ascunsă sub o stâncă. Înăuntru, două priciuri din lemn și câteva pături vechi. Dar îmi închipui că lucrurile astea îți pot

salva viața și am tot respectul pentru omul care a construit locul. În fața mea, priveliștea e uluitoare. Adam îmi explică geografia locului. La dreapta se vede Masivul Bucegi. În față, Codlea și depresiunea din care începe Pasajul Rucăr-Bran. În stânga Făgărașul. E incredibil, de la înălțimea asta, munții se văd aproape ca din avion. Mâncăm slănină, brânză, ceapă și pâine. Totul e primitiv, totul e așa cum probabil era și acum câteva sute de ani. Civilizația nu a ajuns aici și probabil nu va ajunge niciodată; simbolismul locului e teribil, încep să cred că nu e o întâmplare că am ajuns aici. Mă întorc, nea Lică privește munții cu acea privire cu care îndrăgostitul își strânge în brațe iubita fără să o atingă. Are ochii umezi, pare să retrăiască ceva frumos.

— De ce m-ai adus aici? îl întreb. Ai avut un scop, așa-i?

— Ai dreptate, îmi răspunde liniștit. Voiam să îți arăt că există o soluție pentru orice problemă și am vrut să vii aici, în locul ăsta, care a fost construit în ciuda morții. Știi, pentru noi, locul ăsta înseamnă mult. Eu și Adam am pierdut mulți colegi pe munte, în timp. E chiar o vorbă care circulă între noi, oamenii muntelui: alpinistul bun e cel care se întoarce viu acasă. Mă vei crede vreun lup moralist poate, dar am vrut să vezi și tu că, în ciuda greutăților, lucrurile se pot face. Omul ăla și-a pierdut nevasta, a înnebunit, dar a ales să urce de sute de ori pe drumul ăsta și să construiască ceva, ceva ce stă aici și îi apără pe alții de munte. Muntele e un loc periculos. Nu ai loc să greșești de multe ori, imediat te amendează. Așa e și cu viața, zic eu, totul se plătește la un moment dat. Da, totul se plătește și trebuie să fii mereu atent pe unde mergi.

Tace apoi. Adam nu zice nimic. Probabil a auzit aceste cuvinte la prima lui urcare pe munte. Apoi se întoarce spre mine, zâmbind cu toată ființa lui:

— Așa-i că e frumoasă Crăița, *brothere*?

Ne continuăm drumul. Mergem pe sub creastă cam o jumătate de oră, apoi ajungem la o stâncă ce se ridică semeață direct spre ceruri. I se spune Turnul, Obiectul, Santinela, Degetul lui Anghelide sau Falusul lui Anghelide. Priveliștea e minunată și de aici începem coborârea, lucru mult mai greu decât ascensiunea. Dar colegii mei mă învață ce trebuie să fac și în 30 de minute suntem înapoi la grohotiș. Străbatem pădurea, sunt crunt de obosit, dar nu îmi pare rău că am urcat.

La cabană, câinii fac circul și tumbele obișnuite. Mâncăm și ne pregătim de plecare – „permisia“ noastră s-a încheiat, zice nea Lică. Înainte de a pleca mă duce în atelierul de lângă hotel.

— Uite, aici are Adam atelierul de scule, dar ai putea să sculptezi. Ce zici?

— Aș putea... răspund în doi peri.

Din spate, desculț, apare Adam. Ține în mână bocancii cu care am fost pe munte și pe care i-i înapoiasem la întoarcere. Îi așază lângă prag, în stânga.

— Uite, îi lăsăm aici până te întorci. Mi-a zis Șeri că vii să stai cu noi o vreme. Te așteptăm.

Ne urcăm în mașină printre câini. Bertha e în mod special scandalizată și vrea să urce în mașină, Adam e nevoit să o tragă cu forța spre cabana lui.

10

Întorși la așezământ, găsim lucrurile în fierbere. Un coleg dependent de droguri a încercat să se sinucidă seara trecută. L-au găsit în baie agățat de un cearșaf. Toby, inimă rece în orice situație, a sărit și l-a luat de acolo. L-a internat la psihiatrie în oraș, toată lumea așteaptă vești. Un ultim „buletin informativ" emis de nea Trică spune că e bine, însă nimeni nu prea crede povestea asta.

E prima dată când se întâmplă așa ceva în locul ăsta, în general lucrurile decurg liniștit și zilele seamănă între ele ca picăturile de apă. Desigur, subiectul ședinței de terapie de luni nu poate fi decât soarta bietului băiat. Toată lumea își dă cu părerea, se discută tema sinuciderii și, ca într-un parlament imaginar, cădem toți de acord că sinuciderea e o mare prostie. Ascult ce se discută și mă izbește o idee cu totul și cu totul bizară: un coleg spune că e nedrept ce a făcut ăla, el nu s-a gândit la ceilalți colegi? Mă revolt, sună exact ca bocetul pe care îl auzeam în copilărie în Oltenia: „Cui mă lăsași tu pe mine, măăăăă...". Mi se pare maximul de egoism posibil și i-o arunc drept în față, imediat izbucnește scandalul. Probabil era scânteia care lipsea. Mă ridic și ies, nu am chef să mă cert cu el acum.

Am lucruri mai importante de făcut. Cineva i-a adus o mașină lui Ramza, exact cum spusese, iar acum trebuie

să mă ocup din nou de plecare. Discut cu doctorul – nu are nimic împotrivă, firește. Pun mâna pe telefon, formez și aștept.

— Bună.

— Bună, ia spune.

— Vreau să vin să o văd pe mama. Spune și mie la ce salon e internată.

Tăcere. Nicio vorbă preț de câteva secunde, apoi:

— Uite, eu nu cred că e o idee așa de bună să vii. Mai stai, vii și tu mai încolo.

— Vin mâine sau poimâine. Salonul?

— Eu nu îți trimit niciun ban să vii. Am spus să nu vii.

— Nu am nevoie de banii tăi ca să vin.

— Te-ai înhăitat iar cu ăia, știam eu.

— Mai lasă-mă dracu'...

Închid brusc telefonul și mă așez, m-a luat cu amețeală.

Sunt furios și simt că e nedrept. Brusc reîncep să îmi tremure mâinile, e nevoie de un efort supraomenesc să le pun în poală și să le fac să se oprească. Ceva în mine fierbe, simt că aș putea să demolez toată clădirea, cărămidă cu cărămidă. Telefonul începe să sune, îl las așa și continui să gândesc. Mai sună de două ori, apoi se oprește. Nu știu ce să fac, pornesc spre cimitir și merg aiurea pe poteci. Soarele încă arde, încep să mă liniștesc și mă întorc. În curte mă așteaptă Toby.

— Unde umbli, măi, m-a sunat soră-ta că ai probleme.

— Ce probleme am eu?

— Nu știu, părea disperată și voia să știe dacă mai ești aici.

— Ți se pare că am vreo problemă?

— Mie nu. Lasă că o sun eu și vorbesc cu ea.

— Mai las-o....

Trec scârbit pe lângă el și mă închid în cameră. Sunt singur de când mi-a dispărut colegul, probabil terapeuții au decis că îmi e mai bine singur în cameră. Iau o carte și citesc, nu înțeleg nici măcar o frază. Nu pot să îmi dau seama exact de ce sunt așa de nervos și asta mă enervează și mai tare. Până la urmă probabil că și ea are dreptatea ei, dar parcă mi-a spus lucrurile prea brusc și nu mi-a convenit. Ascunde ceva? Va trebui să aflu și asta.

Mă gândesc că e vorba despre rușine. Ei îi e rușine cu mine, mie îmi e rușine de oameni în general. Mă simt străin, ăsta e cumva echivalentul rușinii. Trăiesc cu convingerea că fiecare pas al meu e urmărit, că nu pot să fac nimic fără să se știe. Îmi e rușine de mine uneori, nu îmi place faptul că nu pot fi așa cum sunt toți ceilalți și nu pot să mă exprim liber, ca toți oamenii. Mereu va exista împotriva mea argumentul: tu ești așa cum ești, lasă-ne pe noi să gândim. Am ascultat placa asta de atâtea ori, încât am renunțat să mai încerc să expun puncte de vedere raționale și am început să acționez împotriva tuturor din instinct. La fel și acum: de ce oare mi-a spus că nu e bine să o văd pe mama? De ce nu e bine? Și de ce e rău? Unde sunt motivele opoziției ăsteia? Va trebui să înțeleg.

Aud o bătaie în ușă care mă smulge din gânduri. Ramza intră neinvitat, se așază pe scaun și începe să sporovăiască:

— Auzi, mă, cică băietul ăla e mai bine. Mare prost...

— Mda.

— Când vrei să mergem la mamă-ta? Am mașină, mergem oricând vrei.

— Nu știu. Mâine, poimâine...

— Da' ce-i? Nu prea ești în apele tale.

— Soră-mea. Că nu e bine să merg acolo, că poate mai târziu, tâmpenii d-astea.

— Da' ce-are, mă, îi bolundă?

— Io știu...

— Lasă-i și pe ăștia, că doară n-o fi foc dacă mergi până acolo. Te duc eu, nu se poate întâmpla nimic cât sunt eu acolo. Mă privește atent. Doar nu ai vreun gând?

— Stai, mă, și tu liniștit, ce e cu întrebările astea?

— Mai bine-i să întreb decât să-mi pară rău apoi.

— Ai și tu dreptatea ta. Stai liniștit, mergem și ne întoarcem. Atât.

— Bine. Deci facem cerere pentru mâine?

— Facem. Uite foaia aici.

Scriem ordonat, cu alineat, ca la școala generală. Îmi povestește că el a făcut primele opt clase în limba rusă, apoi a căzut URSS și au trecut la limba română. Vorbea româna și înainte, acasă, dar pe stradă nu era foarte indicat să te audă cineva vorbind în română. Și așa a ajuns azi să vorbească într-un fel de ruso-moldovenească-română, e foarte greu. Orice ar face, se pomenește vorbind în rusă și rămâne așa. Continuă, amărât:

— După școala generală am făcut liceul în limba română, atât cât se putea face. Între noi vorbeam tot în rusă, obișnuința. Între timp, economia noastră a căzut, țara noastră a rămas fără resurse și s-a dus de râpă. Am făcut facultatea, nimic nu se potrivea. Țara era moartă. Am aplicat la doctorat la voi aici, m-au primit și totul a fost bine. Dar parcă tot la mine în țară aș vrea să mă duc, numai că nu se poate cu sistemul ăla tâmpit. Așa că m-am apucat de afaceri aici, îi bine oriunde până la urmă.

— Auzi, mă, tu în ce limbă visezi?

— Nu știu nici eu, în rusă cred. Uneori în română.

— Mda. Zicea un critic literar undeva că limba ta nativă e cea în care visezi. Tu ai două limbi native, e simplu.

— Aș vrea să fiu doar român, mă, doar român. Eu nu sunt rus. Duc eu foile astea la semnat, să nu te mai cerți cu cineva, că te văd cam pornit.

— Bine.

Rămân pe marginea patului, privind în gol. De pe hol se aude un comentariu al lui Ramza, ironic ca de obicei:

— Bine că nu te-ai omorât tu, mă, ce bine ne mai era la toți...

Se aude un hohot de râs și apoi liniște.

Încerc să îmi iau gândurile de la discuția de la telefon. Mă întorc la structura romanului la care am pretenția că scriu, deși am doar câteva pagini. În mod clar romanul trebuie să se învârtă în jurul unui personaj central și trebuie să aibă o idee centrală. Nu neapărat un roman cu teză, dar o temă trebuie să aibă: dependența. Mai exact, recuperarea din dependență. Apoi, problema personajului. Romanul va fi scris la persoana întâi, un roman subiectiv deci. Dar e o persoană întâi mai aparte, în sensul că nu va descrie o simplă subiectivitate. Personajul meu va fi în același timp un narator omniscient, un fel de *lector in fabula*. Un personaj central difuz, un personaj care nu va părăsi nicio secundă trama romanului și va filtra fiecare element prin optica proprie. Romanul se poate prezenta sub forma unei lecturi a unui alt roman sau sub forma unui jurnal, e o specie în orice caz hibridă. Principala trăsătură a romanului trebuie să fie stilul. Stil caracterizat prin viteză, concizie, o oarecare exactitate întotdeauna variabilă în funcție de părerea personajului cu privire la

cele ce se întâmplă. E nevoie de un paradox pentru a crea acest personaj difuz: personajul să poată fi imaginat fără întâmplările din roman, dar romanul să nu se poată petrece fără acțiunea personajului. O relație de excludere univocă, deci și o relație care are nevoie de un singur element pentru a exista. Personajul ăsta va întruchipa maximul matematic și logic al egoismului la nivel narativ. Voi crea o poveste de dragoste cu un singur personaj, cred.

Ramza se întoarce, fluturând hârtiile:

— Mâine-dimineață plecăm. E ceva fierbere în birouri că te-ai certat la telefon, dar i-am potolit eu.

— Bine. La cât?

— La 6? Să ajungem pe la 9 jumătate?

— La 6 să fie.

— Stăm până seara. Te cinstesc la un restaurant. O să ne distrăm, o să vezi.

— Să vedem...

— Auzi, mă, am tot vrut să te întreb. Ce tot scrii tu pe laptopul ăla al tău?

— Aiureli. Încerc să schițez un roman despre chestia asta prin care trecem noi.

— Mă pui și pe mine în el?

— Te pun.

— Bine, mișto. Prima carte e a mea.

— Așa o să fie.

Pleacă fluierând. O melodie rusească, bănuiesc. Mă întorc la laptopul meu, dar în minte îmi stăruie numai ce se va întâmpla mâine la spitalul ăla. Pur și simplu nu vreau să mă gândesc, e un moment prea greu. Deschid fișierul și îmi fac de lucru, e mai bine să uit.

(pasaj teoretic fără o teorie clară)

În clinică era un program destul de strict; nimeni nu îl respecta în totalitate, dar pe hârtie se putea găsi un fel de program de activități redactat într-o manieră categorică. Majoritatea celor care veneau aveau probleme cu acest program la început. Vorbim aici despre oameni care defineau marginalul, oameni care-și petreceau viața fără noțiuni clare de noapte și zi, fără să-și respecte obligațiile familiale, fără religie și, unii, chiar fără de țară. Oameni pentru care viața avea două registre: beat/tras, echivalent cu bine și treaz, și mahmur, echivalent cu rău, în diverse variante ale stării respective, de la mahmureala de dimineață până la stări de grand mal*, delirium tremens, demență și multe alte minuni, stări în care ajungeau, cel mai adesea, în secții de psihiatrie din diverse orașe, la dezintoxicare.*

Acolo tratamentul constă, cel puțin pentru început, în administrarea de tranchilizante, benzodiazepine și neuroleptice, toate cu efect devastator asupra umanului în prima fază a tratamentului. Apoi, se trece prin faza a doua, de obicei după zece zile, când se prescrie un antidepresiv mai slab sau mai puternic, în funcție de ravagiile făcute de alcool. În prima fază a tratamentului psihiatric, dezumanizarea umanului ia proporții colosale: oameni care beau până la uitare de sine și nu cad de pe picioare ajung la incontinență urinară, merg cu pereții, devin afazici și ataxici, au simptome extrapiramidale, le curg balele din gură, și asta se numește tratament – și încă în secolul XXI. În a doua fază se încearcă programarea mentală. Sub deghizarea vreunei forme sau alta de psihoterapie sau sub chiar și mai pretențioasele denumiri de psihanaliză, hipnoză sau psiho-mai-știu-eu-ce, li se repetă cu regularitate cât de mult rău au făcut și cum se pot pocăi prin renunțarea la alcool.

La clinică, tratamentul medicamentos era cel mult tolerat și asta în cazuri mai grave. În mod normal însă, pacienții erau încurajați să ducă starea de sevraj cu doza de demnitate rămasă. Aici erau sprijiniți și de colegi, în sensul că nu li se impunea să muncească în prima perioadă de după internare. E drept că munca nu era în nici un fel obligatorie, dar majoritatea dintre noi am descoperit că era un foarte bun remediu împotriva plictiselii. Deși se șușotea și se complota la modul general, majoritatea dintre noi de-abia așteptam orele de lucru. Căci, nu glumesc, câteva luni trec foarte greu atunci când nu ai nici o altă ocupație în afara propriului trecut. Și trecutul nostru era departe, cu unele episoade de excepție, de a fi ceva frumos.

Astfel ajungem la istorie. Acest roman, cu condiția să-l acceptăm ca roman, este o călătorie a spiritului, un spirit ajuns la limitele umanului și, tocmai de aceea, de neuitat. Oamenii, din cele mai vechi timpuri și până astăzi, au definit timpul cel bun cu ajutorul a trei elemente de bază. Să le enumerăm și noi: vârsta de aur, utopia și milenarismul. Acestea sunt cele trei și ele corespund trecutului-viitor (primul caz) și viitorului (celelalte două). Vârsta de aur o înțelegem cu toții foarte bine, fiind, la nivelul microsocial la care vorbim aici, trecutul bun al fiecăruia dintre noi. Utopia este vârsta ordinii împletită cu dreptatea, pe când milenarismul poartă în el un germene de misticism greu de eludat. Dacă Vârsta de aur presupune întoarcerea la vremurile paradiziace ale omenirii, milenarismul presupune (cuvântul e derivat din millenium*) instaurarea unei noi ordini sociale, împletită cu ideea de profeție împlinită. În clinică lucrurile se împleteau foarte ciudat, într-un soi de vârstă de aur utopică proiectată într-un milenarism așezat sub semnul predicilor dezlânate ale terapeuților.*

În esență însă, ideea de clinică era derivată din ideea de comună și deveniserăm toți un fel de comuniști fără voie, dominați de oamenii care ne ajutau să ieșim din dependență.

Două idei, aici, despre acest cuvânt. La noi în țară, pentru neștiutori, România, dependența asta se aplică prin intermediul altor termeni: bețiv și drogat, cu diverse variații, cum ar fi bețâu, injectat, trăgător, consumator, sportiv etc. Jargonul e bogat și nu este scopul meu a-l epuiza aici. Medical vorbind, dependența este o stare de necesitate fizică și psihică de o substanță sau mai multe. Tot medical, întreruperea consumului de substanță e taxată cu instalarea sindromului de întrerupere sau sevraj. Acestuia îi urmează starea de abstinență.

Psihologic vorbind sau din punctul de vedere al psihoterapiei, cum bine zice limbajul de lemn al disciplinei, dependența este definită mai mult pe latura psihică a fenomenului, eu aș spune mai mult pe latura comportamentală. Procedeul este unul simplu, de alăturare prin opoziție. Se ia un om care nu este dependent, i se descrie comportamentul (în esență bun, ce-o mai fi însemnând și asta), apoi se ia un dependent și i se descrie comportamentul (în esență rău), iar sinteza este un fel de Bade Pălărie Nouă care are două propoziții călăuzitoare în viață: 1. Sunt dependent de… 2. Nu mai consum… Paradoxul este inevitabil și, ca orice paradox care se respectă, este real. De aici componenta mistică a întregii afaceri cu abstinența.

Terapeuții joacă, în afacerea „Dependența", rolul istoricului în știința istoriei: știm deja că istoria se definește pe două ramuri, anume faptele reale și discursul istoricului. Ce rezultă de aici poate fi, de exemplu, anul 476 după Hristos, an care a trecut neobservat în epocă, dar a fost reconstruit după aceea, și la ce dimensiuni!

Numai o analiză atentă a rețelei semantice și ideologice pe care o numim text istoric ne poate da acces, măcar parțial, la faptele reale.

Scriu și la un moment dat trebuie să mă opresc, nu îmi mai dau seama exact dacă așa trebuie să sune un roman. Chiar trebuie să fac toată ironia asta cu istoria și știința istoriei pentru a defini viața unui om în recuperare? Rămân să mă gândesc și la asta, oricum nu am altă ocupație, se pare.

De dimineață, surprinzător, Ramza e treaz înaintea mea și vine să mă extragă din cameră. Iată că poate să fie și matinal, depinde ce îi dai de făcut. Bem o cafea în grabă – nu are răbdare deloc. Ne urcăm în mașină și pornim în goană spre București, trebuie să ajungem la ora 9 și ceva acolo.

Pe drum râdem și glumim, ne place amândurora viteza și totul merge strună. Oprim doar ca să bem o cafea la intrarea pe autostradă, la ora 9 chiar intrăm în București. Trebuie să ajungem la un spital pe 1 Mai, Ramza nu prea cunoaște orașul, dar îl ghidez eu. Îmi spune că plănuiește să se mute aici în câțiva ani, să vadă mai întâi cum merg afacerile. La el mutarea e un lucru complicat, are trei copii de-acum și trebuie să se asigure mai întâi că au cele mai bune condiții. Îl întreb de ce nu se duce în vizită acasă. Îmi răspunde sec cu un „nu de aia am venit la terapie, ca să mă duc acasă...“ și discuția rămâne suspendată.

Privesc străzile, mă simt ca într-un film. Cunosc fiecare colț de stradă, știu istoria fiecărei crâșme, e orașul meu. Orașul în care probabil nu mă voi mai întoarce prea curând, orașul pe care l-am iubit atât de mult și în care credeam că voi putea muri liniștit într-o

zi. Moartea nu mă sperie nici acum – aș vrea doar să mor în somn și să nu știu absolut nimic despre asta. Privesc deci orașul ca un mort, recunosc câteva fețe de pe stradă, e inutil să mă gândesc la asta totuși. Ne apropiem de spital. Ratăm străduța de vreo două ori, în cele din urmă ajungem.

Intru în curtea spitalului, nu am nicio idee clară la ce trebuie să mă aștept. Spitalul e curat și liniștit, pe coridor nici țipenie de om. Găsesc o ușă pe care scrie *Asistente*, bat și intru. Întreb de mama, îmi dau seama că nu e deloc vocea mea când fac asta. O asistentă în vârstă se oferă să mă conducă spre salon. Străbatem coridoarele alb-albastre și pustii, urcăm un etaj cu liftul, ajungem la salon. Îmi deschide ușa și o văd. O mână de om între cearșafuri albe, palidă și slabă. Un stativ de perfuzii lângă ea. Pe noptiera de la capătul patului o grămadă de șervețele și alte obiecte de îngrijire personală. Un baston din aluminiu sprijinit de bara de la pat. Doarme. Asistenta o trezește. Deschide ochii, ochi limpezi de om bolnav. Se schimonosește, probabil nu se simte bine. Privește în jur, mă descoperă. Zâmbește:

— Uite, a venit băiatul meu pe la mine. El e băiatul meu, doamnă.

— Știu. Știu, eu l-am adus.

Își revine încet, vorbește. O parte a feței e paralizată, împreună cu toată partea stângă a corpului. Îmi povestește că a crezut că va muri, că nu credea că o să mă mai vadă vreodată. Nu știu ce să spun, tac și îmi privesc mâinile cum tremură.

— Mă duci pe afară? E un căruț pe coridor, mă poți duce cu ăla. Și, dacă vrei, îți arăt cum am învățat să merg.

Mă execut rapid, iau cărucțul de pe coridor și îl aduc la marginea patului. Nu știu ce să fac în continuare.

Ea se ajută cu o mână de bara de la marginea patului, o sprijin și rămâne așezată.

— Și cum te pun eu în ăsta? Să chem pe cineva de aici?

— Trebuie să mă iei în brațe și să mă așezi în căruț. Cu ce ai venit aici?

— Cu mașina.

— Ți-ai luat mașină?

— Nu, cu un coleg.

— Aha. Unde e colegul ăsta al tău?

— În mașină.

O ridic în brațe. E ușoară ca un fulg, cred că nu are mai mult de 40 de kilograme. O așez în căruț și pornim spre curtea spitalului, sporovăiește fericită despre cum o să se facă ea bine și o să se ducă acasă și alte lucruri. Nu știu ce să zic și o ascult. Atât pot face.

Ajungem afară, îmi cere o țigară. Mă blochez. Nu știu dacă are voie să fumeze, chiar nu știu. Îi spun să mă aștepte, mă duc la asistente și întreb. Astea îmi spun că poate fuma vreo 5 țigări pe zi, să-i dau dacă vreau.

Nu prea știu cum să fac, din câte am citit eu, oamenii cu atac cerebral nu ar trebui să fumeze. Se îngroașă sângele sau așa ceva. În fine, îi dau o țigară. O aprinde, trage din ea cu nesaț.

— E singura plăcere care mi-a mai rămas, mamă. Asta, integramele și telenovelele. În rest nu mai sunt bună de nimic. Tu cum ești, sănătos?

— Da. Sunt bine.

— Să te faci bine și să vii acasă. Atât mai vreau de la lumea asta.

O privesc și știu că vorbește serios. Chiar și în lumea mea rece și pustie îmi dau seama că e mamă și că îmi vrea binele.

— Unde e colegul tău? Vreau să îl cunosc.

— Lasă, mă, lasă omul în pace, ce treabă ai tu cu el?

— Vreau eu să îl cunosc, repetă cu încăpățânare. Te rog, adu-l până aici.

Ridic din umeri, mă duc la mașină și îi explic lui Ramza care e treaba. Mă privește surprins, oprește motorul și coboară din mașină.

— Măăă, nici măcar un buchet de flori nu am luat. Ce oameni și noi, mă, de pus la rană.

Îl privesc și pe el ca în vis și îmi dau seama că are dreptate. M-am dus acolo fără nimic, nu mi-a trecut nicio secundă prin minte că ar trebui să iau ceva. Pornim spre colțul străzii, cumpărăm flori, țigări, dulciuri, suc, tot ce ne cade în mână și pare util în situația dată.

Ne întoarcem încărcați.

— Bună. Cum te cheamă pe tine?

— Bună ziua. Ramza mă cheamă. Zâmbește prietenos, e o față pe care nu prea am văzut-o la el.

— Și ești coleg cu fi-miu acolo?

— Sunt, doamnă.

— Să vă faceți bine și să ai grijă de băiatul meu. E un băiat bun când vrea el.

— Știu, doamnă, știu. O să am.

— Îmi dai o țigară? Hai, dă-mi o țigară.

Ramza mă privește disperat, nu știe ce să facă. Îi fac un semn din cap să-i dea. Tirul de întrebări nu se mai oprește, îi povestim cum putem despre clinică, despre ce facem noi acolo, ce mâncăm, dacă e cald sau frig, dacă e frumos la Sighișoara, toate întrebările din lumea asta condensate în câteva minute.

Simt că nu îmi e bine. Văd că e fragilă, privește ciudat și nu se ține bine în căruț, dar face eforturi să

fie veselă și să stea de vorbă cu noi. A trecut deja o oră, nu îmi dau seama deloc dacă e bine să mai stea afară. Mă duc la asistente și întreb, ele îmi spun că ar trebui totuși să se întoarcă în pat – nu e bine să o obosim. Mă întorc, simt din ce în ce mai acut că nu îmi e bine și fac eforturi disperate să îmi opresc tremurul mâinilor. O conving să urce în salon, străbatem drumul pe care am venit și o așez în pat. Îi las țigările mele și niște bani în noptieră, deși nu știu sigur dacă îi pot folosi la ceva.

— Să mă mai suni și tu, mamă. Nu am murit și nici nu o să mor curând.

— Da, o să te sun. Zilnic. Bine?

— Zilnic. Și eu o să te sun.

Mă ridic, o strâng în brațe și mă simt străin. Plec fără să privesc înapoi, sunt trist și în sinea mea nu înțeleg nimic din ce s-a întâmplat. Mă întorc în cabinetul asistentelor, întreb dacă pot vorbi cu un doctor. Aceeași doamnă mă conduce la doamna doctor. Pun câteva întrebări, în esență aflu că mama nu e în niciun pericol momentan, dar că recuperarea va dura foarte mult și șansele să își revină complet sunt foarte mici. Îmi povestește ce s-a întâmplat. Se pare că mama a făcut accidentul cerebral singură în casă. A zăcut pe podea două zile până ce a fost găsită de un vecin, asta i-a agravat mult situația. Dar e recuperabilă. Doamna doctor pare capabilă și aleg să o cred. Îi mulțumesc și plec.

Ies prin coridorul albastru, mă simt sfâșiat și bătut. E ca și cum cineva ar smulge bucăți din mine la fiecare pas. Tot corpul mă doare, încep brusc să văd în ceață și simt că am apă în ochi. Mă reculeg și urc în mașină, Ramza așteaptă nemișcat de parcă ar fi decis să facă asta până la moarte. Spune, fără să mă privească:

— Mă, trebuie să fie al dracu' de greu.

— Este.

Pornește mașina, ieșim de pe străduța din fața spitalului și pornim către un restaurant, așa cum fusese planul. Mă întreabă unde știu un restaurant bun, îl conduc către un loc din centru. Mâncăm, sporovăim, timpul trece și știm că trebuie să ajungem înapoi. Ieșim din restaurant, îmi sună telefonul. Soră-mea.

— Alo.

— Bună, aud că ai fost pe la mama. Mie de ce nu mi-ai zis?

— Nu cred că era nevoie.

— Trebuia să spui, să vii pe la noi, să ne întâlnim.

— Nu, nu cred că trebuia.

— Dar...

Îi închid brusc telefonul, simt că nu am ce vorbi cu ea chiar acum. Mai încearcă o dată să sune, nu îi răspund, apoi se pare că renunță.

Ramza îmi face un semn aprobator din cap, i-am explicat în mare cum stă treaba. Pornim către clinică, trebuie să ajungem înapoi până seara.

11

Surprinzător, a doua zi nu ne întreabă nimeni nimic despre excursia la București. Există în clinică un obicei, aproape un ritual. De fiecare dată când un pacient sau mai mulți pleacă în învoire, a doua zi se ține o ședință pentru a analiza respectiva perioadă. Totul intră în obișnuita opoziție înăuntru/afară, pacienții trebuie să spună ce li s-a părut ciudat, ce a fost bine și ce a fost rău în învoire. Uneori, din păcate, pacienții se întorc băuți sau drogați. Atunci lucrurile capătă o tensiune în plus și se face analiza recidivei. Totul e analiză în terapie. Totul e analiză peste tot. În cazurile de recidivă, pacienții își încep terapia de la zero. Nu au voie să iasă din clinică, asta e singura pedeapsă. Pentru unii se aplică excluderea din terapie, temporară sau definitivă, dar sunt cazuri foarte rare și pedeapsa asta se aplică numai pentru cazuri grave de consum în casă. De cele mai multe ori, pacienții se întorc bine și sunt felicitați. Personal, mi se pare o chestie ciudată. Din cale afară de ciudată. Dacă oamenii ăștia au venit în terapie cu un scop, au stat o lună departe de lume, totul pare să meargă bine, de ce trebuie să analizăm câteva zile petrecute acasă sau o zi, în unele cazuri? Desigur, e posibil ca lucrul ăsta să fie unul bun. Descopăr uimit, odată cu trecerea timpului, nu numai că am început să înțeleg cum funcționează terapia, dar, ciudat,

am început să mă implic în lucrul ăsta. Încerc să îmi fac treaba, sunt punctual, chiar îi ajut pe colegii mai noi să „intre în terapie“, cum se spune pe aici. Nu știu dacă am reușit să mă schimb, îl voi întreba asta într-o zi pe unul dintre terapeuți. Dar sunt sigur că sunt ușor diferit. Însă știu că numai timpul va decide dacă voi fi bine sau nu. Terapia e o chestiune de răbdare.

Am scăpat o zi, dar nicio minune nu durează pe lumea asta. A doua zi dimineață, nea Trică ne anunță, pe mine și pe Ramza, că vom avea parte de o minunată analiză a învoirii la care va participa și el. Rămân uimit. Trist. Amuzat. În degringoladă. Retezat de la rădăcină. Fără aer. Lapidat. Hiperventilat. De ce adică ar trebui să se strângă toți terapeuții ca să participe la analiza serenissimelor noastre persoane? Am făcut ceva? În fine, am cam o mie de gânduri despre asta, dar unul predomină: nu voi putea opri ceea ce urmează să se întâmple. Tumultuoasă așteptare a mielului, o trăire.

Ne strângem în club. O adunare de oameni cu un singur scop: analiza unei călătorii. O situație care mă pune într-o poziție neplăcută. Revers cretin al unei medalii false. Un truc, firește.

Clubul e plin. Parcă prea plin, dat fiind că știu despre ce e vorba azi. Sunt două evenimente importante în ședință. Primul ține de o analiză obișnuită; în fiecare săptămână se alege un *șef de casă* dintre pacienți. El trebuie să coordoneze activitatea în așezământ, în măsura în care poate face asta. Un fel de locțiitor al terapeuților. La sfârșitul celor șapte zile, în ședință, este evaluat ca șef de casă și face un tur al pacienților, evaluându-i la rândul lui pe fiecare. E o rutină, dar uneori situațiile devin ciudate. Poate că nu e bine să pui pacienții să se evalueze între ei, dar nu e locul să judec asta aici. Al doilea eveniment supus analizei este

deja vestita ieșire la București. Nu știu exact de ce, dar toată lumea e complet uimită că ne-am întors întregi – în toate sensurile cuvântului. Vom vedea.

Analiza șefului de casă se desfășoară monoton, a fost o săptămână în care s-au întâmplat multe lucruri ciudate și e vorba mai mult despre ele decât despre luminata conducere a respectivului. Toată lumea e curioasă ce se mai întâmplă cu colegul care e în spital. Se discută mai mult despre asta, până la urmă vestitul tur al pacienților se face în grabă și în așteptarea pauzei.

Ne întoarcem în club. Se simte o ușoară tensiune în aer, nu îmi dau seama exact de unde provine. Nu îmi place să fiu în centrul atenției, mai mult mi-ar plăcea să fiu undeva afară și să ducă Ramza tot greul. I-am propus asta, dar m-a refuzat. Stau deci picior peste picior, cu falca sprijinită în cot, și aștept să văd ce se întâmplă.

Ședința o deschide doctorul cu o scurtă observație despre colegul care e în spital și pare să fie mai bine. Încearcă să detensioneze lucrurile, îmi dau seama de asta. Apoi, la fel de brusc cum începuse, îi pasează cuvântul lui nea Trică.

— Salut, băieți. Am venit și eu astăzi pentru că vreau să analizăm împreună o ieșire din clinică. Știu că e o surpriză pentru toată lumea, dar am vrut în mod special să fiu aici. Așadar, cei doi colegi au plecat până la București să facă o vizită mamei unuia dintre ei. Aud de ieri tot felul de șușoteli prin casă și am venit să sparg buba. Ce v-a făcut să credeți că nu se vor întoarce bine? Asta e întrebarea care mă frământă de ieri.

— Mda, fac uimit din colțul meu. Asta e întrebarea.

— Stai puțin să termin, te rog, mă oprește nea Trică. Îi voi ruga pe ei să ne povestească exact cum a fost,

câte un minut, apoi vă voi ruga pe ceilalți să ne spuneți care e problema.

E o confruntare între noi și grup? Nu îmi dau seama. Să vedem. Ridic privirea din podea, studiasem îndelung cercul format din picioare. Îi privesc pe toți cu mare interes, cu o mirare chiar sinceră de data asta, apoi spun sec:

— Am plecat să o văd pe mama. Nu am anunțat decât pe cine trebuia, nu e problema nimănui ce fac eu exact și nu trebuie să dau socoteală decât terapeuților – dacă țin neapărat să dau socoteală. Am fost până la un spital, am stat o oră, am mâncat, am venit înapoi. Nimic deosebit.

Ramza privește în gol. Apoi, cu un calm înghețat:

— În primul rând, nu am să dau socoteală nimănui despre ce fac eu pe lumea asta. Nu mă așteptam la reacția asta pentru o amărâtă de ieșire de o zi. Trăiesc în lumea asta de aproape 40 de ani și nu am murit, nu era să mor ieri. În al doilea rând, nu îmi place chestia asta și gata. Ce rost are toată discuția? Nu vreau să discut. Pur și simplu nu vreau.

Se ridică la fel de calm cum începuse și iese. Închide ușa cu grijă după el, se aud pași apăsați pe coridor și apoi liniștea, liniștea ca după cutremur prăvălită peste toată sala.

— Ați auzit cu toții poziția colegilor voștri, sper. Acum însă, pentru că e evident că lucrurile nu s-au liniștit, aș vrea să aflu aici, în grup, de unde a pornit totul. Nea Trică privește liniștit în jur, așteaptă o replică din grup.

— E clar, spune un coleg mai în vârstă. E clar că toată lumea s-a înșelat. Se mai întâmplă.

— Da, mă, așa e, vine o voce subțire din partea opusă a sălii. Dar ar fi putut să ne anunțe și pe noi

că pleacă. Au dispărut, toată lumea și-a făcut o mie de gânduri, apoi aflăm că sunt în învoire și totul e bine din partea terapeuților. Ciudat.

— Și e clar, completează cineva, că ei ne tratează de sus. Ăsta e semn că nu s-au integrat în grup și cumva se va întâmpla ceva.

— Serios? îl întreb cu un zâmbet ucigaș. De unde știi tu lucrurile astea atât de clar?

Îl privesc calm și senin, îmi e clar că în mintea lui e ceva defect și nu o să repar eu azi defecțiunile de acolo.

— Le știu pentru că le văd zilnic, îmi răspunde înțepat. Ați creat un grup al vostru, abia dacă salutați, nu e bine să faceți așa în terapie.

— Mdaaa... exact despre asta sunt regulile terapiei scrise de tine azi-dimineață la cafea.

— Vezi? Așa faci și acum, mă iei peste picior.

Nea Trică întrerupe:

— Nu e cazul să vă certați. Să mai auzim păreri.

— Problema e, spune un coleg apăsat, problema e că niciodată, dar niciodată de când sunt eu aici, colegul nostru nu a fost dispus să vorbească în grup despre problemele lui. Stă ca un sfinx când e vorba de asta. Ne-a ajutat pe mulți, are atâtea sfaturi bune încât mă sperii și eu uneori de unde le scoate, dar în general tace despre viața lui și asta nu cade bine nimănui. Probabil de aici a pornit problema.

— Da, de aici, spune cineva. Pur și simplu am vrea să știm și noi cine ești.

— Mă, sare dintr-o parte Titu, de ce nu vă vedeți voi de terapia voastră, că de aia ați venit aici? Stați ca babele și bârfiți pe la colțuri. Cred că nu aveți ocupație, asta e problema. Și gândiți mult, nu am ce zice: dacă pleacă un om de aici și nu vă anunță pe voi,

gata, a plecat să bea. Minunat raționament. Să v-o spun eu pe aia cu elefanții roz? E în aceeași linie.

Intervine doctorul, mi se adresează direct. Are un obicei de a interveni brusc și, am remarcat, exact la momentul oportun.

— Din câte îmi dau seama, colegii sunt deranjați de faptul că nu vorbești despre tine. Așa cum știi, noi avem aici un exercițiu terapeutic care se numește *Povestea Vieții.* Ce zici, ai vrea să încerci?

— Nu.

— Și de ce, mă rog, nu ai vrea să încerci?

— Pentru că nu e nimic important de spus și pentru că am venit aici să rezolv o problemă, nu să îmi povestesc viața în grup. Nu sunt în stare de așa ceva.

— Trebuie să înțelegi că și comunicarea are rostul ei în terapie. Câteva cuvinte, totuși?

Îl privesc încruntat, nu am niciun chef să fac asta. Dar îmi dau seama că astfel s-ar mai elibera tensiunea din grup și înțeleg exact ce vrea să facă.

— OK. Voi spune câteva lucruri, dar mă opresc unde vreau eu și nu vreau să mai fiu întrebat nimic. E bine așa?

— Ați auzit regulile, da? spune nea Trică, subliniind fiecare cuvânt.

— Am venit în terapie pentru că sărisem calul cu consumul, dar asta ați făcut toți. Nu vorbesc prea mult despre mine pentru că am senzația clară că nu interesează pe nimeni ce am eu de spus. Voi aveți cu toții familii, joburi, proprietăți etc. Eu unul nu m-am omorât cu așa ceva. La ora asta am o mamă grav bolnavă, cu restul familiei nu vorbesc mai deloc. Nu am job, nu am o relație, nu am nici măcar buletin. Sincer vorbind, nu am nici măcar o casă. Nu am nicio idee unde am să plec de aici. Ședințele, mai toate, se învârt în jurul

acestor lucruri și, din câte înțeleg eu, terapia se centrează pe relații și pe continuarea vieții de unde a rămas, dar fără consum. Eu, neavând o viață așa cum aveți voi, prefer să tac în legătură cu mine și să vorbesc despre lucruri din afară. Nu am ce povesti, asta e toată povestea. Vreți neapărat să vorbim despre nimic? Chiar ăsta e scopul vostru aici, să discutăm despre lucrurile care nu există? Nu cred. Gata, am încheiat.

— Păi, și de ce nu ai spus toate astea până acum? Era atât de simplu. În ochii colegului care mă întreabă citesc sinceritate, omul chiar nu vrea să mă atace.

— Pentru că nu am vrut, răspund sec. Poate pentru că mi-e rușine?

Lucru fără precedent, doctorul se ridică de pe scaun cu telefonul în mână și iese din sală. Se lasă o tăcere grea și amară, probabil toată lumea se simte prost în urma replicilor din ședință.

Iese și nea Trică, rămânem tăcuți și ne întrebăm din priviri ce s-a întâmplat. Cei doi intră înapoi în sală, pe fețele lor nu se citește nimic.

— Așadar, spune doctorul, îmi cer scuze că am ieșit neanunțat, dar era un apel important. Uneori viața ne face surprize și asta e una dintre ele. Colegul vostru, cel pe care Toby l-a internat acum câteva zile... a decedat acum o oră. Deși lucrurile păreau să meargă bine și părea stabilizat, a repetat tentativa în toaleta spitalului și de data asta i-a reușit. E foarte trist, mă voi duce acum să vorbesc cu familia lui. Iese grăbit, nici măcar nu salută.

Nea Trică nu are nicio expresie pe față, fixează un punct imaginar din grădină și tace. Restul suntem înmărmuriți, nimeni nu se aștepta la asta. O singură voce din sală dă glas gândurilor tuturor:

— Cum mama dracu', mă, a murit?

Ies din club, nu am ce face acolo acum. Mă așez pe banca din spatele așezământului, aprind o țigară și privesc în gol. Nu aș fi crezut vreodată că se poate ajunge aici, nu credeam să se întâmple așa ceva în terapie. Încerc să îmi dau seama ce trebuie să fi fost în mintea copilului aceluia, ce l-a împins spre fapta lui. E imposibil să mă identific cu el, probabil totuși ține de nebunie. Nebunia în forma ei pură, forma în care preia cu totul controlul asupra rațiunii. Sigur, oamenii mor tot timpul. Dependenții sunt extrem de expuși la asta, dar nu mă așteptam la așa ceva. Colegii ies pe rând din club, terasa din spate se populează și aleg să plec în cameră, nu am chef de companie acum.

Ciudat, nimeni nu a scos tablele imediat după ședință.

Ajuns în cameră, mă hotărăsc să pun ceva în scris. Deschid fișierul, pornesc, în felul ăsta pot să uit de tot.

(Despre erori și ședințe)

Într-o dimineață, o dimineață ca toate diminețile, Para coborî din mașina lui veche și ruginită în fața clinicii, la fel de plin de el ca întotdeauna. Un tinerel de vreo 30 de ani, plinuț, cu o față grecească prost neplăcut deranjant hidos uneori subliniată de ochi bulbucați, ca de broască sau de spânzurat. Palton la modă, geantă care se bănuiește goală, telefonul și cheile de la mașină nelipsite din mână. Grăbit, căci în întârziere el era, ca de obicei.

— Bună ziua, domnilor, ce faceți? făcu radios către cei câțiva pacienți de pe verandă, apoi, fără să aștepte răspuns, dădu buzna în bucătăria plasată în drumul lui vijelios către ultimul etaj. Bună ziua, îmi puteți face și mie o cafea? Sunt sus, da?

Cu asta încheiată trecerea directorului prin imundele spații de pregătire a mâncărurilor, acesta urcă scările

în pas alergător spre biroul propriu, în realitate o chichineață care se putea numi și dulap. Fu oprit pe scări, dar, sub pretextul unor importante ocupații, refuză politicos discuția cu un pacient. Deschise cu mâini tremurânde ușa biroului-dulap, se dezbrăcă tacticos, se așeză pe scaun, porni calculatorul, apoi rămase într-o stare holbată, cu capul sprijinit în propriile mâini împreunate deasupra propriului birou. Rămase el așa vreo cinci minute, în adâncă meditație asupra ușii de la mașină care iarăși se defectase, apoi fu deranjat.

(O bătaie, apoi altă bătaie timidă în ușă.)

(Directorul, căzut în paralogismul înjurăturilor la adresa mecanicilor care îi mâncau banii și nervii, nu schiță nici un gest.)

(Alte bătăi în ușă, la fel de timide.)

(De cealaltă parte a ușii se putu auzi tăcerea timp de alte câteva secunde bune, apoi):

— Daaa!

— Domnu' Para, mă scuzați, v-am adus cafeaua, la cât să sun de ședință?

— Ă, mai am puțină treabă, spuse, luând la repezeală o hârtie de pe birou cu mâna până atunci ocupată cu sprijinirea propriei inteligențe. Cinci minute, bine?

— Da, vă mulțumesc mult, spuse Ra, nefericitul interlocutor șef de casă.

Para aruncă nefericita hârtie pe un colț al mesei, apoi își reluă preatranscendentala meditație, sfârșind cu un „Piz-da răs-piz-dii mă-tii de me-ca-nic îm-pu-țit și je-gg-os!". De pe hol se auzi, ca o chemare la Judecata Zilei de Apoi, sunetul strident al, probabil, celui mai urât clopot (nu se putea numi clopoțel o chestie de vreo 15 centimetri) din istoria umanității, așa cum o cunoaștem noi.

— Pizda mă-sii de viață, făcu dezgustat, apoi se așeză și mai confortabil în scaun, de astă dată hotărât

să privească în gol până i se încețoșează privirea și, pe motive de subită cecitate, își poate amâna unica obligație pe acea zi.

Se ridică, într-un sfârșit, care pentru el era sfârșitul statului degeaba, apoi se aranjă, scutură o scamă imaginară de pe blugii uzați și ieși din birou, încuind ușa cu cheia de două ori. Acolo erau geanta și banii lui munciți din greu. E drept, acolo se mai aflau și datele confidențiale ale celor o mie și ceva de pacienți care trecuseră prin mâna lui ce cu cheia ușa închidea. Coborî cele trei brațe ale scărilor care-l îmbrățișară primitoare, deși pasul lui ritmic le bătea ca un ciocan.

Ajunse la primul etaj, apoi deschise ușa, își verifică și își șterse mâna de pantaloni, căci ea clanța atinsese, apoi intră, dintr-odată vioi.

— Bună ziua, domnilor, făcu jovial, fără nicio umbră pe fața toată numai zâmbet.

— Bună ziua, se auzi din diverse părți ale încăperii, ba unii chiar se ridicară în picioare. Era o încăpere pe care am descris-o mai înainte sub numele de club, ca și sub alte nume, și în care nu se mai uscase de mult niciun câine, deci se putea respira. Cele douăzeci și ceva de scaune erau jumătate goale, numărul pacienților fiind de doisprezece. Ședința cea de taină în treisprezece deci se ținea – și cu Iisus pe crucifix, plus Rasputinul din reproducere, cincisprezece.

— Unde sunt colegii? întrebă Para, adresându-se tuturor și nimănui, în timp ce se așeza cât mai confortabil pe scaunul plasat sub imaginea crucificată a Domnului nostru și al altora.

— Vin acuma, poate mai au treabă, făcu Știetot, cu fața ascunsă în palma dreaptă și molfăind cuvintele dintr-un simț de superioritate care nu-l părăsea niciodată, dar de care era adesea părăsit în situații esențiale.

Mai trecură câteva minute, ceasul deja arăta ora zece și doisprezece minute, pacienții începeau să se adune încet, ca la propria înmormântare ei veneau și-și trăgeau scaunele către un cerc imaginar plasat în mijlocul încăperii.

— Domnilor, vă rog, să ne așezăm cât mai aproape de forma circulară…

— Da, e o problemă de cuadratură aici, făcu C1 din partea opusă a încăperii, așezat și el simbolic, lângă ușă, parcă gata să plece în orice moment. Iartă-i, Doamne, că nu știu să se așeze…

— Da… făcu Para, enumerând în gând un car de sfinți care i-l aduseseră și pe ăsta pe cap, nu reverențios enumerându-i, firește. Domnilor, avem printre noi un nou coleg. Știți cum e obiceiul aici, o să vă rog să vă prezentați.

Pacientul cel nou, un tip mai degrabă tânăr, se prezentă la repezeală, apoi spuse că mai fusese în clinică. Ne permitem să redăm de aici încolo înșiruirea perfect logică a replicilor ședinței, spre o bună și folositoare ilustrare a conceptului de grup și a ceea ce poate deriva din el.

S: Consumul a fost reluat pe fond de oboseală și – nu știu – poate și, deci, eram prea mulțumit…

Para (întrerupere bruscă): Recidiva apare treptat, deci, practic, e pe nesimțite, spuse el despre nesimțita insinuanta băgăcioasa am spune noi de fapt jigodie.

S: Eram conștient că nu-mi mai aduceam aminte, sau nu mă gândeam la grup, la ce a fost aicea. Asta a fost rezultatul.

M: Ce cantități consumai?

S: Am început cu o bere…

M: Și nu te mai duceai la serviciu?

S: La început mi-am luat un concediu medical…

M: Colegii știu?

S: Știu.

M: Sunt colegi și de pahar?

S: Nu, eu îmi luam la pachet, beam și îmi făceam treburile.

Para: Deci apare deci consumul de alcool deci în ciuda faptului că ați făcut o terapie deci și în ciuda faptului că lucrați într-o meserie, deci cu ce scop ați venit? Știu că poate vă cer astăzi foarte mult…

M: Nu, că nu îi e rău, a fost internat.

S: Am fost zece zile în spital, am stat două zile acasă, n-am băut…

M: (întrerupe intempestiv): Și dup-aia ai băut?

S: Am băut.

P: Eu, când vreau să beau, mă gândesc…

Para: Aș vrea să continui ideea domnului P… Ați cerut ajutor când ați băut prima bere fără alcool?

P: Pot să mai spun ceva? Aș vrea să dau un exemplu, de fapt nu e un exemplu…

Para: Când apare recidiva, e un model care se numește al bulgărelui de zăpadă: gânduri peste gânduri. (Cu o față brusc de illuminatus*) Aș vrea să vă spun o poveste populară: „Un indian primește un ulcior plin cu făină… Gândește: Am ulciorul, dacă-l dau, iau pe el două capre, într-un an am trei capre, le vând, iau o vacă, apoi două vaci, apoi iau și o iapă și un armăsar, apoi o herghelie, (patetic, visător, profetic) câți cai, câte vaci… Apoi o să am un copil și nevasta mea nu o să fie săracă, o să treacă într-o zi pe la noi prin sat un fiu de brahman și, văzând cât de bogat sunt, o să-mi dea pe fiica lui cea frumoasă de nevastă și o să am două herghelii și o casă pe deal… Voi fi un om între oameni. Și copilașul va zburda printre cai, am să strig la nevastă să-l ia dintre cai. (Războinic, crescendo) Și am să-i dau o*

palllllmă pesste fundd. (Strigă) Poc! Lovi vasul cu făină". Omul, în singurătatea lui, are foarte multe idei și vede viața în roz. Asta spune că de unul singur nu poți. Dacă indianul ar fi avut pe cineva cu care să vorbească, poate și-ar fi pus ideile în aplicare. (Marțial) Dumnea-voastră, domnule, îl cunoașteți pe acest indian?

S: Nu.

Para: Spuneți-ne ceva care a fost exact pe dos, când ați ieșit…

S: Nimic.

C1: Dar lucruri bune?

S: Da, astea sunt o grămadă. Mi-am renovat apar-tamentul, mi-am ajutat socrii…

Para: Și totuși, oare în toate schimbările astea, ce n-a mers? E o vorbă, ai grijă ce-ți dorești, că s-ar putea să se împlinească…

S: Așa e.

Para: Ai grijă ce-ți dorești, s-ar putea să se împli-nească. (Retoric) Oare ce n-a mers?!

S: Poate a fost prea mult și nu am reușit să gestionez situația.

Para: Vreți să dați sens unor realizări pe care le-ați făcut până acum…

C1: E unsprezece și zece, rinichii mei cedează. Time-out?

Se ridicară, ca elevii după o oră de curs, și fiecare părăsi sala de ședințe asemeni câinilor după uscare. Para rămase cu vreo doi pacienți să le explice cum de fapt ei nu încurajează internările repetate, dar excep-țiile sunt necesare etc. etc.

Para: Să vedem șeful de casă.

Ra: Da-da.

Para: Cum a fost experiența de șef de casă?

Ra: Din punct de vedere al meu personal, bună. Răspunderea contează. Pentru că am mai avut, mulți dintre noi, în cursul acestei perioade de existență… Mulțumesc colegilor…

Para: Cum au fost colegii?

Ra: Normali. Exact cum erau și înainte.

Para: Ia-i la rând.

C1: O vorbă.

Ra: Da, am mai fost, am mai avut responsabilități în decursul existenței. T, băiat liniștit, muncitor.

Para: Mă scuzați, vorbim direct.

Ra: T, te văd bine, nu cred că gândești aberații și prostii. Eu, cu tine, te văd bine.

M: Pe alocuri paranoic…

Ra: Nu.

T: Păi, e greu să-ți zic… (În grup se schimbă priviri discrete și zâmbete pe furiș. T e singurul etnic maghiar din grup și pronunția lui, ca de fapt și întregul lui discurs în română sunt puternic marcate de topica și intonația maghiară.) Te uiți cu mare răbdare la al nu știu câtălea film pe aceeași temă și încă mai ai răbdare la distracția asta.

C: Același film?

T: În rest, chiar ai fost responsabil, fără probleme te-ai dus la vaci.

Ra: M, normal, în rest, la masă, aia e, stomacul tău e problema ta. Azi te-ai erijat un pic, se erija, ți-ai pus înainte de ședință un pic de metal.

M: Ești serios, nu te dai mare, de câte ori am vorbit cu tine m-am simțit bine și cam atât.

Ra: C, băiatule, să nu crezi, poate ai crezut că am ceva cu tine. Îți cam place așa să fii buricul pământului. Te bagi așa în seamă. Trebuie s-o zic și eu, și-au

mai zis și oamenii. Vrei să judeci pe oameni… Ăsta e felul tău de-a fi, mă rog, asta a fost o paranteză. Deci nu am nimic cu tine…

C (Subit, cu falca dreaptă în mâna dreaptă și cu șapca pe ochi, privește un punct imaginar care ar putea, la rigoare, să fie centrul geometric al covorului): Nu te mai repeta. Ă, deci un lucru pe care l-am învățat de când eram copil e să mă bag. Și nu trebuie să nu te bagi într-o problemă pe care n-o cunoști, sau să te bagi. Și cocoșul, cu găina, întâi se uită la ea.

Ra: Domnu' A, sau Spală-tot, nu știu cum să vă zic. Dacă vă dăm tot așezământul, spălați și umbrele. Da, comunicativ, nu te bagi, nu superi.

A: Îți mulțumesc. Tact, calm, bun-simț.

Ra: C2, nu te superi…

C2: C3, dacă vrei, veteranul aicea, subaltern…

Ra: Ăsta e secretul, să faci ceea ce nu crezi că ai putea face. E bine. Mișcarea contează mult. Liniștit comunicativ.

C2: Ca șef ți-ai făcut datoria. A găsit sticla cu spirt. Ca persoană, îi doresc să-i ajute Dumnezeu să realizeze ce și-a propus.

Para: Părere. Cum vi se pare noul șef?

C2: Încă nu mi-am format nicio părere.

Ra: C1 scrie de zor. Creierul grupului. Nu am avut nicio problemă în decursul mandatului cu el… suntem pretenari.

C1: (Tăcere. Face un semn din mâna stângă, să treacă mai departe, apoi ridică policarul de la aceeași mână în semn că totul e OK.)

Ra: P, îmi permit să ne tutuim, un om inteligent, se poate discuta, mi-ai zis ce înseamnă vot uninominal, că n-am știut până acuma. Nu am nimic de obiectat, pentru că bunul-simț nu-ți lipsește.

P: Mi-a plăcut că-ți asumi răspunderea. Când ți-ai asumat ceva, ai făcut. Ești ordonat și civilizat. Eu sper să reușești în ceea ce ți-ai propus și să stai până te simți pregătit.

Ra: M, dai televizorul tare…

M: Păi, să se-audă.

C1: Fericiți cei tari de urechi…

Ra: Da. Așa-așa, îți faci treaba, tu nu te-ai ferit, ești harnic, nu te cerți, nu se ceartă nimeni cu tine, deci tot înainte. Despre tine cred că, dacă n-ai bea, ești bărbatul ideal.

C1: Pentru tine?

C2: Ăsta e defectul lui…

Ra: Nu-i defectul meu, e părerea ta… Nea I, adversarul meu la table, mă bucur că ai rezolvat o părere personală. Puteai să spui și vorbeam, nu era nicio problemă.

Nea I: Ca și șef, toată lauda. N-a fost impulsiv sau dur cu colegii. Eu propun să mai rămână o săptămână. Mult contează, știi mai bine, să te-abții decât să te ia gura pe dinainte.

Ra: Vă mulțumesc. Propun ca nou șef de casă pe C2.

Ies din cameră încă marcat de lucrurile scrise. Mă tot întreb dacă ele vor ajunge vreodată la tipar, dacă ce fac eu aici are vreun sens. Dar deocamdată e bine să-mi ocup timpul cu ceva, poate voi continua. Am o problemă cu numele și nu cred că o voi rezolva vreodată. Sigur, nu pot pune în roman numele reale ale protagoniștilor. Dar și ideea asta cu literele și poreclele e ciudată rău, o să am nevoie de altceva.

În clinică e liniște, o liniște ciudată pentru ora asta. E 5 după-amiaza și nimeni nu râde, tablele au amuțit în cutie, televizorul e oprit, timpul însuși pare să stea

în loc și să privească întâmplările zilei. Îl găsesc pe Ramza așezat în iarbă, la umbră. Stă cu o țigară în mână și, ciudat, nu vorbește la telefon.

— Ai aflat și tu.

— Aflat.

— Trist.

— Da.

— La ședință, ăia, porniți pe mine că nu le-am povestit viața mea.

— Uite așa nu au ei de lucru, mă.

Tăcem, nu mai e nimic de spus. În timp s-a legat între noi un soi de prietenie în care nu e nevoie de foarte multe cuvinte. Se întâmplă atât de puține lucruri în jurul nostru, încât, e adevărat, excesul de cuvinte e inutil.

Se lasă înserarea.

Seară senină de toamnă.

12

Am obosit.
Vreau altceva.
Nimic nu-mi ajunge.
Nimic nu mă mulțumește.
Nu există răspunsuri.
Nu există nici măcar întrebări.
Nu există trecut.
Nu există prezent.
Nu există viitor.
Nu am ce face cu viața mea.

Sunt aici de aproape două luni. Am scris rândurile de mai sus azi-dimineață pe o coală albă de hârtie, le-am privit și am încercat să înțeleg ce înseamnă ele. Cuvintele în sine țin de probabilitatea exprimării, dar dincolo de cuvinte se ascund semnificații. Cu cât formulăm mai simplu un gând, cu atât mai mult ne apropiem de semnificația reală din spatele cuvintelor. Așadar, am 10 rânduri scurte și cam atât. Deși eu m-am schimbat, poate, lumea din jurul meu nu s-a schimbat deloc. Cele 10 rânduri nu cred că influențează în vreun fel lumea din jur. Dar mă influențează pe mine.

Ceea ce înțeleg eu din aceste rânduri este că trebuie să fac ceva. Abstinența în sine nu pare să aibă vreo valoare, e doar o stare de fapt și atât. Pot rămâne

abstinent la infinit, dar, dacă nu încerc să construiesc ceva, nu am rezolvat de fapt nimic. Cu ce mă ajută să nu consum, dacă în esență trăiesc izolat într-un centru de terapie și nu am contacte cu lumea de afară?

Să plec pe munte? Să încerc să construiesc acolo ceva, orice? Până la urmă asta e singura soluție reală pe care o am, restul sunt doar vise. Nici măcar vise, pentru că nu îndrăznesc să mă gândesc la nimic.

Poate totuși să mă apuc să traduc o carte? Ăsta ar fi un început, dar nu ar însemna deloc vreun rezultat financiar imediat. Am mai avut experiența asta – plățile se fac greu, cam la 6 luni. Deci nu e o soluție decât dacă vreau să îmi omor timpul cu ceva.

Revenind la întrebarea de mai sus, trag o concluzie îngrijorătoare: de fapt, nu pun problema cum trebuie și nu dependența e cea mai gravă problemă a mea. Undeva, printre milioanele de probabilități și permutări care alcătuiesc trecutul meu, s-a strecurat o eroare. Acea eroare, desigur, una infimă, a creat un lanț cauzal care în timp a crescut și a căpătat proporțiile incalculabile de acum. Incalculabile nu prin faptul că se întâmplă ceva măreț și incredibil de greu de explicat, ci tocmai prin numărul extrem de limitat de elemente care alcătuiesc problema, număr care tinde spre zero. Să mă apuc să caut eroarea? Chestiune de psihanaliză, desigur, dar nu am niciun chef. Și problema ar fi că, și dacă descopăr eroarea, nu e nimic de făcut. Ea nu va afecta cu nimic lanțul cauzal și cu atât mai puțin prezentul, setul de lucruri și cuvinte care alcătuiesc situația prezentă. Deci nu în analiză e soluția; ar fi o pierdere de vreme și nu e cazul. Soluția stă într-o construcție nou-nouță. Un set nou de elemente care, puse la un loc, să creeze o viață de om.

Gândirea mă obosește. Una dintre cărțile fundamentale ale studenției mele se centra pe o întrebare: *De ce există ființare, și nu, mai degrabă, nimic?* Am citit și recitit cuvintele astea, am citit demonstrația de după ele, toate bune și frumoase. În situația de acum întrebarea persistă, dar mai importantă e răsturnarea: *De ce nu există ființare și există nimic?* Aici e buba.

Mă confrunt deci cu întrebări, cu întrebări-zero mai degrabă, pentru că răspunsurile la ele sunt aproape imposibile. Probabil ar trebui construit simplu, element cu element, pe modelul naturii.

Mă hotărăsc să joc table, cărți, rummy și orice alt joc disponibil până când îmi vine vreo idee. Evenimentul de săptămâna trecută pare să fi motivat oamenii din clinică, totul e liniștit și se citește pe fețele lor o seriozitate parcă străină locului. Valoarea vieții nu e înțeleasă, remarc, decât în prezența opusului ei. Am notat că până și urletele și răgetele din telefoane s-au mai rărit, e o senzație stranie să stai și să îi privești pe oamenii ăștia, până mai ieri porniți continuu să demonstreze că au dreptate în privința unei fraze sau a alteia, cum vorbesc liniștiți și fac planuri de viitor. Poate părea sinistru, dar am senzația că lucrul acela care s-a întâmplat are un efect pozitiv asupra colegilor. E probabil unul dintre puținele exemple în care dependența chiar poate ucide și funcționează brici. Părerea mea.

Am în gând să sun și eu acasă, dacă asta înseamnă ceva, să încerc să fac un plan de viitor. Măcar unul aproximativ, în linii extrem de mari și vagi. Va trebui să îmi adun tot curajul pentru a face asta, evenimentele din ultima vreme nu sunt de natură să mă facă să vreau să fac așa ceva. Ar trebui, mai înainte de toate, să schițez un plan al unui viitor plauzibil. Va fi greu. Totul depinde de fapt de bani și, dacă de aici începe povestea,

e foarte greu. Pentru că bani nu am, aici e buba cea mai mare.

Printre două partide de table și un whist mă hotărăsc să profit și să discut despre asta cu un terapeut. Am vorbit cu Ramza, a ridicat din umeri și a zis să încerc. Nu părea foarte convins că e un lucru bun, numai el știe de ce. L-am văzut în ultima vreme din ce în ce mai tăcut; probabil pentru că trebuie să plece și, la fel ca toți cei din jur, nu știe ce se va întâmpla mai departe? Se poate și asta. Nu a venit să mă întrebe nimic, stă singur mai tot timpul și cel mai probabil nu vrea să vorbească. Am să îi respect tăcerea, nu îl voi întreba nici eu nimic.

A apărut în peisaj un nou personaj. Un tip la vreo patruzeci de ani, înalt și masiv, însă surprinzător de agil pentru dimensiunile lui. E jovial și plin de viață, roșu în obraji și cumva complet diferit de restul lumii. Degajă o încredere în sine enormă, aproape suspectă. S-a prezentat cu porecla din studenție, la fel de haioasă ca el: Șenilă. A fost căsătorit, are o fetiță. Din motive de incompatibilitate uriașă, cum spune el, a divorțat. Fetița a rămas la soție și asta îl roade. Acum trăiește cu cineva, totul pare să meargă bine. Avea un tipar de consum în salturi. Bea două-trei zile, apoi nu mai atingea băutura o lună-două. După aceea, ciclul se relua. Își petrecea bețiile singur în mașină, fugit de acasă. Lumea îl căuta cu zilele, dar se întorcea singur și pocăit. A durat o vreme așa până ce, probabil, prietena lui l-a pus să aleagă între băutură și ea. A ales compromisul terapiei pentru moment, vrea să înțeleagă mai bine despre ce e vorba. Pare dispus să vorbească despre orice, ca toată lumea; diferența față de ceilalți stă poate într-un dar al comunicării greu de egalat. Aflu că a

lucrat în vânzări și înțeleg de unde talentul oratoric, totul devine limpede.

Lucrurile între noi doi încep bine, e pasionat de jocuri și pare dispus să facă orice pentru a nu sta degeaba. Mă amuză cât e de tipicar. Pune toate lucrurile într-o ordine ciudată, numai de el știută, apoi se supără dacă le mută cineva și le așază la loc. Mă rog, fiecare cu apucăturile lui. Dar esențialul e că, odată cu tăcerea aproape continuă a lui Ramza, am cu cine să mai schimb o vorbă. Și asta, dincolo de flecăreala obișnuită, nu e puțin lucru într-un centru de terapie. Mai ales că Titu a plecat acasă.

M-am hotărât să discut cu un psiholog despre planurile mele de viitor sau, mai bine zis, despre lipsa mea de planuri. Mă aștept la o conversație pe șablon, dar nu prea am altă soluție. Știu bine unde e rezolvarea, dar aleg să mă sfătuiesc cu cineva. Poate fac asta de dragul unei schimbări, poate o fac pentru că știu de pe-acum răspunsul la întrebările mele și am nevoie de o confirmare. Dar am o presimțire urâtă și mă gândesc că o șuetă cu un străin ar putea clarifica lucrurile un pic. Acum ar trebui ales străinul respectiv și asta nu e ușor deloc. E vorba despre lucruri serioase, nu generalități legate de consum. E vorba de viață și mă lovesc de eterna mea problemă: nu reușesc deloc să-mi deschid inima în fața vreunui om. Iar dacă vorbim despre un terapeut, lucrurile se agravează, nu am deloc încredere în oamenii angajați să dea sfaturi. Deloc. Nu e nimic nou în faptul că nu am încredere, ba poate e un sentiment atât de vechi, încât nici măcar nu îl mai pot localiza. E ca mărimea la pantofi sau ca modul în care îmi pun un tricou, nimic mai familiar și, în același timp, nimic mai necunoscut.

Urc până în așa-zisa bibliotecă, intru pe coridorul strâmt și bat aproape timid în ușă. Aud un fel de răspuns, care nu conține, din punctul meu de vedere, niciun cuvânt, și deschid ușa.

— Salut. Ai câteva minute?

— Să termin cu dânsul. Mă aștepți, te rog, 10 minute? Nu durează mult.

— Bine, sunt pe coridor.

Mă înfig într-un fotoliu, iau o revistă de pe măsuța de cafea, pun un picior peste celălalt, apoi schimb piciorul. Mult mai bine așa. Îmi aprind și o țigară. Cafea nu am, dar voi supraviețui cu siguranță.

Un gând nu mă părăsește de câteva zile bune. M-am lăsat, totul pare bine, dar cum ar fi să mai încerc o dată? Măcar o dată, să nu zic după aceea că nu mai știu cum e. O ieșire crâncenă în peisaj și apoi pot să renunț liniștit, e ca și cum de data asta mă voi lăsa chiar eu, nu alții. Trăiesc de două luni cu senzația că am fost forțat să mă las, că nu a fost în întregime decizia mea, că sunt un fel de pion într-un joc mult mai mare decât îmi dau eu seama. Simt că sunt mult mai puțin decât părțile mele puse la un loc, ăsta e un sentiment neplăcut. Unul dintre cele zece mii de sentimente neplăcute pe care le am zilnic, dar poate cel mai stabil. Da, aici e buba de fapt. E un război cu instabilitatea pe care îl port de mult – poate de dinainte de a mă naște, de când eram deja mort. E războiul care mi-a ordonat viața și de acolo trebuie început, dacă e ca totul să aibă un sens la final. Numai că nu îmi pot imagina în niciun fel o viață stabilă. Fac parte din acel grup mic de oameni care citesc romane și sunt uimiți de lucruri simple cum ar fi viața de familie sau a avea ceva predefinit în viață, ca un job sau, eu știu, o proprietate. Înțeleg perfect cum stă treaba, dar nu

mă pot identifica deloc cu personajele. Și astfel, pentru mine, lumea literaturii e o lume extraterestră, atât de străină, încât am început să mă identific cu ea din lipsă de altceva. Ca și în momentul ăsta, în general realitatea mea e o fantezie care nu ar putea fi deloc probată cu fapte reale. Planurile mele sunt fantasme, realizările nu le înțeleg pentru că pur și simplu am senzația că orice realizare aparține unui alt sistem de valori, sistem cu care nu am nicio legătură.

Un cap care apare din coridor mă întrerupe.

— Gata, poți să intri, am terminat.

Privesc silueta care coboară scările, prefer să nu îmi dau seama cine e omul ăsta. Mă ridic, netezesc o cută imaginară pe tricou (trag de tricou așa cum fac copiii, cu ambele mâini, uimit că nu se întinde ca prin minune), intru în birou de parcă aș păși pe un eșafod. Nu sunt deloc în apele mele în discuția asta care urmează.

— Salut. Ia spune, ce te aduce pe la mine?

— Mai nimic.

— Ai tot refuzat invitațiile mele, dar știam că până la urmă vom apuca să discutăm.

Știu că am mai fost chemat în acest birou, la spovedanie, cum zice gluma printre oamenii de aici, dar am refuzat cu încăpățânare.

— Știi, nu prea e genul meu să discut cu cineva. Prefer să tac și să încerc să învăț din ce văd.

— E și asta o soluție. Totuși, ce te aduce aici? Și, înainte de a începe, cum e terapia ta? Cum te simți?

— Nu mă simt în niciun fel. Poate puțin uimit, dar în rest nu construiesc nimic. În orice caz, uimirea e singurul lucru pe care îl pot descrie.

— Și de ce uimit?

— Uimit... Poate mai bine aș zice mirat. Nu se schimbă nimic, totul e la fel și în același timp diferit; dar asta nu înseamnă că s-a schimbat ceva.

— Nu?

— Nu. Îl privesc ca din prăpastie.

— Ai putea să îmi explici mai pe larg?

— Păi, hai să o spun pe scurt. Deși am venit aici, nu am făcut niciun pas înainte cu povestea asta care se numește viață. Sunt exact la fel ca acum două luni, cu diferența că sunt treaz. Și asta mă înfurie. Dar aleg să tratez cu indiferență problema, cel puțin la suprafață, furia nu mă ajută la nimic și exprimarea ei ar fi de-a dreptul ridicolă. De ce să urlu nervos, dacă numai eu sunt vinovat de asta?

— Corect. Numim sentimentul acesta toleranță la frustrare, e un pas înainte în terapie.

— E, uite pe asta nu o știam. Am învățat și eu ceva azi.

— Poți să fii cât de ironic vrei, dar e real. Cu cât vei învăța să-ți controlezi mai bine frustrările, cu atât vei fi mai capabil să parcurgi recuperarea.

— Mda?

— Da.

— Minunat. Hai să lăsăm asta, te rog, nu mă simt bine când mă gândesc la lucrurile astea.

Tac, el tace. Privesc prin ferestruica biroului, e incredibil de mică și totuși în cameră e suficientă lumină. Verific în jurul meu, nu e niciun bec aprins. Ciudat. Privesc berzele de pe acoperișul primăriei și nu știu dacă să discut sau nu problema pentru care am venit, brusc m-a părăsit curajul de a-mi înfrunta rușinea.

— Uite... Îmi fac curaj, de asta am venit aici. Au trecut cam două luni de când sunt aici și simt că nu construiesc nimic. A fost o perioadă când am simțit că totul merge spre bine, să nu mă întrebi cum am simțit asta, dar acum sunt în blocaj.

— Blocaj?

— Dap. Am stat și m-am gândit, mult. Uite cum stă treaba, pe scurt. M-am lăsat, m-am apucat de terapie, eu zic că partea asta merge bine. Dar povestea nu se termină aici. Aud, toată ziua, bună ziua, în jurul meu cum oamenii vor pleca acasă, se vor întoarce la muncă, vor continua ceva ce deja există. Și aici e problema, de fapt: eu nu am ceva ce se numește acasă, nu am un serviciu, nu mai am nici măcar puținii prieteni pe care îi aveam. Pedalez în gol, nu am ce construi. Nu am pentru că nu am.

Mă privește zâmbind, nu înțeleg de ce.

— Și totuși, ai ales să mergi pe drumul ăsta. De ce?

— Pentru că așa mi s-a părut bine la momentul respectiv. Exact ăsta a fost motivul.

— Și acum?

— Și acum, nimic. Nu îmi dau seama unde e logica. E ca la biliard, nu am continuare și poate cel mai logic ar fi să încerc să joc static.

— M-ai pierdut. Nu înțeleg.

— Nici eu nu înțeleg exact, dar asta îmi trece prin cap. Oricum, o soluție ar fi să încerc să discut cu familia mea despre asta. Nu știu dacă a ajuns până la tine povestea, dar mi-au cam retras susținerea în ultima lună. Chestie care m-a pus pe gânduri, chestie care trebuie cumva rezolvată. M-a ajutat Ramza, nu mor de lipsa țigărilor și am strictul necesar, dar sunt convins că lucrul ăsta nu va continua la infinit. Deci mă gândeam să dau un telefon și să încerc să discut despre o continuare. Sincer, sunt cam singurii oameni la care pot apela.

— Păi, dacă asta e soluția... Sună.

— Îmi e rușine. Pur și simplu îmi e rușine să vin, după ani și ani de zile, și să spun, după ce am refuzat comunicarea atâta vreme și am fugit de ei ca dracu'

de tămâie, că vreau ajutor. Îmi e rușine, ar suna ca și cum aș vrea să profit de ei.

— Dar poate nu profiți, poate și ei vor același lucru și așteaptă ca tu să dai un semn. S-a mai întâmplat asta. Nu aștepta ca oamenii să vină să îți ofere totul pe tavă, fă și tu un pas înainte.

— Crezi?

— Da. Cum spuneam, am mai văzut asta. Și lucrurile au mers bine după aceea. Dar cred că trebuie să te deschizi și tu un pic. De câte ori ai sunat la ei de când ești aici?

— De câteva ori. Trei, patru, nu știu.

— Vezi? Poate ar trebui să încerci să comunici.

Un zid de zgomot apocaliptic rupe discuția. Zdrăngănitul clopoțelului, e ora unu și jumătate. Am ajuns să urăsc clopoțelul ăsta exact așa cum urăște avioanele un om care locuiește lângă aeroport. E complet idiot și nu îl suport. Clar.

— Hai să vedem ce-o mai fi de mâncare, îi spun resemnat.

— Putem continua dacă vrei, sunt sigur că vom mai găsi ceva și după.

— Nu, nu... Acum nu mai pot vorbi.

Mă ridic și ies, sunt mulțumit și uimit. Eu am putut să spun ce am spus acolo? Minunat. La asta nu mă așteptam de la mine.

Îmi petrec restul zilei făcând planuri. Sunt de un optimism bizar, spun tot felul de glume tâmpite și chiar nu mă cert cu nimeni la jocul de whist de seară. Acum, că am luat decizia să caut o continuare, totul îmi pare roz și hazliu. Am un scop.

Nea Lică, amuzat și uimit de starea mea, mă abordează în verandă:

— Ia spune, tinere, ce ți s-a întâmplat de ești așa de binedispus?

— Păi, domne, am vorbit cu un terapeut și mi-am dat eu seama că ar trebui să sun la ai mei și să îi întreb dacă mă ajută să merg mai departe cu povestea asta.

— Și ai sunat?

— Încă nu. Fac planu' ca țiganu', apoi sun. Este timp.

— Gândește-o bine. Și cu povestea propusă de mine cum rămâne?

— Păi, poate combinăm lucrurile?

— Uite, așa îmi place de tine, când ești optimist. Mă ajuți să curățăm niște cartofi?

— Da, sigur.

Stăm de vorbă în bucătărie despre vrute și nevrute, ni se alătură și Ramza, care brusc a ieșit din starea de meditație și pare un om înzestrat din nou cu darul vorbirii. Apare și mai noul Șenilă, curățatul de cartofi se transformă în concurs și apoi în circ. Există o ustensilă pe care un suflet chinuit, atașat unui creier deosebit de murdar, a inventat-o special pentru curățatul legumelor. Toți se folosesc de ea ca și cum ar fi o prelungire naturală a mâinii lor, eu folosesc cuțitul. Desigur, o serie interminabilă de glume mă determină să încerc să folosesc dihania de instrument. E incredibil cum nu reușesc să tai coaja de pe cartof, orice încercare a mea se soldează cu instrumentul înfipt adânc în legumă și, evident, blocat sau cu obiectul alunecând fără nicio grație pe suprafața cojii legumei. Probabil e amuzant, nu îmi dau seama, în orice caz, se fac deja pariuri pe lungimea cojii desprinse de mine (în milimetri). Mă enervez și dau cu sita plină de cartofi prin toată bucătăria, apoi strâng și curăț în continuare cu cuțitul. Atâta știu, atâta fac.

Seara e calmă, una din acele seri de septembrie care nu povestesc nimic despre toamnă. Frunzele au început să se usuce, parcul din fața casei e pictat în milioane de tonuri de galben, cărămiziu și maro. Privesc telefonul, stau cu aparatul în mână de vreo jumătate de oră și nu mă pot hotărî să apăs pe buton. Tot optimismul meu se desface în fâșii de întuneric, fâșii de rușine, fâșii dezordonate desprinse din chipul unei statui care tocmai a plâns, fragmente carbonizate de cuvinte care nu se leagă deloc între ele. Nu îmi dau seama dacă rușinea e o formă de frică, dar seamănă. Dacă primesc răspunsuri care nu îmi convin? Și dacă primesc răspunsuri care îmi convin, ce fac?

În fine. Apăs butonul cu gândurile celui care declanșează o bombă atomică.

— Alo. Salut.

— Bună.

— Ce faci?

— Uite, pe acasă.

— Uite, te-am sunat cu niște întrebări.

— Spune.

— Am vreo două luni cu treaba asta cu terapia. Și cred că ar fi cazul să se încheie, e cam lungă.

— Nu știu.

— Și mă gândeam că ar trebui să mă întorc acasă, nu prea am alte soluții.

— Așa, și? Întoarce-te.

— Păi, am nevoie de ajutor, probabil o vreme nu voi putea să mă întrețin. Din ce să trăiesc acolo?

— Păi, eu știu, îți cauți un job și trăiești și tu ca toți oamenii. Nu e așa de greu, să știi.

— Da, dar până găsesc job o să am nevoie de sprijin. O casă, bani de supraviețuire, chestii din astea.

— Nu știu, eu nu am. Nu am cum să te ajut, îmi pare rău.

— Păi, și atunci...

— Îmi pare rău, haide că mai vorbim. Am o treabă acum.

Aud sunetul sec al telefonului care se închide, apoi liniștea din aparatul mort. Mi se pare complet ireal, mă așez pe un scaun în foișor și privesc în gol. Deci așa se încheie ceva ce nu a început, carevasăzică. Frumos. E evident că îmi va trebui un alt plan și e evident că nu îmi place deloc ce se întâmplă. Pentru moment pot doar să stau pe loc, atent să nu se surpe tocmai bucata asta de pământ și să cad prin fâșia de aer care va lua locul foișorului. Exact la asta trebuie să fiu atent. Și mai trebuie să fiu atent la tremurul ăsta ciudat de mâini și de picioare care m-a apucat brusc. Tremur. Asta e realitatea, îmi privesc o mână și apoi pe cealaltă și îmi confirm încă o dată. Privesc un picior și apoi pe celălalt, aici tremurul nu e așa de vizibil, dar îl simt eu. Tremur și mi s-a uscat gura brusc, simt nevoia să sparg totul în jurul meu, inclusiv cerul și pământul. Să le sparg și să le transform în ceea ce sunt eu, o adunătură de bucăți sparte de porțelan tremurător.

13

E atât de dimineață, de fapt e încă noapte. Somnul nu s-a lipit de mine, nu se poate dormi în felul ăsta. *Macbeth shall sleep no more.* Mă ridic. Aprind țigara, oricum nu contează dacă fumez în cameră sau nu. Fac un nes, mă așez pe marginea patului de parcă aș vrea să gândesc și privesc în gol. Peretele de un galben murdar, veșnicul meu interlocutor. Îmi umblă gândul la romanul proiectat, cumva nu mă mai simt așa de apropiat de idee. Sunt prea mic și prea rănit pentru așa ceva: ar trebui să fie un lucru adânc, nobil, scelerat de logic; în situația dată nu îmi poate ieși, va fi încă unul dintre miile de proiecte ratate în lumea asta. Nu cred în arta pentru artă, aia e doar o justificare pentru faptul că nu ești în stare să produci nimic. Nu cred în nimic, nici nu voi crede vreodată. Privesc prin geam, pentru asta trebuie să îmi rotesc corpul. Aștept să. Atunci am remarcat eu că. Se aprinde. Nu încă. Rostul unui roman ar fi fost acela de a educa, la modul pedagogic. De a explica și clarifica acolo unde sunt nelămuriri. De a pune în cuvinte sentimente care nu pot fi explicate pe scurt. De a-și bate joc de norme, de a le ridiculiza pentru că sunt ridicole. Rostul meu în roman ar fi fost cel de arbitru, cel mai intolerant judecător din istoria judecăților. Aș fi judecat și apa de la robinet cu puterea gândacului care nu știe, dar simte

că nu are nimic de pierdut. Adio, roman. Adio, să mă apuc deci de altceva. Acum. Să mă gândesc. Încotro*? cân-tă min-te tur-ba-rea ves-ti-tă a omu-lui ru-și-nat. și-ale lui tre-ceri în-ce-te pe mar-gini de ape scur-te.* Sau invers. Cu litere cu tot. Sper că am numărat bine, exact hexametru. Iliada revizuită? E bine, din când în când, să îți ocupi mintea cu prostii din astea. Nu se aprinde deloc, mama ei de lumină. Ce jalnic, să stai și să aștepți un bec. Să se aprindă. Mi se pare totuși frumos, e așteptarea aia fără sens din literatură pe care mereu am respectat-o. E în același timp așteptarea bețivului, *craving* la altă scară, mai odioasă și mai violetă și mai tăcută. Voi aștepta însă, dacă așa trebuie. Voi aștepta.

aștept aștept aștept aștept aștept aștept gata s-a aprins acum am remarcat eu că ei fac asta se strâng acolo unde va veni autobuzul în dreptul ușii de unde își cumpără sticlele și pâinile și brânza de acolo voi pleca și eu cu sticla și fără pâine și fără brânză și categoric fără nimic care ar putea mirosi urât tocmai de aia am așteptat până acum ca să pot fi ca ei liber ca un om nu încătușat la marginea lumii după un zid de sticlă care nu se poate sparge cu nimic solid se sparge doar cu chestii lichide asta e soarta zidului rușinii se sparge doar cu stropi de rușine care vin ca o ploaie mirifică în sufletul celui care

acum mă ridic și strâng tacticos tot ce mi se pare prețios și plec ca un om care tocmai a terminat așteptarea plec spre un viitor fără sens așa cum a fost trecutul și așa cum cu siguranță e prezentul mă întorc de fapt în mai-mult-ca-prezent acolo unde e locul meu și adio roman adio arme șubrede ale rațiunii adio discuții intelectuale despre setea cea bună adio voi oameni ai cavernelor recuperării *aplaudați-mă dacă am jucat*

bine mă întorc chiar acum în secunda asta ușa holul treptele cele prea multe până în verandă ușa cea prea-scârțâitoare și bineînțeles ieșirea fără un oftat prelung mă preling pe lângă peretele cel vechi al curții ca un animal de pradă ca să mă alătur lor cei ce știu mult mai bine cum se trăiește viața pentru că încă nu au murit ca mine care mă întorc în moarte pentru a mă simți din nou aproape de ceea ce îmi e atât de familiar încât mă face să mă simt identic

cu ideația asta în cap deci salut din cap armata oamenilor care muncesc și intru în magazin unde sunt ele

cele dorite se înșiră la vedere cu mici etichete scrise cu un marker stupid de verde dar nu sunt interesat de conținutul numeric al etichetelor ci de cea mai tare licoare pe care o pot procura chiar în secundele astea în care viața sau ce îmi închipuiam eu că e noua mea viață se încheie aici sunt eu care voi cumpăra și voi consuma urât cuvânt voi savura mă voi scufunda în interiorul unui interior poate da așa e mai bine spun răspicat numele prietenei pe care vreau să o iau cu mine și fără nicio emoție fata de după tejghea se întinde pe ambele vârfuri de la picioare scoate recipientul transparent cu lichid maroniu din raft și mi-l întinde ating mântuirea ieșirea din acest coșmar mâinile tremură ca în prima noapte de dragoste prima și marea ratare cum bine știm toți plătesc cu mâinile tremurânde și ies spre treapta unde se desfășura fantasma mea de fiecare dimineață cu ochi goi îi privesc pe cei din jur care acum sunt din nou ai mei am redevenit cetățean al lumii normale uite ce greu se deschide acest dop rotesc rotesc e gata mirosul urcă spre mine prin răcoarea dimineții e cea mai bună dimineață din viața mea și eu fac parte din ea eu și urmașii urmașilor mei vom

savura apropii sticla de gură și inspir ca omul care a fost salvat dintr-un dezastru sunt singurul supraviețuitor cu mișcare aproape ritualică lipesc sticla de buzele mele și sorb încet și în același timp lacom ceea ce am dorit să sorb lichidul curge printre papilele gustative îmi rănește gâtul deja neprihănit după atâta vreme și arde interiorul meu într-o dinamică a fluidelor o atât de dorită dorită dorită dorită o am ajuns direct în paradis și purgatoriul evident nu există sau tocmai el e cel ce anunță plăcerea enormă a învierii în sfârșit acum simt din nou și toate umbrele întrebărilor mele se sting într-o siguranță vecină cu extazul singurul lucru sigur pe lume mă voi întoarce deci de unde am plecat în lume adică

luminile se apropie prin răsărit și printre garduri matahala de oțel și sticlă frânează chiar în locul unde trebuie și noi oamenii normali plătim șoferului și ne ocupăm locurile de pe care vom privi drumul locurile unde gândurile noastre se vor desfășura continuu ca întotdeauna eu cel puțin voi gândi despre loc și locuire și voi mai învăța ceva dat fiind că de azi mintea mea e dispusă să mă învețe din nou lucruri dar mai întâi beau asemeni unui copil care tocmai a descoperit setea e acel sentiment necunoscut și indirect al nevoii drumul se întinde șerpuit prin podiș și numai eu am rămas pe el eu și matahala de oțel și sticlă și mă întorc exact de unde am plecat chiar dacă e posibil ca locul să nu mai existe și în consecință locuirea în el să nu mai fie posibilă oricum nimic nu contează pentru că totul e un joc liber și deocamdată singurul scop e să merg mai departe nu știu unde și nu știu de ce și nu are niciun sens să mă gândesc la asta în condițiile în care orice gând nu aparține decât locului în care a fost conceput nicidecum umanității sau vreunui om orice

gând nu este deci decât locuire și niciun gând întreg nu se poate desfășura treaz ăsta e adevărul meu și cu el voi defila împleticit prin lumea care e un loc prin excelență străin și prietenos iată orașul nu e niciun fel de furnicar aici să mai trag o dușcă astfel orașul se colorează și ochii mei nervii din ei sunt mult mai primitori cu mizeria de dimineață de pe străzile dezmățului nocturn autobuzul începe să oprească și muncitorii sau ce sunt ei coboară în locurile unde coboară în fiecare dimineață eu nu voi coborî până nu se oprește motorul pentru că da evident nu pot face niciun lucru în condițiile în care niciun stimul nu îmi spune că drumul tocmai s-a terminat și nu pot merge pe un alt drum decât dacă gândul acesta s-a terminat evident sticla a început să se golească e atât de bine să locuiesc în lumea asta pe o banchetă de autobuz numai eu cu prietena mea transparentă care în scurt timp va fi înlocuită de o altă prietenă și tot așa într-un șir de substituții care explică cel mai bine gândirea pură un ultim viraj trecem de o gheretă unde șoferul vorbește prin semne ceva misterios cu cineva din interior și apoi huiduma de oțel și sticlă parchează împreună cu mine și sticla mea și câțiva călători care au un sens

cobor în primejdie mai e doar un pic de licoare în sticlă și simt frica celui care se va îneca nu ai cum să îți explici cum e dar știi că va fi neplăcut pășesc cu demnitate printre călătorii obosiți după somnul lor neterminat caut cu atenție și în cele din urmă cuvântul salvator bufet îmi izbește nervii oculari și inteligența în sfârșit înțeleg rostul pașilor mei deschid cu hotărâre ușa de sub scris intru caut cu privirea o masă dar mai întâi fac o vizită la locul unde sunt înșiruite ele cumpăr cu nonșalanța omului deja beat mă așez și stau cu o altă prietenă deja care din acidul ei îmi va aduce izbăvirea

o totul este loc al locuirii dacă te înțelegi cu propria rațiune și îți convine lucrul ăsta toți nervii mei sunt într-o sărbătoare continuă și nu pot să nu îi compătimesc pe acei eroi care s-au trezit chiar acum dacă mă uit bine la ceas și simt până în unghiile de la picioare reverberația de dimineață a clopotului fețele lor nervoase și buhăite se aliniază în fumul din verandă încep să se întrebe nu au răspuns se înțeleg din priviri că poate mai dorm și nu e bine să vină peste mine încă dar ei nu au cum să știe că eu sunt fericit o aș vrea să cânt și să joc și să mă bucur și să plâng și să râd totul e exact așa cum am crezut că va fi o fericire disperată a omului care a murit și e izbăvit o liniște plină de întrebări a omului îmi trec prin minte numai asfințituri și răsărituri roz și cu asta îmi ocup mintea pentru că planurile nu își au rostul într-o lume care refuză desigur tot ceea ce e rațiunea noastră și își desfășoară existența ca și cum ar râde de noi râsul cosmic al vântului care știe că ne poate ridica fără efort și al valului care ne poate îneca și al pământului care ne poate înghiți fără niciun efort doar tremurându-se

iată că a venit momentul și urc în locul care se va mișca și mă va duce îmi iau până și bilet cu gândul că măcar o dată în viață ar trebui să acționez împotriva firii și îmi aleg cel mai bun loc la geam în locul care se mișcă și desigur în același timp stă pe loc privesc cum orașul pleacă pe lângă mine e un loc mic și dintr-o-dată în privirea mea își face loc spațiul gol întinderea nebănuită a câmpului în sfârșit acea imagine atotputernică a întinderii cu care am crescut în acel apartament de la a cărui fereastră nu se vedea nimic spectaculos cu excepția câmpului singurul loc care poate explica pe de-a-ntregul futilitatea încercării de a găsi o limită a fost întotdeauna crezul meu da faptul

că singura formă de relief care ar trebui cântată în poeme e câmpul fără dealuri și văi câmpul fără de ape și fără de oameni câmpul ca materializare extraordinară tocmai prin banalitatea ei a întinderii nesfârșite a spațiului și a imposibilității de a percepe ceva în real exact în locul unde acum am provizii și probabil va trebui să stau câteva ore bune pentru că spațiul nu se poate străbate chiar instantaneu și fizica e o poveste pe care nu o suport viteza luminii e doar a luminii eu trăiesc cu viteza gândului și nu pot parcurge spațiul decât încet și simțind fiecare denivelare minusculă a monotoniei ca pe un element esențial al beției o amețeală plăcută nu poate fi nimic mai frumos decât să

mă trezesc printre munții care îmi fură spațiul îl țin în ei acolo pe înălțime și nu am nicio idee unde sunt dar sticla de lângă mine îmi aduce aminte că nu are niciun sens să identifici locul în care te afli dacă toate condițiile de supraviețuire sunt îndeplinite telefonul e plin de apeluri pierdute și mesaje care de care mai îngrijorate și întrebătoare o rostul întrebării e acela de a spune ceva despre necunoaștere și nicidecum acela de a clarifica ceva toată construcția a fost în gol întrebarea nu e decât un drum prin deșert un loc cu adevărat frumos un drum prin deșert deci pe care nimic nu îl poate descrie nu răspund nimănui nu cred că are vreun sens să răspund la întrebări care nu mi se par deloc inteligente ar fi ca și cum aș încerca să mă disculp și nu cred că e cazul tocmai acum să mă simt vinovat rușinea mea e inexistentă se află exact în acele linii goale dintre fâșii și nu mă regăsesc în acel sentiment îmi revin încet două sute de coniac ar putea trezi și un mort firește ca să nu mai vorbim de mine rușinea deci se manifestă în fâșii apare și dispare există puncte de dispariție a rușinii care se manifestă în spectrul

vizibil ca linii exact aceste linii constituie locurile în care eu locuiesc acum sărind elegant peste toate fâșiile care mai înainte îmi puneau obstacole în fața fericirii singurului sentiment care merită trăit există deci o diferență clară între două stări care se numesc simplu fericire și rușine și eu am ales fericirea în pofida tuturor lucrurilor bune asociate cu rușinea de care sunt extrem de conștient dar de care aleg să mă dezic de ce pentru că așa vreau eu și singura condiție clară a fericirii e să fac numai ce vreau eu într-o lume care există fără mine ca loc eminamente străin să mai beau deci și să privesc împreună cu gândul acesta drumul care mă duce din ce în ce mai aproape calea oare e corect să mă identific cu aceia care au plecat din egipt știu că e ușor ireverențios dar acolo aș putea să-mi găsesc identitatea în fuga de rușine pe care trebuie să o fi resimțit și ei singura explicație pentru exod trebuie să stea în rușinea de a nu fi liber și fericit altă explicație e desigur prostească

beau deci și trenul străbate din nou întinderea nesfârșită a câmpului trenul e deci de acord cu mine și cu toate ideile mele trenul e prietenul meu pentru că și lui îi place cel mai mult drumul în lumea asta începe să se zărească orașul în care am văzut-o ultima dată mă întreb dacă e bine și sunt sigur că nu s-a întâmplat nimic rău pentru că măcar atâta lucru aș fi aflat și eu privesc lumea ca un copil fericit prin geamul murdar al trenului și beau trenul e cea mai tare crâșmă pe care o știu eu ar trebui să existe un tren format numai din vagoane restaurant în care să se urce aceia ca mine care nu vor decât să călătorească fără a ajunge undeva anume undeva iată numele paradisului

ajuns-am iată în orașul venirii exact în locul unde exodul se termină scot telefonul și din memoria mea

care niciodată nu ratează formez numărul vorbesc ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat unde ești că vin și eu haide să facem un act de terorism să găsim o bombă și să ne punem în cap ajung acuma în gară bine acolo ne vedem în cam juma' de oră trenul se oprește cu un scârțâit prelung și obosit cobor e ciudat nu mă împleticesc deloc la primul magazin iau câteva cutii de bere pentru a nu duce sacul în spate fără conținut uite și oamenii o ce mulți sunt nu mi-aș fi dat seama dacă nu eram atent eu trăiam convins că sunt singurul om din gară și lumea a murit sau în orice caz e undeva departe taxiurile se aliniază cuminți mă urc și spun numele locului pentru că până și eu îmi dau seama în ciuda tuturor gândurilor că locurile au nume exact așa se identifică ele și prin extensie și noi tot după nume ne identificăm și prin asta suntem cu toții falși prin geamurile cu folie privesc orașul e la fel niciodată nu pare schimbat uite strada îl rog pe om să vireze la dreapta și apoi la stânga privesc casa și închin o dușcă de bere în cinstea gardului și porții și ușii nu stau ar fi prea de tot să mă mai și opresc viața mă așteaptă și nu este timp mașina străbate greu traficul din centru e o oră stupidă firește așa cum sunt toate orele în oraș și iată-mă în fața crâșmei locul pe care l-am visat în fiecare noapte locul unde am vrut să mă întorc fețele sunt aceleași mesele sunt așezate la fel până și mirosul a rămas la fel nimic nu se schimbă în lumea asta mă așez la masă prin valul de bucurie și închin cu oamenii cu care am trăit mă simt în sfârșit acasă totul se poate desfășura ca și cum nu aș fi fost niciodată plecat arunc o privire complice și mi se întoarce aceeași privire ne ridicăm și găsim gangul obișnuit sticluța apare miraculos scot mâna de sub mânecă o privesc e albă și neprihănită o nu seamănă cu mâna mea e un obiect doar și nu o

simt de bucurie gestul e mecanic reacția e instantanee gangul se colorează în albastru violet și apoi devine alb ca praful din sticlă totul e așa de liniștit și gândurile toate au murit sunt liber sunt liber sunt liber știu că stau rezemat de un zid și încerc să privesc cu atenție lumea care s-a spart subit în miliarde de fragmente văd mai ales zidurile astea două care dansează se apropie și se depărtează la infinit am senzația că sunt o cărămidă din zid și la o secundă după sunt doar un fir de praf între două ziduri care abia se mai zăresc e atât de bine să nu îți simți corpul tocmai de aia m-am apucat îmi privesc viața ca pe un film sunt un mare regizor și pot face ce vreau din întâmplări și oameni da e singurul vis valabil al omenirii puterea de a face ce vrei și a fi liber chiar dacă asta se desfășoară numai în imaginație gândul meu zboară pentru câteva secunde la ea și la patul de spital sper că nu știe că m-am întors sper să nu facă vreunul vreo prostie și să îi spună că atunci se va alege praful și pulberea de ei totul e bine în cea mai tâmpită dintre lumile posibile dar să nu mă spuneți ascult pașii trecătorilor sunt atât de mulți parcă plouă cu ei și cineva îmi pune în mâna întinsă o bancnotă o ridic și privesc prin ea râd ca dementul nu îmi vine să cred că am primit bani bani bani totul e atât de amuzant eu stăteam liniștit și am stârnit mila unui trecător un el sau o ea din lumea străină în care m-am nimerit vezi așa cum zicea tata cândva nu e bine să vorbești cu străinii dar poate e bine să râzi de ei zic eu astfel vei fi liber

ca și cum nimic nu s-ar putea schimba ne întoarcem la masa fără sens și continuăm cheful totul pare să stea nemișcat pe strada care niciodată în mintea mea nu a avut niciun nume strada a însemnat întotdeauna numai dezmăț și viața trăită la maximum exact așa cum se

cuvine nu i-am crezut niciodată pe oamenii care spun că trebuie să fii econom și așezat și strângător m-am născut fără instinctul lăcomiei și voi lupta până la moarte împotriva ei totul e fad și searbăd dacă mă las există riscul de a ajunge ca ei nu vreau salariu cont în bancă rate la casă rate la mașină și toate lucrurile astea care îi transformă pe oameni din nou după mii de ani în animale de pradă doar puțin mai evoluate decât maimuța nu vreau să vorbesc despre banii mei inexistenți și nu vreau să ajung într-o zi să câștig mai puțin decât sunt dator eu am ales calea regală a desfrâului și rămân pe ea pentru că nu ar avea niciun sens să mă apuc să muncesc pentru pereți și fiare chiar nu văd sensul și chiar comunic asta la masă uimit ca moromete bă voi știți că majoritatea oamenilor sunt atât de datori că nu ar avea bani nici să bea o bere duminica în parc e clar că aici e adevărul și totuși nimeni nu vede asta cu acest gând privirea complice se repetă și ne retragem încă o dată pe gang s-a lăsat seara zidurile sunt o atât de primitoare ușa din lemn cu placaje pe ea mi se pare cel mai bun perete de casă pe care l-aș putea avea vreodată din nou îmi privesc mâna cu atenție și simt dinainte ceea ce voi simți uite gata totul e bine acum și liniștea de la începutul lumii tocmai asta trebuie să fi fost privesc cutia de bere ca pe sfântul graal de aici îmi trag eu nemurirea dintr-un ungher de pe o străduță care nu se află nicăieri și îmi e evident că în situația dată sunt nemuritor pentru că văd numai alb și asta trebuie să fie viziunea nemuririi beau încet și nu zic nimic pentru că firește nu e nimic de spus într-o lume albă și tăcută asta am vrut senzația că nimic nu există și lumea o voi crea eu la un moment dat când și dacă voi vrea deși nu sunt sigur dacă ar trebui nu cred că se face să

creezi așa o lume mai bine te apuci și faci un măgăruș de pluș și pe el îl numești lume un măgăruș în formă de cerc cu urechile muuult mai mari pentru că astfel sunt muuult mai simpaticeee viziunea asupra lumii ar deveni așadar o viziune asupra măgărușului și desigur orice poem scris în lumea asta ar fi o serie de răgete minunat să mă mai gândesc la asta e exact lumea de care avem nevoie știți bă faza aia dintr-o dimineață m-am trezit și nu aveam decât o țigară am fumat-o pe aia scurt cu o bere și am plecat să-mi iau țigări de la colț din piață și ajung eu la semafor bă și când m-am uitat spre asfalt să nu dau în gropi am înțepenit eram în chiloți prima reacție țuști după stâlp și dup-aia demn cu demnitatea omului beat în chiloți m-am întors și m-am îmbrăcat doamne cum se mai întâmplă lucrurile astea lumea e un loc minunat dacă știi unde să te uiți

deși mai întotdeauna nu e nimic de văzut cheful continuă e un fel de sărbătoare a reîntoarcerii nimic nu anunță sfârșitul pentru că aici nu există un sfârșit previzibil glumele se țin lanț e un *deus absconditus* care coordonează tăcut tot acest dezmăț și el niciodată nu își îndepărtează mâna protectoare de petrecăreți m-am îmbătat și sunt tras știu că nu îmi simt mâinile și picioarele și un drum către veceu se sfârșește prost mă clatin și răstorn o masă de care încerc să mă țin le plătesc ălora toată consumația ce dracu' să fac dacă nu am picioarele cu mine totul începe să fie haotic din ce în ce mai dens și din ce în ce mai rapid îmi simt respirația bag două-trei pastile să îmi mai revin un pic e un truc vechi ar trebui să îl știu pe de rost ce bine că le-am păstrat la un moment dat va trebui să dorm răspund la un mesaj al lui ramza îi spun curat ca în mioriță că eu tocmai mi-am luat casă pe o bancă în piața unirii și o să-mi fac domiciliul acolo cu sacul sub

cap refuz să dorm în altă parte și oricum nu mă apropii de locuri care au acoperiș pentru că sunt periculoase ca dracu' aiureala asta trebuie să se oprească îmi scrie el parcă îl văd spumegând cu telefonul în mână îl ignor nimic mai simplu decât să nu mai scriu dar încep să îmi dau seama că vine în sfârșit și somnul fac un semn discret îl trag deoparte pe omul meu david pre numele lui și îmi strecor în sac ce îmi trebuie așa cum unii au bani în bancă eu voi avea întotdeauna ce îmi trebuie în rucsac ar fi tragic să nu am când mă trezesc dacă asta se va mai întâmpla vreodată eu sper să nu încep brusc să vomit verde-albăstriu chiar lângă masă și nu mă pot opri am o durere de cap cât universul dacă treaba asta o exista și nu e vreun truc încerc să îmi revin trag adânc aer în piept și voma revine din nou din nou din nou din nou sunt mai vechi decât orice obiect nou iată-mă cu greu ridicat pe ambele picioare sprijinit cu brațele de aer parcă levitez mă îndrept din zid în zid spre banca mea de la unirii mă izbesc de trecători țin sacul cu ambele mâini strâns la piept așa cum se transportă orice valoare inestimabilă ajung cu greu pe splai traversez printre mașinile care gonesc din nou am un noroc chior și nu se întâmplă nimic uite banca exact aici voiam eu să dorm aici cu capul pe rucsac și pregătit pentru orice e cald și bine și totul e senin deși văd în valuri cum vezi la priveghi finn viu prin fum prin fum e priveghiul meu de data asta pentru că am ratat și picioarele mele refuză să mai coopereze mă întind cât sunt de mic pe bancă și privesc cerul și reclamele dintr-o parte fac conversație prin sms lumea mă înjură și mă amenință cu toate alea dar nu pot fi impresionat asta nu se poate pentru că eu sunt nemuritor și nimic nu mă poate atinge acesta e numele meu în numele meu intangibilul desigur iată ce frumos

se învârt reclamele toate punctele au devenit linii pixelii se lungesc și se curbează totul e mirific o lume colorată o tu lume care mă ții în spatele tău continuu vreau să dorm și telefonul ăsta bâzâie continuu ar trebui să îmi aduc aminte de unde se oprește dar nu pot nu pot nu pot să mai fac nimic în afară de a privi fâșiile de lumină colorate ca rușinea asta care mă urmărește ca un blestem

14

Negru întuneric. Am tot tubul digestiv în gât. Firește, tremur. Nimic mai firesc pe lumea asta. Unde dracu' sunt iar? Asta ar cam fi întrebarea esențială. Unde sunt? În jurul meu, întuneric. O fereastră, două ferestre, trei ferestre. Înalte. Că doar nu am ajuns înapoi acasă? Nu, sunt pe același perete. Sub mine, un pat. Aham. Asta nu explică nimic. Ferestrele au gratii sau ce sunt dungile alea? În buzunar am țigări. Aprind una, golesc pachetul și îl transform în scrumieră. Fumul îmi face bine. Încerc să reiau filmul nopții, nimic. Alb total. Am memoria voalată. Tremur și mai tare. Nu știu dacă pe aici e vreo baie, va trebui să descopăr. Un gâfâit se apropie de mine, o umbră cât fereastra. Mare.

— Dă-mi și mie o țigară, spune vocea gâfâită.

Îi întind o țigară de pe noptieră. O aprinde. Amândoi ne descurcăm în întuneric. Continui scanarea. Sunt un calculator stricat. Am o durere insuportabilă de cap. Îmi e sete. Nu îmi e foame. Fumez. Frumos ieri, minunat. Ce tare m-a luat. O minune ce avea omul ăla. Doar așa să ai și e bine. Și acum ce urmează? Să îmi pun gândurile în ordine. Dar nimic de băut. Nu se poate gândi cu durerea asta de cap. Gândirea doare la propriu. Brusc vomit. Nu mult. Acidul din stomac probabil. Mai bine așa. Nicio urmă de lumină. Doar petele albe din ferestre. Și ochii mei și ai gâfâitorului, probabil. El

gâfâie, apoi adoarme la loc. Sforăie încet. Rămân singur cu întrebările. Brusc, scormonindu-mi în creier, o cheie se învârte undeva aproape. Lumina albă de neon. O doamnă uriașă în alb. O fi moartea? Ar fi tare fenta asta. Strigă din toți rărunchii:

— Auricaaa! Hai încoace cu un mop că a vomitat ăsta aici.

O privesc ca dintr-un nor. Îngerește. Lumina m-a tâmpit complet, nu îi disting fața. Gândesc doar că pielea ei e cea mai mare piele pe care am văzut-o vreodată. Se apropie de gâfâitor, îl studiază, se întoarce către mine, mă studiază. Deschide un geam, apoi îl închide la loc. Își aprinde o țigară. Fumează și mă studiază, mi-e brusc foarte cald. Se caută în buzunarul de la haina albă, scoate un flacon și alte câteva lucruri. Mi-e frig la fel de brusc. Totul e neclar. Și complet idiot. Unde e rucsacul? Tremur amenințător o întrebare:

— Unde e rucsacul meu? vibrează vocea mea.

— În dulap, cred. În dulap, da. Unul negru cu galben, așa-i?

— Da.

— E în dulap.

Expir salvat. Laptopul. A mai supraviețuit o dată, sper.

— Am să îți fac o perfuzie. Acum, de asta am venit.

— Păi?

— Detox. Ce ai luat?

— Băutură și k. Plus alte pastile.

— Aha. Mult?

— Cât a încăput.

— Frumos, maică, nu am ce zice, frumos tare...

Nu vreau perfuzii. Îmi dau seama din instinct că nu are sens să mă opun. Îi cer apă. Îmi dă suc și apă. Aprind o țigară, ea îmi pune perfuzia fără să simt nimic.

Durerea de cap e cât casa, mă simt defect. Închid ochii și întunericul roșiatic de după pleoape execută brusc o mișcare de tornadă. Nu e bine așa, îi deschid.

— Revin în juma' de oră.

— Stați așa, spune vocea mea. Cum am ajuns aici și unde sunt?

— Triaj, nu? Ai ajuns cu salvarea, cum altfel?

Iese. Evident, cum aș fi putut ajunge acolo decât cu salvarea? Ce dobitoc să nu îmi dau seama. Nu e nimic mai natural pe lumea asta decât să ajungi undeva cu salvarea, firește. Toată omenirea merge în salvări și dacă faci o mașină pe care nu scrie în oglindă ECNALUBMA, chiar nu te pricepi să vopsești mașini. Evident, cu salvarea. Râd ca prostul de absurdul evidenței din capul ei, mi se pare tare de tot. Mai am de înțeles partea cu triajul. Sunt în gară? Nope, ce dracu'. Triaj. Domne, cuvântul ăsta e un mister cu care am de dat o bătălie. Devine evident că e un spital. Iarăși spital, incredibil. Fac ce fac și ajung la spital. A fost un hobby și a devenit o pasiune? Ciudate pasiuni, domne. Spitalele triază oameni, iată un concept de ținut minte.

Am descoperit cât e ceasul. Cinci. Sunt prea matinal pentru un om mahmur. Pe hol se aud voci, o discuție întreagă. Nu disting nimic, dar ceva se întâmplă acolo. Fac eforturi supraomenești ca să înțeleg, imposibil. Femei și bărbați, o tevatură întreagă, se pare. Privesc cu neliniște picăturile care se scurg în perfuzor. Știu că îmi voi reveni și parcă nu asta era ideea ieri. Ideea era să nu îmi mai revin, făcusem un întreg plan. Nu sunt bun la asta. Descopăr frustrat că nu îmi place nici chestia asta, că nu sunt bun de nimic și nu sunt în stare să mă țin de un plan. Niciodată nu aș putea fi un personaj valabil dacă s-ar apuca cineva să scrie un roman despre aiureala asta de viață a mea.

Coridorul începe să răsune de urlete. Curios, uite că se întâmplă ceva. Pe ușă intră ținut de vreo trei zdrahoni un tip mic și agitat. E dus pe sus către un pat, în câteva secunde e imobilizat și doamna grasă îi înfige un ac direct în mușchiul de la picior. Ăla îi înjură de toate mamele lor și de toți sfinții, face spume la gură și mișcă patul de nervos ce e. În câteva minute se liniștește. Pe coridor, parlamentul își reia lucrările de dimineață. Brusc se deschide ușa. Coridorul nu se vede în spatele lui.

— Hai, mă, haide să mergem, că ăștia vor să te ducă la o secție de închiși, agitați, ce mama dracu' o mai fi și aceea.

E Ramza. Roșu de furie. Turbat aș zice.

— Unde, mă? Stai așa... De unde dracu' ai apărut?

— Haide, am venit să te iau. Ce aștepți, să te lege ăștia? Haide odată...

Mă ridic, privesc confuz perfuzia care continuă să picure, totul a devenit acum halucinant. Sunt amețit și abia dacă pot să mă mișc. Smulg acul. Ies pe un hol, mai mult ținut de Ramza decât pe picioarele mele. Șenilă e jos, se ceartă cu niște femei în alb și ține în mână niște hârtii.

— Hai, mă. Uite, semnează rahaturile astea că refuzi internarea și îți asumi riscul de a trăi fără ajutorul ăstora. Semnează și hai să mergem, că o iau razna. Doamnelor, nu aveți nimic în cap. Îmi e clar. Doamnele îl privesc mute, e cât toate la un loc și nu pare deloc glumeț.

Mâzgălesc niște hieroglife în josul foilor, nu apuc să citesc nimic. În fine, om vedea.

Ramza iese nervos. Ne strigă de afară.

— Rucsacul, reușește vocea mea să spună.

Numita Aurica de mai sus deschide o ușă, dispare cam trei secunde și execută aducerea rucsacului. Îl

deschid cu gesturi de pianist care încearcă instrumentul, ratez câteva acorduri cu fermoarul, reușesc să îl apuc, laptopul e înăuntru. Portmoneul. Nimic altceva. Misterul enigmaticei taine secrete, domne. Despre cum dispar lucrurile și nu le vom găsi niciodată.

Ies flancat de Șenilă, aproape că mă ține în brațe. Mă pune pe locul din față, se întoarce brusc și îi întinde infirmierei o bancnotă.

— Pentru dumneavoastră și colege. Să beți o cafea de dimineață. Vă mulțumim. Le zâmbește cu cel mai prietenos zâmbet din lume, nu ai zice că se certa cu ele acum trei minute.

Ramza demarează brusc, roțile mașinii probabil defrișează o parte din asfaltul din fața clădirii. Apuc să îmi dau seama că suntem la balamuc. Nu e aceeași mașină cu care am venit data trecută, e un bolid de data asta. Câte mașini are omul ăsta? Iată o întrebare care nu va avea niciodată un răspuns, se pare.

— Ia spune, mă javră, ce a fost în capul tău?

Îl privesc ca un copil care nu și-a făcut lecția, nu știu ce să spun.

— Păi...

— Ești cel mai mare bou pe care îl cunosc. Cu siguranță. Ba nu, pe lângă tine orice bou e un fel de veveriță. Dac-ar durea prostia, te-ai tăvăli.

— Ce ai, mă?...

— Niciun „ce ai, mă“. Că te sparg. Păi de aia ne străduim noi acolo? Ca să ne bagi în boală și să ne punem lumea în cap? Auzi și la ăia, că să venim dimineață că e timp. Căcat. Unde ai fost, loază? Și de ce nu ai răspuns la telefon toată ziua?

— Păi, cum, mă, să răspund dacă...

— Păi, cuuuuuum să răăăăăspundă ieeeeel? Vorbește singur și dă pumni în volan. De ce să răspundă acest

veritabil crai de curtea veche cu potăi, acest Hamlet de București, de ce să răspundă la telefon când îl caut eu? Nu, nu răspunde și îmi dă flit. Ca să am de ce să mă urc pe pereți. Dânsul e un prețios, mama lui de bou. Exact un prețios de căcat. Asta este dânsul. Către mine, apoi: ți-e rău?

— Aoleu.

— Oprim la un peco. Te reparăm. Dacă mai faci asta o singură dată te calc cu mașina, să mor.

Îl privesc și am senzația clară că nu glumește. Parcă totuși a spus asta prea calm.

— Stai, mă, potolit, ce ai... Parcă totuși nu e vocea mea.

— Votez și eu cu asta, se aude din spate. Eu mă ofer să te bat până îți bagi mințile în cap, chiar cu riscul de a face efort și a obosi. Am zis. Se numește băgarea minților în cap cu forța. Am mai educat și pe alții, uită-te la mine. Sunt un veritabil educator când vreau, să-mi bag...

Se întoarce la telefonul lui, butonează continuu de când am plecat. Încerc cu tot dinadinsul să refac filmul. Rupt. Nu pot. Ultimul cadru e cu mașina care era să mă calce, cățărarea pe bordură, lacrimi de bucurie și furie, revenirea la biped, anatomia parcului și cercetarea locului cu banca potrivită, sacul sub cap. Atât. Acum doar atât. Stau și mă uit, respir calculat și fac efort să nu vomit. Ramza conduce violent, tot poporul ne claxonează. Văd alb-negru.

— Ți-i rău tare, așa-i?

— Cât casa. Îmi vine să urlu, reușesc să spun încet și cu voma în gât.

— Uite, știu cum e, am fost acolo. Am să îți iau eu de băut. Oricum nu mai contează.

Brusc un șuvoi de adrenalină mă întoarce între cei vii. Există deci mântuire.

— Faci tu asta pentru mine?

— Fac, mă, deși ești un bou. Fac, dar să fie ultima dată.

— Făcusem ieri planul să renunț la renunțarea asta. Îmi e al dracu' de greu, frățiie.

— Știu, mă, știu, cum dracu' să nu știu.

— Știi, mă gândesc, decât să-mi fie rău azi mai bine amân pe mâine.

— De acolo venim toți. Fix de acolo, face Șenilă dintre butoanele lui. Amin.

— Auzi, mă, condu în morții ei mai încet că îți vomit în mașină.

— OK.

Fața lui e impenetrabilă ca un tablou cu un perete gol.

Intrăm în benzinărie. Picioarele mele mă duc tremurat la baie. Aproape nu am direcție. Sunt ca un copil. Abia am învățat să merg. Instinctul meu știe, eu nu. Bizare apucături la maturitate. Cu ochii mei începțoșați și probabil roșii văd din trupul Băiatului Elis, îmi trece prin cap.

Ramza mă așteaptă lângă raft. Face un semn din cap, arată spre întreg.

— Ia-ți ce vrei. Plătesc eu.

Pun beri, o sticlă de coniac, o vodcă. Îl privesc cu o sinceritate muribundă. Pleacă spre casă, alerg după el cu încă două beri.

Șenilă, rezemat de ușa culisantă a magazinului, ne privește peste butoanele lui. E ceva misterios acolo, ceva ce noi nu putem înțelege și e numai al lui. Viața conectată, online. Misterul grecilor s-a mutat în mâini americane.

Merg spre mașină, țin punga ca pe Chivot. Sticlele și cutiile să nu se spargă, eu supraviețuiesc la impact, probabil. Duc cu mine cuiele de la sicriu, lucru foarte important. Ultimul drum către înmormântarea mortului. Viața ca moarte urmează deci.

Deschid o cutie, beau, beau ca nebunul, înghit icnind, deschid sticla, beau și din aia, privesc sticla cu ochi de credincios pentru că numai asta pot privi acum. Privirea mi se limpezește, sunt pe drumul cel bun. Nimic mai subit decât alcoolul care intră prin papilele gustative și ajunge direct în sânge. Osmoză. Noi ne hrănim din dulcele lichid al zeilor. Osmotic icnind.

— Auzi, mă, Ramza, ia ascultă un pic. Tu crezi că eu îmi mai revin vreodată? Mă, mie îmi place al dracu' de tare să beau și să trag, vorbesc serios. Chiar îmi place.

— Știu, mă, aici e buba și la mine. Dar nu se mai putea așa. Era prea mult, ce dracu'.

— Am trăit cinșpe ani așa. Fără viitor, fără trecut. Cum mama dracu' să construiesc eu ceva?

Cu o cutie de bere în mână dialogul se leagă. Sunt chiar eu.

— Cu răbdare, coane. Cu răbdare. Și cu suferință.

— Auzi, mă, zice vocea conectatului. Într-o zi mi-era rău pe-acasă. O ardeam prin sufragerie, rău de lumânare. Soacră-mea de pază în bucătărie, să nu pot să ies. Am pândit-o până s-a dus la baie, țuști afară. În pijamale și cu banii pregătiți în mână. Coborât, mers direct la chioșc în fața blocului, în pijamale, luat sticlele. Pantalonii cam largi, din ăia pe stil vechi fără buzunare. Și, bă, ca nebunu', am băgat sticlele alea sub elasticul de la pantaloni, nu stăteau, le țineam cu mâna și mergeam prin cartier. Comedie. M-am întors, vorbeam cu soacră-mea și mai dădeam o tură prin sufragerie. Mai

luam două duști, minunat. Aveam și companie, să vezi ce ginere bun eram. Vine nevastă-mea, m-a mirosit. Să ne omoare pe amândoi. Seara am fugit, m-am mutat iar în mașină. Trecea dimineața nevastă-mea pe lângă mine, nu mă vedea neam. A durat circul vreo două zile, m-a căutat de-a înnebunit. Când m-am întors i-am povestit că am fost în mașină în fața blocului tot timpul, să o ia razna. Mamă, ce mișto era. Mișstooo.

Îl ascultăm fascinați. Rar povestește câte ceva din viața de consum.

Povestesc și eu faza cu vecinul pocăit care a devenit alcoolic din prietenia cu mine. L-am învățat pe pocăit la băutură, încet-încet. Venea seara la mine la un pahar, două, trei. La un moment dat începuse să bage bani pe sub ușă, eu îi luam și îl așteptam cu băutură. Îi plăcea al dracului coniacul. La un moment dat, nevastă-sa s-a prins. M-a așteptat într-o dimineață, mi-a futut o directă în ochi de am umblat vânăt o săptămână. Dacă l-a bătut și pe el, asta nu am mai aflat.

Spunem povești, spunem trecutul ca pe o realitate care se naște aici, în mașină. Nimic mai plăcut decât să bei și să umbli, am mai spus. Le comunic și lor proiectul cu trenul beților, am parte de recenzii pozitive.

— Păi, și cu drogații ce faci, bre? întreabă Ramza. Pe ei nu îi iei?

— Bine, mă, le facem și lor un vagon. Treacă de la mine. Vagon cu dichis, perfuzii, asistente mișto, ca la carte. Amsterdam.

— Bun.

Oprim la un peco. Treptat, am început să îmi revin. Mă privesc în oglindă. Ochi curați. S-a dus roșeața, bun. Sunt viu, sunt viu, doar că merg la propria înmormântare.

Proiect: să fug? Să o iau așa pe câmp de nebun, cu sticla și cu dorul de ducă. Cam obositor, mai bine stau dracului potolit.

La întoarcere, în mașină, Ramza:

— Mă, în studenție eu și nevasta eram amândoi cu chestiile. Eram mai avuți, aveam apartament. Toți golanii din Chișinău se strângeau la noi, toată gașca. Ce era la noi, Columbia. Dormeau claie peste grămadă, ne înțepam cum nimeream, totul era circ. Să vedeți. Într-o seară, mare chef. Ne-am făcut toți bine și am adormit cum am putut. Mă trezesc dimineața, puțea în casă, mă, de mureai. Să vedeți. Se treziseră unii, li s-a făcut foame și au plecat să facă piața. Au luat ei un cucoș, legume, ceapă, morcovi, cartofi, țelină, din astea. Au venit înapoi, au omorât cucoșul. Au pus totul în oală, necurățate. Cucoșul cu pene cu tot, legumele, ulei. Puțea de mureai. Ei mâncau, mă, liniștiți... Nici măcar nu i-am dat afară, am deschis toate geamurile și m-am băgat la loc în pat.

Drumul se întinde în fața noastră ca o tenie. Drum contagios, așa ar trebui să se numească și trenul. Mi s-a încleștat limba de câteva ori, prea multă băutură.

— Mă băieți. Voi să mă lăsați să beau până îmi pierd mințile, nu am chef să dau ochii cu ăia altfel. Ar fi cam nasol.

— Bine.

Mă simt singur în mașină. Gânduri razna, gânduri fără nicio logică. Vreau înapoi în București. Vreau să mai beau, să mai petrec, să nu mor azi. Să nu fiu cel de mâine, posomorât și bolnav. Eventual să mor acum. Nu credeam să. Chiar așa. Dar cum altfel? Totul e haos.

— Auzi, mă, zice Șenilă din spate. Da' cum se face că ești singur la anii ăștia? Cum ți-a ieșit performanța asta?

— Nu știu, mă, nu-mi plac astea cu povestea vieții. Nu mă pricep deloc să spun din astea.

— Hai, mă. Nimic? Cum dracu'?

— Bă, a fost la un moment dat o poveste în facultate. Ceva stabil, adică. Stabil și instabil, nici măcar nu am locuit vreodată împreună. Era așa, ca și cum n-ar mai fi. La un moment dat am terminat facultatea și am plecat, nicio continuare. Așa a fost să fie, nu știu.

— Și de atunci, nimic? Ce dracu', sunt peste zece ani.

— Doar aiureli. Câteva zile, câteva ore. Nu am avut timp și înclinație pentru asta, ca să zic așa. Îi priveam pe cei din jur, numai scandal și ceartă. Și fugă de-acasă, băut pe ascuns, interdicții, tot felul. Am zis să nu mă bag în așa ceva. Mai bine te lipsești.

— Și ai rămas singur de tot? întreabă Ramza.

— Da, chiar singur. Nu e rău deloc, să știi.

— Da, dar acum aveai și tu pe cineva...

Cu acestea spuse, simt că toată capacitatea mea de a pronunța cuvinte s-a epuizat – ca tirajul unui ziar. Nu mai sunt în stare să vorbesc, revin la gândurile mele. Mergem încet într-un șir de camioane. Știu că va fi greu. Știu, dar aleg să uit până mâine, nimic nu mă motivează să-mi stric beția cu porcăriile de gânduri despre recuperare. Să trăiesc acum, în secundele astea lente și încețoșate. Să privesc drumul, copacii, miile de lucruri care stau pe marginea drumului și se oferă privirii. Cu asta rămânem din viață, cu rămășițele drumului și cu frumusețea peisajelor. Oltul, prietenul meu din copilărie. Oltul pe malul căruia pășteam gâștele mătușii. Oltul în care am învățat să înot. Frumos, din nou alături de el. Râul vieții, Caron să stea unde vrea că aici nu are voie. Râul ca o panglică verzuie printre munți, ca viața mea printre ceilalți. Auzi, aveam și eu

pe cineva. Și nu am, bine? Ce-i cu asta? Nu e voie să nu ai pe cineva? *Words move, music moves – only in time. But that which is only living can only die.* Asta îmi spune gândul meu. Are dreptate, poetul a grăit cu dreptate. Deși ei mint mult. Și eu. Mint tremurând cuvintele pe o limbă care tremură. Mint de fiecare dată când sunt întrebat dacă. Pentru că nu vreau să spun adevărul, nu vreau și gata. Nu am niciun motiv să fiu sincer, nici măcar cu mine însumi.

Ce va fi mâine? Nu știu. Capul meu rezemat de tetieră nu mai vede. Nu mai aude. Nu mai rostește cuvinte. Capul meu adoarme iarăși. Doar el.

15

Dimineață? Sau ce? Ce e când ne trezim? Eu și capul meu, prietenul meu dureros. Un dușman, de fapt. Numai el doare, restul părților corpului meu mă lasă în pace. Restul nu dor. Deci dimineață? Privirea mi se proptește în geam prin valul de amețeală și durere. Văd efectiv prin durere, atât de nasoală e situația. Îmi amintesc cu o luciditate incredibilă tot ce s-a întâmplat înainte de somn, poate nu e corect să zic ieri și trebuie întâi să clarific asta. Nu îmi amintesc cum am ajuns aici, dar asta e irelevant. Sunt sigur că sunt la clinică, măcar acum știu unde sunt. Ce s-a întâmplat, aflu eu. Știu că va urma o perioadă grea și că va trebui să dau socoteală pentru faptele care s-au petrecut, dar asta nu se întâmplă chiar acum. Îmi e rău. Asta nu e bine pentru că, îmi imaginez cu ușurință, nu voi putea să mă dreg sub nicio formă. Asta nu e bine.

Dar lucrul care mă supără cel mai rău e rușinea care a început deja să îmi dea târcoale. Vine și pleacă deocamdată, dar știu că peste câteva ore va trebui să dau ochii cu toți oamenii de aici și va trebui să îndur dacă nu vorbele, măcar privirile lor. Și în sufletul meu cel mai adânc, ăla mic și pierdut printre alte lucruri, nu vreau asta. Nu vreau să trebuiască să dau seama de faptele mele și în esență nu e corect să se întâmple asta. Dacă am vreo vină mi-o asum și plătesc în sinea

mea pentru ceea ce s-a întâmplat, dar de ce să trebuiască să răspund în fața unor străini?

Trop. Trop. Scârț. Trop. Pași. Un cap intră pe ușă.

— Ești bine, amice? Sănătos? La fel de viteaz?

— Nu prea, mă Toby.

— Uite aici, ia pastilele astea. Nu fac ele minuni, dar te mai liniștești.

Înghit pastilele, apa îmi face rău. Știu că nu trebuie să vomit, de data asta chiar nu trebuie. Mă întind și stau liniștit, îmi simt pulsul în gât și în cap și mâinile îmi sunt amorțite. Până și semiîntunericul din cameră am senzația că îl văd prin ceață, în halul ăsta sunt. Mă ridic din pat cu un efort dincolo de orice imaginație, fac cei câțiva pași și ajung cu greu în baie. Urina nu are o culoare minunată, e cărămizie de-a dreptul. Offf, spune gândul meu. Va trebui iar să trec prin starea asta.

Într-o zi va trebui să iau o decizie, nu știu dacă azi. Ori aleg să rămân așa cum sunt, mă dreg în fiecare dimineață și totul merge mai bine sau mai puțin bine, ori mă las. M-am săturat să fiu bolnav, pe bune. M-am săturat de starea asta, uite un lucru clar.

Mijește de ziuă. Nimic mai iritant. Partea dreaptă a feței mele simte. O durere. O impresie de disconfort. Dau cu limba peste dinți și gingie în locul ăla, apăs. Doare înfiorător. M-a fulgerat. Ceva e putred deci acolo, iarăși. Uite asta mai lipsea, că în rest le am pe toate.

S-a făcut dimineață de-a binelea. Mă ridic, nu mai suport să stau în pat ca un animal obosit. Oricum nu voi mai adormi, nu mi se întâmplă niciodată asta. Ca întrebare, oare voi reuși măcar o dată în viața mea să dorm și eu normal, fără să mă trezesc mai obosit decât m-am culcat? Trebuie să fac un plan. În loc de asta, deocamdată îmi fac un nes. Amestec încet în cana cu

lichid negru spumos, refuz să gândesc și amestec cu o linguriță într-un vas cu lichid. Mă ridic, aprind o țigară, mă proptesc în geam cu cana în mână și cu țigara. Peisajul e la fel cum îl știam, ăia care pleacă din stație au plecat de mult fără mine. Îi urăsc. Trebuie să mă gândesc ce le voi spune oamenilor ăstora de pe aici, frații mei întru necazuri și cu siguranță cei mai mari dușmani ai mei preț de câteva zile. Să merg pe burtă? Poate asta ar fi cea mai bună soluție, să mă dau rănit și să zic și să fac ca ei. O soluție de compromis, dar în acest caz ar trebui să mă înșir împreună cu rușinea mea în fața lor, să nu îmi dau nicio șansă de a-mi spune părerea despre subiect. Parcă aud: *Colegul nostru a greșit, dar eu zic să îi mai dăm o șansă.* Culmea generozității, să nu oferi nimic și să îl faci pe celălalt să creadă că i-ai pus tot universul în față și îți e dator vândut. Totul se va juca în jurul rămânerii mele în terapie. În cazuri de recidivă, cum e al meu, acum și aici, se obișnuiește să se organizeze o ședință în care se dezbate recidiva. Vin toți terapeuții ca un sobor de mari preoți și se discută despre rațiunile rămânerii în terapie. Pacienții sunt rugați apoi să își spună părerea despre asta. Sunt păreri pro și contra ca la orice ședință, apoi în general se decide ca pacientul să își continue terapia și mărețul drum spre recuperare cu încă o lecție învățată și pusă în manualul de abstinență pe care îl poartă cu el în ghiozdănel. Sună oribil. Nefiresc. Halucinant. De necrezut.

Varianta doi ar fi să merg direct în biroul doctorului atunci când vine și să îi explic ce s-a întâmplat. Să joc toate cărțile sincerității și să îi cer să nu mă invite la ședință. Să caut toate argumentele pentru a nu fi pus la zid, spunând eventual *Domnule doctor, dar eu nu vreau să discut cu oamenii ăștia despre viața mea pentru că*

viața mea e numai a mea, sunt un caz unic în terapie și nu vreau, nu am niciun chef să dau socoteală nimănui pentru faptele mele, bune sau rele, eu vreau să continui terapia, dar pentru asta va trebui să mă ajutați să nu fiu făcut de rușine în public, nu aș suporta, s-ar surpa pământul cu mine și toată istoria casei ăsteia ar deveni o mare groapă în care s-ar prăvăli toată lumea, prima gaură neagră dovedită științific ar fi chiar locul ăsta, deci ajutați-mă să scap de sentimentele neplăcute. El va spune, desigur, *Dar, cum bine știi, tocmai tolerarea acestor sentimente de frustrare e socotită de noi un pas prețios în terapie și te-aș ruga să fii destul de matur încât să îți asumi această confruntare cu oameni care, în fond, nu îți vor răul*. Aș zice *Dar eu nu pot îndura rușinea, de asta am stat toată viața singur și nu am construit nimic până aici*. Sunt sigur că nu m-ar asculta, nu e în logica lucrurilor ca oamenii să te asculte și dreptatea e întotdeauna cam în altă parte. El va zice superior, cu aere de judecător în funcțiune, *Dar trebuie să îți dai seama că noi aici avem niște reguli, nu putem să îi lăsăm pe ceilalți pacienți, colegii tăi în ultimă instanță, să creadă că te-am favorizat și că tolerăm recidiva fără să facem nimic în acest sens. Dar nu vreau, pur și simplu nu vreau și simt că nu pot să fac asta*, aș replica eu cu tot patosul corespunzător unei tragedii în desfășurare. *Vei veni la ședință*, va spune el neînduplecat. *Vei veni sau vei pleca*.

Iată deci o a doua variantă care, în logica absurdă a mahmurelii și a unei stări generale de rău, trimite lucrurile direct în încheierea acestui efort terapeutic. Cu păreri de rău, ar trebui ca ei să mă excludă și eu, fără păreri de rău probabil, ar trebui să plec.

Ușa se deschide în spatele meu prin surprindere, pași ușori se îndreaptă către mine. Mă întorc. Ramza.

— Ce faci, mă? Ești bine?

— Uite, mă gândesc că o să dau de dracu' cu ăștia pe aci. Să vezi circ.

— Da' de ce? Ce nevoie ai de circ? La ce-ți trebuie ție să participi?

— Păi tu nu îți dai seama, ședință, cenușă în cap, planuri pentru o abstinență fericită până la adânci bătrâneți, o să trebuiască să îmi planific în public și aerul pe care îl respir.

— Nu e chiar așa. Lasă că trece, dă-o dracu' de treabă. Ia zi-mi, cum te simți?

— Rău. Ca în drum spre spital.

— Păi nu a venit Toby pe aici? Așa zicea.

— A venit. Efect zero.

— Aham. Suferă și tu câteva ore, trece.

— Știu.

— Nu te teme, știi că poți conta pe mine.

— Pot? Privirea mea nu are curaj să o întâlnească pe a lui.

— Poți. Om vedea noi ce-a fi.

Iese la fel de brusc cum a intrat. Eu cu gândurile mele. Nu am cum să îl înțeleg pe omul ăsta, nici bătut nu pot pricepe cum gândește el. Ce dracu' trebuie să mai înțeleg și din ce a spus de data asta?

Iau cana și ies în verandă. Intru, brusc toate vocile se opresc. Ca la comandă. Privesc tăcut locul meu de lângă polița cu scrumiera, cel ce stă acolo se mută un loc mai la stânga. Mă așez cu picioarele tremurând, aprind o țigară și privesc în gol. Ceilalți se ridică și pleacă pe rând. Privesc în gol pe geam, mă aștept la altceva. Nea Lică rămâne pe locul lui. Soarbe din ceai și mă privește, simt asta, nu am curaj să îi înfrunt privirea. Îmi e rușine de el, dar sunt convins că e mult mai inteligent decât cei care au plecat.

— Ce ai vrut să demonstrezi, prietene drag?

— Nimic. Nu am nimic de demonstrat. Mi-a venit și am plecat.

— Hai să îți spun una tare. Când eram eu tânăr, aveam un antrenor căruia îi plăcea băutura. La un chef, într-o seară, beam și pierdeam vremea printr-o cabană la munte. Viscol, inutil să încercăm să facem ceva. Unul mai tânăr, dornic de afirmare în grup, de fiecare dată când se golea paharul antrenorului, îl întreba: „Mai torn, domnu' antrenor?". La care ăsta răspundea mereu: „Mai toarnă". Se repetă faza asta de vreo cinșpe-douăj' de ori, la care șefu', deja nervos, răspunde: „Permanent torni, mă, permanent". Și așa a rămas numele ăluia, Permanent.

Zâmbesc, mi se pare ciudat.

— Are vreo morală povestea asta?

— Nu are. Tocmai asta e, că nu are. Viața e așa cum e.

— Aham.

— Am rămas aici ca să îți spun ceva. De fapt, te-am așteptat aici. Dă-mi o țigară. Dacă nu ai destule, îți iau eu niște țigări mai încolo. O aprinde, îl privesc și aștept să continue. Trage din ea cu nesaț, bea o gură de ceai, am senzația că face totul calculat ca să îmi stârnească și mai tare curiozitatea. Uite de ce am rămas, continuă el. A fost o tâmpenie ce ai făcut. Cel puțin asta e părerea mea, dar e prea puțin important ce cred eu în momentul ăsta. Bănuiesc că te simți destul de rău și fără morala mea de om bătrân și prost. Ce vreau să știi: propunerea mea nu s-a schimbat cu nimic. Poți conta pe mine ca și până acum. Nu te voi învinovăți și deja am uitat ce s-a întâmplat.

Îl privesc. Tac. Se ridică. Pleacă. Tăcut. Gândesc. Nu gândesc. Simt. Aud vacile rumegând. În grajd. Dincolo

de poartă. Nu. Cred că roșesc. Sinestezie, parcă. Da. Amestecul senzațiilor. Mă ridic. Ocolesc curtea. O mai ocolesc o dată. Încă o dată. Merg prea repede. Am gândit gândul. Mă întorc. Mă așez. Gâfâind. Clopoțelul creează o gaură în locul timpanului meu, e sunetul pe care îl urăsc cel mai mult pe lumea asta. Ușa scârțâie. O urăsc. Oamenii trec. Privesc pe lângă mine. Intră în sala de mese. Unii mă salută. Unii mă ignoră. Mă simt ca o taxatoare în autobuz. Aud zgomotul sălii de mese. Familiar. Tac. Lumea face zgomot. Mă ridic și plec. Înapoi în cameră. Unde totul e mai familiar decât tăcerea.

Strânsă treabă. Nu trebuie să fiu vreun geniu ca să știu că băieții ăștia vor să mă facă bucăți. E normal. Toate frustrările lor vor grăi acolo ca și cum. Și eu voi sta în fața lor. Cum? Eu. Atât. Dezbrăcat de tot ce îmi pot spune ei, eu cu mine în fața lor și a soborului. Iată deci a treia soluție, *tertium non datur*, cum se va și întâmpla. Poate. Cu această a treia soluție pot ieși teafăr din încăperea aia. Astfel pot să mă feresc de rușine, pot să mă arăt pe mine în ceea ce sunt eu ca om, pentru că toți se așteaptă ca eu să fiu rușinat de ei. Dar mie îmi e rușine în fața mea, eu fiind mult mai important decât ei, după părerea mea. Eu sunt omul cel mai important pentru mine și asta voi spune. Nu îmi e rușine de ei și nu mă tem. Voi lupta până la ultima fărâmă a ființei mele pentru puțina demnitate pe care o mai am. Voi duce lupta asta cu ei din datorie, din nevoie, din convingere. Le voi arăta că spiritul unui om nu poate fi zdrobit și că drumul spre recuperare nu trebuie să treacă prin umilință. Nu am nevoie de mila lor, nu am nevoie să fiu acceptat într-un grup de oameni care, în esența lor, sunt la fel ca mine. Așadar, poate că voi părea cel mai nesimțit om din

lume, dar mă voi apăra. Nu cedez niciun milimetru și văd eu după ce e de făcut.

Mă scoate din reverie ușa. A devenit un obicei să fiu deranjat de această ușă. Insuportabil obiect.

— Meștere, te cheamă doctorul la spovedanie. Haide.

— Acu'?

— Acu', a venit special cred. E cam nervos.

Trag aer în piept, mai aprind o țigară, fumez cu dreptul condamnatului, deși știu că nu are ce să-mi facă. Oare de ce e supărat, totuși?

Urc treptele, iarăși, le urc încet ca să mai trag de timp. Trag aer. Îl expir. Mă așez pe o treaptă ametit, apoi trece. Nici măcar nu am șansa de a bate la ușă, e deschis. Bat totuși în toc, un mod bun de a-mi semnala prezența.

— Bună ziua.

— Ia loc.

Mă privește ca pe un gândac. Exact asta e senzația.

— Ce a fost asta? îmi spune pe un ton sec.

— Poftim?

— Ce te-a apucat? Plecări în toiul nopții, beții, alte chestii probabil, colegi plecați după tine peste cuvântul meu... Ce e asta?

— Nici eu nu știu. Așa s-a întâmplat. Nu îmi dau seama exact.

Mă privește lung, cam prea lung. Ce de privire are, domne. Îmi vine să îi zic să nu-și scrântească vrun ochi, dar mă abțin.

— Cred că îți dai seama că situația ta nu e prea bună acum...

— Da, îmi e cam rău, îl întrerup brusc. Cred că ar trebui să mă întind un pic.

— Nu la asta mă referem, știi foarte bine. Vorbesc despre rămânerea ta aici. O voi pune în discuție azi, sunt obligat moral să fac asta.

— Păi, dacă sunteți obligat, discutați. E serviciul dumneavoastră. Eu știu...

— Nu ai nimic de spus în apărarea ta?

— Nu mă apăr, domnule doctor. Nu am de ce să mă apăr.

— Atunci, ne vedem la ședință. Mă privește crunt.

— Ne vedem. La revedere. Îl privesc fără niciun sentiment.

Mă ridic. Sunt un mare erou în viață. Ultimul sau chiar primul, dat fiind că toți ceilalți eroi au murit ca să devină asta. Eu însă mai am, istoria se rescrie exact acum și aici și așa. Ies în verandă. Toți tac brusc. Am ciumă, e evident. Lepră. Alte boli necunoscute încă omenirii și foarte contagioase. Toți pleacă. Eu și geamul rămânem. La fel curtea dezolantă de început de toamnă. Înțeleg foarte bine că am pornit pe un drum al recuperării și toți oamenii ăștia de aici, cu bunele și cu relele lor, sunt în același grup cu mine. Înțeleg că ar trebui să îmi pară rău. Înțeleg tot, toată teoria care a dus la crearea acestor centre de terapie. Dar nu pot să joc cărțile din teoria asta. Nu e loc în inima mea pentru asta. În inima mea sunt alte lucruri, nu sentimentele acestor oameni. Poate strada m-a făcut așa. Poate viața. Poate singurătatea. Dar așa sunt și așa voi fi. Rupt în fâșii, dar în esență întreg.

Urc în cameră. E clar că nimeni nu va sta pe verandă cât sunt eu aici, am devenit un paria. Ce ciudățenie, să fii exclus din grupul de la marginea lumii. Uite la asta nu mă așteptam deloc. Îmi trece prin cap imaginea unui pirat din perioada colonială care e gonit de pe insula unde a fost lăsat singur, *marooned* parcă. Asta e analogia, clar. Te lăsăm singur, dar te invităm să pleci, nu mai ești bun aici. Oroare a gândului. Severitate. Nu am niciun plan, stau pe marginea patului și citesc.

Nimic mai bun de făcut atunci când nu ai nimic de făcut. Prin mintea mea trece marginea lumii. Eu țin în mână un drapel și pe el scrie: *Exilat. Va sta numai aici, la margine*. Nu e deci deloc întâmplător că stau singur într-o margine a casei. A fost făcătură. Blesteme din bătrâni. Să mă arză focu' și să mă mănânce buba și canceru', la margine cu mine. Să mi se taie capul. Foarte bine, oricum am o durere de cap cât casa. Să vină și să îl taie, gândesc cu picioarele, ca de obicei. Mă simt în continuare erou. Atmosferă incendiară, mă voi lupta cu alde neica nimeni. Să cânte muzica.

Clopoțelul chiar se pornește, nimic nu e întâmplător pe lumea asta. Are talanga asta o viață proprie. Generează până și timpul, acum mi-am dat seama. Când plec de aici pleacă și talanga, e clar. Trebuie să dispară feliatorul ăsta de timp. Poate odată cu această acțiune, locul ăsta va suferi o modificare și eu voi fi fost autorul ei. Ca întotdeauna, autor al unor lucruri pe care nimeni nu le știe. În marginea ideii de autor, în marginea ideii de exterior, fix acolo unde lucrurile încep să fie nimic. E locul meu predilect în lume și îl voi păstra.

Un bârâit. Un fel de sunet extrem de enervant, setarea aia a telefonului. Vibrație se numește. Un nume pe ecran. Nedorit.

— Bună, mă. Ce faci?

— Uite pe aici. Tu?

— Bine, mă frati-mio, tu cereai ajutor și uite, m-au omorât ăștia cu telefoanele. Ce dracu' a fost cu tine?

— Nimic. Mi-a venit pur și simplu și am luat-o țaca, știi.

— Nasol. Ai grijă de tine, așa nu rezolvi nimic. Oricum, ești un nenorocit.

— Să mori tu...

— Pe mama ai mai sunat-o? Mai știi ceva de ea?

— Nu. Nu știu ce să îi zic.

— Un pic de suflet nu ai, mă, un pic măcar. Piatră ce ești. În fiecare zi mă întreabă de tine.

— Lasă, mă, decât să afle drăcii, mai bine să nu afle nimic. Dacă îi spui ceva, te sparg.

— Du-te dracu', tot tu ești tare în gură.

— Bă! De ce mă dai tu dracu' pe mine, bă?

Telefonul e deja închis, am vorbit singur ultima frază. O înjur copios, degeaba. Trebuia să o înjur pe ea, nu aerul din jurul meu. Ratare majoră. O dobitoacă. Într-o zi chiar o să mă supăr. Pe bune. Dar chiar toți fac cu mine ce vor? E ceva nedrept în toată situația. Poate că logic ar fi să închid taraba asta și să nu mai vorbesc, să tac și să plec. Dacă tot sunt așa de rău în ochii lor, de ce mă mai chinuiesc? Poate situația se drege, dar se vor vedea cusăturile. Știu că am întârziat deja, hai să mă duc și la ședință. Să vedem ce-o fi și cu treaba asta.

Coridorul scârțâie sub pașii mei. E ceva sinistru în zgomotul ăsta, e ceva ce nu suport în faptul că fiecare pas pe care îl faci aici e știut. Oare e o intenție ascunsă în chestiune? Și dacă da, de ce? Mă mai gândesc.

Intru. Camera e plină. Ochi care mă cântăresc, mă așază în sicriu și apoi mă împușcă. În centru, doctorul. Flancat de colegi. În cercul terapeutic, colegii mei. Roșesc, e o liniște care mă face să nu mă simt în largul meu. Și doar acum câteva secunde auzeam voci clare. Tăcerea e singurul meu tovarăș așadar. Dar probabil nu va dura. Mă așez pe locul meu obișnuit, la două scaune în dreapta doctorului. Îi privesc calm, îi cântăresc, îi acuz și eu din priviri. În ultima oră am ajuns să îmi doresc să fiu aici, să scap odată de rușinea asta care mă sugrumă și mă obsedează. Să discut

problema și să încerc să închei subiectul. E o chestiune de etică să le spun adevărul. Și îi voi face să mă asculte.

— Să continuăm, spune doctorul. Către mine: bine ai venit înapoi.

Zâmbește. De ce?

— Deci, spune o voce din sală, o voce în prelungirea unui om mic între două vârste. Pe noi toți ne-a afectat ieșirea colegului. Determinarea și scopul nostru s-au zdruncinat ieri. Ce ați tăcut, mă, toți? Iar vă e frică de el.

Îi privesc calm, cu fața sprijinită în palma dreaptă. Nimic nu mă poate face să mă mișc în acest moment pentru a scoate o vorbă, vreau să îi ascult.

— Ați tăcut, a intrat în sală și v-a luat maul. Eu vreau să plece, vreau să fie exclus din grup.

— Vreau să aud și alte păreri, continuă doctorul.

Un copil dependent de legale și heroină ridică mâna. Vorbește sfios, se simte întotdeauna ca la școală.

— Poate colegul nostru a greșit, dar de ce să dăm cu parul? Dacă am fi noi în locul lui, ce am face? Ia spuneți-mi, ce am face?

O altă mână, un om liniștit de la țară:

— Io zic să ne vedem de-ale noastre. Că o greșit el sau nu îi problema lui. Dară nu va fi a mea...

Observ că Ramza și Șenilă lipsesc. De ce? O să îi întreb. Nea Lică stă gânditor, îi studiază pe toți cu un zâmbet rece și nu face nicio mișcare.

— Avem mai multe păreri, se aude de lângă mine vocea doctorului. Dar poate cel mai important lucru e să îl ascultăm pe el, nimeni nu știe mai bine ce s-a întâmplat și, după discuția de azi-dimineață cu el, nici eu nu știu mare lucru. Deci, te rog, ai cuvântul.

Mă înfig și mai bine în scaun. Îmi mângâi barba, mă gândesc cum să încep.

— Hai să vă explic, oameni buni. Am stat aici o vreme și am tot căutat să fac un plan, ceva care să ducă la rezolvarea problemelor mele. Care nu țin numai de dependență, cum bine știți unii dintre voi. M-am sucit și m-am răsucit, am stat și m-am gândit, zile și nopți. Nimic. Orice rezultat al gândirii mele se dovedea a fi un mare rahat. Până la urmă, forțat de numărul zero de soluții, am sunat acasă. E prea mult spus acasă, dar nu am alt cuvânt. M-am izbit de un refuz absolut, a fost prea greu de înghițit. După o noapte nedormită în care mi-a stat gândul numai la cum să mă fac praf, am cedat. Restul e poveste. Și cam așa ar trebui să rămână.

O tăcere grea umple până și crăpăturile din pereți. Mă privesc toți ca la teatru, deși e clar că nu sunt actorul lor preferat. Vocea omului mic străbate tăcerea ca un tunet:

— Vrăjeală! Vrăjeală de doi bani jumate! Adică acuma, după ce ai comis-o și ne-ai făcut pe toți varză, ce căcat, să tăcem frumos și să te lăsăm în pace? Cam asta vrei tu, să tăcem. Nu tac, mă, nu tac. Mai bine să pleci, să te duci acolo de unde ai venit și să lași oamenii să își facă treaba aici.

— Alooo... Ce ai, bre? Un coleg îl privește ca pe maimuțe, mirat de indignarea lui mirată.

— Da, mă! Să plece! Ce? Io trebuie acuma să stau și să mă uit la el ca și cum nu a făcut nimic?

— De ce, mă, să plec? întreb calm. Căline, ce ai, nene?

— Uite-așa, să pleci. Ăsta e votul meu. Tace îmbufnat, proptește privirea în podea și se joacă nervos cu bricheta.

— Alte păreri legate de ce a spus colegul? Vocea doctorului încearcă să calmeze lucrurile.

— Să plece.

— Nu cred că mai e cazul să continue terapia, ne-a povestit că așa a făcut și în spital.

— E un exemplu negativ pentru tot grupul. Nu e bine să rămână aici.

Îi privesc zâmbind, nu prea aș avea ce să le zic. E părerea lor și fac ce vor cu ea, evident. Dar tot trebuie să aflu ceva:

— Auzi, mă Căline. Da' ce te-a deranjat pe tine așa de tare, mă?

— Că ai băut. Că ai ieșit în lume și ai trăit normal. Mă privește furios. Și noi, nu. Noi am stat ca proștii aici și ne-am gândit cum o fi. Atât am făcut noi.

— Păi, și ce peștii mei, mă, e problema mea ce ai vrea tu să faci? Îl privesc drept în ochi. E singura soluție, să-l scot la lecție.

— Nu e problema ta, dar aici sunt reguli și tu le-ai încălcat. Deci... Zâmbește superior, m-a făcut de data asta.

— Mă, vă aud pe toți că vreți să plec, dar nu plec. Nu plec azi, oricum. Voi mai sta câteva zile, mă gândesc și vă spun. Pot, domnule doctor?

Toate privirile așteaptă verdictul doctorului. Îl privește pe nea Trică, privirea plină de tristețe a bătrânului îl face să ezite, se uită lung la toată lumea și probabil calculează o mie de posibilități. Apoi:

— Dat fiind că ne aflăm în fața primei abateri, nu cred că trebuie să aplicăm excluderea din grup. Nu vei avea voie să părăsești clinica două săptămâni. Nu ai voie să mergi în oraș nici măcar însoțit. Să fim clari, ești ca în prima zi. Se repetă, poți să îți faci bagajele. Ochii îi scapără, e limpede că e nervos. Și nu cred că e cazul ca tocmai tu să te legi de colegi.

— Păi?

— Niciun păi. Măcar dacă ai aborda situația mai delicat, dar tu ai stilul tău...

— Da, desigur, domnule doctor și stimați colegi, acum trebuia să cerșesc milă. Să îmi pun cenușă în cap. Vai mie, păcătosului. Mă maimuțăresc. Domnilor, sunt un nenorocit, m-am îmbătat. Aveți milă de mine, vă rog. Fie-vă milă de păcătos.

— Uite, mă, vedeți? Tot el face mișto de noi.

— Ar trebui poate să fii mai rezervat, îmi spune doctorul abia reținându-și furia.

— Păi, ar trebui, domnule doctor, ar trebui. Dar nu vedeți că mă pune toată lumea la zid pentru un lucru pe care toți de aici l-am făcut aproape zilnic toată viața? Am și eu răbdarea mea, ce dracu'. Evident că îmi pare rău, măcar pentru faptul că am încercat aproape trei luni din viață. Dar, mă Căline, nu îmi pare rău pentru ce ți-am făcut ție. Îmi pare rău de mine, mă, tu asta nu înțelegi. De mine și atât. Mi-e rău, mă duc să fumez o țigară și să mă întind. Mă scuzați.

Ies calm, mă reped în toaletă și vomit îndelung. Atât am rezistat eu. Toată viața defilează prin ochii mei atașați la capul meu din veceu, icnesc, scot sunete din morți, mă agăț cu disperare de capac, nu am aer, nu mai văd decât vișiniu și apoi alb, cerșesc aer, gâfâi, tremur din tot corpul, respir, vomit din nou, totul e lichid mizerabil care mă înconjoară și mă înghite, eu așa nu mai pot trăi, mama ei de viață, să moară mă-sa ce rău îmi e, nu mă pot desprinde din poziția asta de fetus agățat de un colac de veceu.

O mână salvatoare mă ridică, ochii mei văd fața lui Șenilă plină de întrebări. Mă ridică, Ramza sare din spatele lui cu un prosop. Mă sprijină amândoi până în cameră, Toby apare miraculos cu o seringă. Îl văd în ceață.

Ca prin vis, aud: *Sevraj, mă, băga-mi-aș... ăsta intră în convulsii.*

Înțepătura scurtă a seringii în corpul meu care tremură, alb, fețe de prieteni care stau lângă mine. O mare de alb vine din toate părțile și acoperă lumea, pace. Nebănuită stare de liniște.

16

Zac de patru zile. Bolnav. Într-un sevraj pe care aproape că nu mi-l puteam imagina, ceva din filme de groază. Am transpirat atât de abundent, încât mi s-au terminat toate tricourile. Ramza a rezolvat scurt problema, s-a dus și a cumpărat altele. Sunt uscat ca un deșert, orice încercare de a bea apă se transformă în vomă violentă și în convulsii. Corpul meu probabil a ajuns într-un punct în care nu mai suportă, dar, printr-un miracol pe care nu mi-l explic, supraviețuiesc. Cu greu. Șenilă s-a mutat cu mine în cameră, face pe bona de ocazie. Nea Lică trece din jumate în jumate de ceas prin cameră; are, n-are treabă, măcar bagă capul pe ușă și zâmbește. Ne-a povestit la un moment dat că el nu își închipuia că poate fi așa de rău. Îl înțelegem cumva. Dar rolul lui s-a concretizat într-o investiție masivă în țigări și cappuccino, cafea nu am voie deloc. Mi-am trecut viața în revistă împreună cu acești câțiva oameni de lângă mine, le-am povestit probabil de câteva ori cam tot ce mi s-a întâmplat. Ba le-am dat să citească și fragmentele de roman scrise în mare secret în perioada asta. Șenilă, suflet de iezuit, tot încearcă de atunci să îmi explice că ar trebui să laud locul ăsta până la ceruri și înapoi. Să cânt osanale, cică. M-am tot chinuit să îi explic că nu critic nimic, că e doar părerea mea și o anumită viziune despre o situație cu totul și cu

totul ipotetică, o ține una și bună și mă învinuiește fără oprire. Că sunt, domne, un nerecunoscător. L-am înjurat la un moment dat vreo cinci minute încontinuu, se ține de ideea lui ca orbul de ciomag. Un sinistrat sinistru, atât i-am spus de câteva ori. Ignațiu frate cu Ignat. Ramza îmi ține partea, el e cu autorul deci. Marele autor în viață, cum îmi zice el. Nea Lică nu s-a amestecat, ba ne-a zis că suntem, în cel mai bun caz, niște babe și ne cumpără el baticuri ca să avem toată recuzita cu noi. Nu crede că trebșoara asta ar putea face subiectul unei cărți. În cazul extrem de bun – dacă îl cunoaștem pe regizor și ne pune el o pilă –, o piesă de teatru despre cretini. Mi-a propus în schimb să îmi povestească viața lui și să o scriu eu, am condei și subiectul mă va face un mare scriitor. Într-adevăr, mare propunere din partea unui mare om de unu nouăzeci, a fost replica mea. Să scriem așadar despre oamenii înalți de pe înălțimi. Vom fi lăudați în înalturi de către, da, cei vreo sută de apucați care se cațără unde nici curentul electric nu voiește să se ducă. Iată gloria! Domnu' Scriitoru', cavalerul apocalipsei călare pe un măgar punkist.

Starea mea a părut, ce-i drept, să se îmbunătățească a doua zi, dar speranțele au fost goale de conținut. A doua noapte mi-am vomitat și creierul din cap, mațele și o parte dintr-un genunchi, cum mi s-a părut mie. M-au tratat cu zeamă de varză, numită și moare în popor. De aici situația a luat proporții îngrijorătoare: după ce că îmi era foartefoartefoartefoartefoarterău, m-am stricat la stomac într-un fel pe care aproape că îmi e rușine să îl povestesc. Corpul meu a început să elimine apă pe toate părțile, mi-am dat afară și mințile, numai apă, ca un balon înțepat în mai multe locuri, dintre care unele nu pot fi descrise aici. Am locuit în

baie și am orăcăit la pereți ore întregi – nicio șansă de scăpare. Salvarea a venit de la etaj, doctorul mi-a băgat pe gât niște prafuri numai de el știute, care au avut ca efect o deshidratare și mai masivă, încercări de a bea apă, reluarea episoadelor de vomă cu o intensitate aproape simfonică. Eram un gheizer, asta eram. Omul-țâșnitoare. Păpușă în mâinile unui destin cu totul și cu totul tembel. Printre icnituri, mi-am blestemat zilele și laptele de l-am supt, am enumerat calendarul ortodox de la cap la coadă și de la coadă la cap, am plâns de atâta vomă și m-am jurat pe toți zeii și zmeii să nu mai ating nimic în viața mea nici mort. Adio băutură, ketamină, haşiș, canabis, încercări cu legale, diazepam cu vodcă, bere cu coniac de dimineață, cocaină cu whisky, metamfetamină, codeină cu glutetimid, pumni de anticonvulsive de toate felurile cu alcool dis-de-dimineață, vodcă injectată în venă, încercări cu LSD, tot. Am citit măcar. Am citit continuu ca să mai uit, m-am desfătat măcar pe partea asta cu câte ceva. *Iertarea* mi-a plăcut în mod deosebit. De povestit cândva cuiva. Apoi am luat iar *Moromeții* la puricat a o mie și una oară.

A treia zi a fost mai bună și chiar am putut mânca ceva, o supă și niște cartofi prăjiți. Tremuratul, prietenul meu cel mai bun, nu s-a oprit, dar am început să mă pot ridica din pat câte puțin. Scriu toate astea ca un om pe patul de moarte pentru că exact așa m-am simțit. Am vrut să mor și să scap, dar niciun dumnezeu milos nu mi-a întins vreo mână de ajutor. De ce? Pentru că nu a vrut, probabil.

Doctorul a trecut zilnic pe la mine, m-a scutit din oficiu de toate îndatoririle din clinică și în general a fost foarte amabil. Lucru la care nu m-aș fi așteptat, dată fiind ultima noastră discuție, deloc prietenească. E drept că a vrut să mă ducă la spital să mă trateze, dar

nu a insistat atunci când l-am refuzat. Ba chiar s-a așezat pe marginea patului și mi-a vorbit. Despre încercarea lui de a face bine, despre neînțelegerile din viața de terapeut, despre poziția uneori ingrată în care se află, despre alți pacienți și alte recidive, despre tonerul de la imprimantă care mereu îl lasă când îi e lumea mai dragă, despre mult proiectata excursie pe care în vară o va face în Thassos, despre încercarea de a construi o nouă clădire, despre un proiect mai larg la nivel internațional, care îi răpește foarte mult din timpul pe care ar trebui să-l dedice clinicii, despre vrute și nevrute. A vorbit preț de o oră cu aerul omului care nu se va duce nicăieri pentru că asta trebuie el să facă acum și cumva l-am înțeles, deși la început nu aș fi vrut să o fac. Apoi a plecat urându-mi politicos multă sănătate și promițând că va trece a doua zi.

Ceilalți colegi m-au vizitat și ei, sub motivul unei țigări sau al altui lucru. Au reușit să îmi dea de veste cumva că sunt din nou în grup, fără să mă întrebe și pe mine dacă vreau asta. E lucru cunoscut că suferința celuilalt ne provoacă mila, știm asta de la Aristotel încoace și istoria pare să repete acest adevăr sinistru în fiecare zi. Dar mie mi-a fost rușine al dracului să trebuiască să am parte de mila lor. Aș fi preferat altceva, poate o altă specie de civilizație. Una peste alta, au fost patru zile grele pe care nu vreau deloc să le reiau.

Iată-mă tremurând în verandă. Am părăsit camera și sunt din nou aici, la datorie. Cu țigara și cana de nes, pe verandă, tot eu. Cu colegii buhăiți de somn, cu glumele proaste și cu fumul gros de poți să-l tai cu toporul. Stau pe verandă și privesc cum vine toamna, nu prea am nimic de povestit. Nu e nicidecum vreo tăcere sumbră și melancolică a poetului, e tăcerea obosită a omului care a fost bolnav și nu și-a revenit

pe deplin. Caut din priviri doar toamna, frunzele care nu vor deloc să cadă așa cum mi-aș dori, norii și ploaia, ceva spectaculos care să mă scoată din monotonie. Dar nimic, nici măcar vântul. E o zi liniștită și ușor înnorată de toamnă.

De aici ar trebui să încerc să fac planuri. Să construiesc ceva, ce-o mai însemna și asta. Citeam în cartea pe care am purtat-o cu mine în tot timpul ăsta că primii pași în recuperare ar trebui să se bazeze pe restabilirea contactului și pe un stil de viață mai sănătos. Restabilirea contactului: două lucruri, contactul cu sine și contactul cu ceilalți. Un stil de viață mai sănătos, dacă am înțeles eu bine, se referă la a renunța la vechile obiceiuri și a privi viața mai pozitiv. *Minunat, exact stilul meu* – zice gândul meu ironic. Ce înseamnă o viață mai bună în cazul ăsta? Nimic mai îngrijorător decât a construi pe nimic. Sau, mai exact spus, nimic mai dureros decât ideea asta de a renunța la tot ce ai fost vreodată pentru un bine incert, îndepărtat, alunecos. De a face tabula rasa din trecutul tău – care, oricât de îndepărtat ar fi, e totuși ceea ce ești tu – și a porni pe un drum pe care nici măcar nu îl cunoști.

Din bucătărie iese nea Lică, preocupat foarte. Îmi spune scurt:

— Vreau să vorbim după-amiază.

Dispare prin ușă cum a venit, nu înțeleg nimic, dar am notat. Cu gândurile mele din nou. Odios. De la o vreme am început să mă tem, e prea mult necunoscut în ce se întâmplă.

Ziua a trecut greu, prea greu parcă pentru o zi în care m-am simțit totuși mai bine. Stau pe verandă și aștept, a zis că vine și e clar că va veni. Îmi fumez mințile. Țigară de la țigară. Sunt un aparat de sudură.

Totul pentru încă un fum, scopul meu în viață. Nea Lică apare în prelungirea cănii de ceai, ca de obicei. Pare abătut, dar va spune el ce are pe suflet.

— Cum te simți, nepoate?

— Ca pe catafalc.

— Aham. Uite despre ce voiam să vorbesc cu tine. Eu mai am câteva zile și voi pleca de aici. De acord, a fost o experiență extraordinară, dar cam atât îmi trebuie mie. Mă așteaptă lucruri multe de făcut, nu pot lipsi din viața mea la infinit.

Îl privesc cu interes, oare va ajunge unde cred eu că vrea să ajungă?

— Și am tot stat și m-am gândit. Chiar ar trebui să mergi pe munte. M-ar ajuta enorm să am pe cineva ca mine, care îmi știe povestea și mă poate ajuta să merg mai departe. Îmi e frică, mă, îmi e frică. M-am tot gândit zilele astea, o să fie al dracu' de greu de făcut ce construim noi aici. Îmi e frică, ani de zile mi-am trăit viața cum am știut eu mai bine, am construit, am dărâmat, am făcut ce fac toți oamenii și cumva a mers. Nu știu dacă o să pot să trăiesc fără obiceiurile mele.

— Păi, și eu ce să fac în cazul ăsta?

— Paznic. Am nevoie de un paznic. Să văd pe unul care luptă ca mine, cu mine, ăla ar fi paznicul meu. Aș ști că, dacă el poate, pot și eu. Și aș îndura mai ușor toată tevatura asta. Mă privește scurt. Și ți-ar fi și ție de ajutor, nu?

— Da. Asta e clar.

— Ai avea, măcar pentru început, un loc unde să stai și să treci prin prima perioadă. Ai la dispoziție tot ce vrei ca să trăiești normal, ca într-o familie.

— E, nu prea știu eu ce e aia, oricum.

— Atunci înveți. Nu e așa de greu, totuși, să trăiești.

— Serios? Îl privesc uimit, nu mă gândisem la asta. Până acum.

— Serios. Gândește-te bine, ce dracu' ai de pierdut?

— Nimic, așa e. Chiar nu am nimic de pierdut.

Pleacă. Ascult pașii pe scări, vioi. Privesc curtea. Casele perfect aliniate de pe stradă, mai exact acoperișurile. Berzele care încă nu au plecat. Stau acolo, în picioare, se uită la noi și râd. Numai așa îmi imaginez lucrurile. Gândul ăsta despre nimic m-a uimit. Adevărurile astea de rahat nu îmi plac.

Urc în cameră, deschid laptopul, închid aiureala de film la care mă uit de patru zile – l-am învățat pe de rost –, deschid fișierul cu romanul. Poate ar trebui să continui să scriu, aici ar fi măcar o cale de defulare a tuturor problemelor mele. Să folosesc scriitura pentru a ieși. Din interior. Din frică. Din vârfurile degetelor ăstora care mereu au fost cu mine, ele au făcut totul. Din nimic, la urma urmelor. Din ceea ce am reușit eu să fac până aici, nimic adică. Mi-a devenit clar că interiorul meu nu e cel mai bun lucru din lumea asta, că trebuie să mă îndrept către exterior și să sap, să sap cu unghiile și cu picioarele și cu tot corpul pentru a ieși din peștera asta sordidă care e interiorul meu. Un mare gol într-o lume care, bănuiesc, nu e deloc goală. Sunt prea pesimist.

Trântesc cu furie capacul la laptop, îi trag una peste carcasă, mă ridic și ies turbat din cameră. Încă o ratare. Îmi trece prin minte fulgurant eterna scenă americană cu scriitorul care e așezat în fața mașinii de scris și nu poate face niciun gest, privește paralizat clapele și bea în speranța unei inspirații care nu vine deloc. Ies în curte, pornesc vitejește prin frunzele care au acoperit toată grădina cu un covor ireal de galben și de ocru. Ici-colo se vede și iarba, tabloul nu e rău deloc. Mă așez sus, pe deal, undeva departe de tot ce îmi închipui eu că înseamnă lumea asta. Civilizația, dracu' știe cum să îi

mai zic. Gândurile o iau razna, scriu în minte cel mai bun capitol de roman din viața mea și îl uit instantaneu, am rămas doar cu o imagine amar-sărată pe limbă. Mă ridic și de acolo, m-au năpădit niște drăcii de gângănii.

Dau buzna în cameră peste nea Lică, mă așez lângă el pe pat.

— Am să merg. Gata. M-am hotărât. Ce mama dracului voi face acolo, departe de oraș, nu știu. Dar merg. Să spui când plecăm.

— Sâmbătă. Vineri. Când vrei.

Mă duc peste Ramza, îi comunic vestea așa cum o știu și eu, fără niciun detaliu semnificativ. Spune că mă va vizita, înțelegerea continuă, știa el că îmi va veni mintea la cap într-o bună zi.

— Ia spune, îți trebuie ceva pe acolo? Ceva anume?

— Dracu' știe, nici nu am haine de iarnă. Or fi pe undeva prin sărăcia aia de cameră-șifonier de acasă, dar ar trebui să mă duc să le iau.

— Lasă-le, găsim ceva pe aici. Mergem mâine-dimineață.

Îl las, dau buzna peste Șenilă și îi spun și lui ce am hotărât. Mă privește fericit, îi pare bine că am găsit o soluție. Se gândea de zile întregi la ceva și nu îi trecuse nimic prin cap.

Următoarea vizită o fac la doctor. Îi spun ce am decis, mă privește luminos și zâmbește.

— Sper doar că vei lua deciziile bune. Nimeni nu ia decizii în locul tău, absolut nimeni. Nu te va ține nimeni legat, vei hotărî singur ce e mai bine. Ca întotdeauna.

— Dar...

— Nici aici nu te-am ținut legat, nu te-am forțat să faci nimic. Împreună cu echipa am încercat să-ți deschidem drumul și să te sprijinim exact așa cum ai vrut

să fii sprijinit. Am încălcat reguli pentru tine, dar așa facem pentru toți pacienții. Să ne mai suni din când în când, oriunde vei fi.

Trec din birou la nea Trică, tace la auzul veștii. Se ridică, ia din bibliotecă un CD și mi-l întinde.

— O amintire. Ca să ai uneori ceva numai și numai de aici.

E un CD cu muzică grecească, duioasă și plină de patos cum numai anumite melodii din părțile alea pot fi. L-am mai ascultat, îl voi ține cu mine. Fumăm o țigară și tăcem, apoi vorbim despre orice altceva în afară de tristețe. Ies, dar îl aud din coridor:

— Am să vin în vizită. Am să vin. Să-mi comand o statuie la tine. Eu nu mă tem de statui.

Mă retrag în cameră, nu mai am de spus nimic nimănui și vreau pur și simplu să tac.

proză EGO

au apărut:

Cezar Paul-Bădescu – *Tinerețile lui Daniel Abagiu*
Mariana Codruț – *Ul Baboi și alte povestiri*
Radu Pavel Gheo – *Fairia. O lume îndepărtată*
Ioana Baetica – *Fișă de înregistrare*
Adrian Schiop – *pe bune/pe invers*
Lucian Dan Teodorovici – *Atunci i-am ars două palme*
Cosmin Manolache – *Ce față cumplită am*
Dan Țăranu – *Al patrulea element*
Dragoș Bucurenci – *RealK*
Ionuț Chiva – *69*
Claudia Golea – *Vară în Siam*
Bogdan Suceavă – *Venea din timpul diez*
Cătălin Mihuleac – *Ratarea unui setter*
Veronica A. Cara – *Petrecere cu mama*
Petre Barbu – *Blazare*
Silviu Gherman – *Scurta și plictisitoarea viață a lui Kjus*
Sorin Stoica – *O limbă comună*
Filip Florian – *Degete mici*
Dumitru Ungureanu – *Tunul filozoafei*
Adrian Buz – *Zidul moale*
Mircea Gheorghe – *Partida de canastă*
Tudor Călin Zarojanu – *Sfârșitul lumii*
Liviu Bleoca – *Erotikon*
Cecilia Ștefănescu – *Legături bolnăvicioase*
Paul Cernat, Andrei Ungureanu – *Războiul fluturilor*
Cătălin Lazurca – *Celebrul animal*
Dan Lungu – *Băieți de gașcă*
Lucian Dan Teodorovici – *Cu puțin timp înaintea coborârii extratereștrilor printre noi*
Florin Lăzărescu – *Trimisul nostru special*
Mariana Gorczyca – *Cheful nu se organizează, vine de la sine*
Tudor Lavric – *Necăsătoriții*

Doina Ruști – *Zogru*
Cora Flavian – *Marta sau etiologia inconturnabilului eșec*
Antoaneta Zaharia – *Garsonieră în centru*
Dan Miron – *Scândurica*
Maria Manolescu – *Halterofilul din Vitan*
Cezar Paul-Bădescu – *Luminița, mon amour*
Răzvan Rădulescu – *Teodosie cel Mic*
Ana Maria Sandu – *Fata din casa vagon*
Victoria Comnea – *Manuc*
Filip Florian, Matei Florian – *Băiuțeii* (ediția a II-a)
Dan Lungu – *Sunt o babă comunistă!*
Jean-Lorin Sterian – *Lorgean*
Bogdan Popescu – *Cine adoarme ultimul*
T.O. Bobe – *Cum mi-am petrecut vacanța de vară* (ediția a II-a)
Gabriela Gavril – *Fiecare cu Budapesta lui*
Liviu Bârsan – *Ochiul și pulberea*
Alexandru Vakulovski – *Bong*
Dan Lungu – *Raiul găinilor. Fals roman de zvonuri și mistere* (ediția a II-a)
Călin Ciobotari – *Șșșt! Generalul visează...*
Iulian Ciocan – *Înainte să moară Brejnev*
Ștefan Baștovoi – *Iepurii nu mor*
Lucian Dan Teodorovici – *Circul nostru vă prezintă:* (ediția a II-a)
Mariana Codruț – *Nudul Dianei*
Costi Rogozanu – *Fuck the cool. Spune-mi o poveste*
Sorin Stoica – *Aberații de bun-simț*
Răzvan Rădulescu – *Viața și faptele lui Ilie Cazane*
Daniel Mafteiu – *Mic tratat de management culinar*
Dan Lungu – *Proză cu amănuntul*
Dan Sociu – *Urbancolia*
Mitoș Micleușanu – *Kasa Poporului*
Ioana Nicolaie – *O pasăre pe sârmă*
Doina Ruști – *Fantoma din moară*
Radu Pavel Gheo – *Numele mierlei. 50 de clipuri vesele și triste*
Adela Greceanu – *Mireasa cu șosete roșii*

Cecilia Ștefănescu – *Intrarea Soarelui*
Dan Sociu – *Nevoi speciale*
Dumitru Crudu – *Măcel în Georgia*
Lucian Dan Teodorovici – *Celelalte povești de dragoste*
Corina Sabău – *Blocul 29, apartamentul 1*
Florin Lăzărescu – *Lampa cu căciulă*
Bogdan Dumitrescu – *SMS*
Angelo Mitchievici – *Cinema*
Daniela Zeca – *Istoria romanțată a unui safari*
Adrian Schiop – *Zero grade Kelvin*
Matei Florian – *Și Hams Și Regretel*
Ovidiu Pop – *Trickster*
Ana Maria Sandu – *Omoară-mă!*
Doina Ruști – *Cămașa în carouri și alte 10 întâmplări din București*
Ioana Nicolaie – *Cerul din burtă* (ediția a II-a)
Radu Pavel Gheo – *Noapte bună, copii!*
Ioana Bradea – *Scotch*
O. Nimigean – *Rădăcina de bucsau*
Daniela Zeca – *Demonii vântului*
Andrei Ruse – *Dilăr pentru o zi*
Tatiana Niculescu Bran – *Nopțile Patriarhului*
Doina Ruști – *Patru bărbați plus Aurelius*
Bogdan O. Popescu – *Viață de aruncat și alte povestiri*
Ioana Baetica Morpurgo – *Imigranții*
Alex. Leo Șerban – *Litera din scrisoarea misterioasă*
Tudor Călin Zarojanu – *Mass Media Insider*
Liviu Antonesei – *Victimele inocente și colaterale ale unui sângeros război cu Rusia*
Tatiana Niculescu Bran – *În Țara lui Dumnezeu*
Adrian Chivu – *Strada*
Tatiana Niculescu Bran – *Spovedanie la Tanacu*
Andrei Ruse – *Soni*
Daniela Zeca – *Omar cel orb*
Florin Irimia – *O fereastră întunecată*
Simona Sora – *Hotel Universal*
Corina Sabău – *Dragostea, chiar ea*
O. Nimigean – *Mortido*

Doina Ruști – *Mămica la două albăstrele*
Dan Miron – *Pata violetă*
Adina Dabija – *Șaman*
Tatiana Niculescu Bran – *Cartea Judecătorilor*
Marin Mălaicu-Hondrari – *Lunetistul*
Adrian Schiop – *Soldații. Poveste din Ferentari*
Ana Maria Sandu – *Aleargă*
Tatiana Niculescu Bran – *Povestea domniței Marina și a basarabeanului necunoscut*
Lavinia Braniște – *Escapada*
Ionuț Chiva – *Boddah speriat*
Mihai Radu – *Sebastian, ceilalți și-un câine*
Andrei Ruse – *Zaraza*
Adrian Buz – *1989*
Ligia Ruscu – *O dimineață la vânătoare*
M. Dușescu – *Uranus Park*
Florin Irimia – *Câteva lucruri despre tine*
Dan Coman – *Căsnicie*
Anca Vieru – *Felii de lămâie*
Iulian Ciocan – *Iar dimineața vor veni rușii*
Cosmin Perța – *În urmă nu mai e nimic*
Șerban Alexandru – *Un înger, un câine, o imagine*
Marin Mălaicu-Hondrari – *Războiul Mondial al Fumătorilor*
Ioana Crețoiu – *Alegeri dificile*
Nicolae Avram – *Mamé*
Cornel George Popa – *Cei care mor și cei care vor muri. Aventurile unui bibliotecar*
Tudor Ganea – *Cazemata*
Veronica D. Niculescu – *Spre văi de jad și sălbăție*
Dan Alexe – *În punctul lui rebbe G.*
Lavinia Braniște – *Interior zero*
Mircea Pricăjan – *Calitatea luminii*
Radu Pavel Gheo – *Disco Titanic*
Matei Florian – *Cexina Catapuxina*
Dan Ciupureanu – *Omar și diavolii*
Florin Irimia – *Misterul mașinuțelor chinezești*
Codrin Liviu Cuțitaru – *Scriptor sau Cartea transformărilor admirabile*

Liliana Corobca – *Caiet de cenzor*
Adrian Georgescu – *Exitus*
Alex Tocilescu – *Imperiul Pisicilor*
Andrei Crăciun – *Aleea Zorilor*
Bogdan Coșa – *Ultraviolență*
Bogdan-Alexandru Stănescu – *Copilăria lui Kaspar Hauser*
Tudor Ganea – *Miere*
Ilinca Bernea – *Numele tău și alte erezii*
Mihai Radu – *Extraconjugal*
Alex Tocilescu – *Eu et al.*
Sebastian Lăzăroiu – *Balena Albastră*
Adrian G. Romila – *Zeppelin. Stampe și istorii apocrife*
Mihai Buzea – *Gastarbeiter*
Dan Coman – *Parohia*
Mihaela Perciun – *Cenușă rece*
Ioana Baetica Morpurgo – *Schije*
Mircea Țuglea – *Grazia*
Bogdan Răileanu – *Tot spațiul dintre gândurile mele*
Dinu Guțu – *Intervenția*
Cristian Fulaș – *Cei frumoși și cei buni*
Dan Alexe – *Pantere parfumate*
Carmen Firan – *Umbra pierdută*
Cătălin Pavel – *Chihlimbar*
Cosmin Leucuța – *Hoodoo*
Sebastian Lăzăroiu – *Omatidii*
Iulian Ciocan – *Dama de cupă*
Cristian Fulaș – *Fâșii de rușine*

în pregătire:

Anca Vieru – *Spulberatic*
Lucia Dărămuș – *Convoiul mieilor*

www.polirom.ro

Redactor: Raluca Tolcev
Coperta: Carmen Parii
Tehnoredactor: Gabriela Gheţău

Bun de tipar: martie 2018. Apărut: 2018
Editura Polirom, B-dul Carol I nr. 4 • P.O. BOX 266
700506, Iaşi, Tel. & Fax: (0232) 21.41.00; (0232) 21.41.11;
(0232) 21.74.40 (difuzare); E-mail: office@polirom.ro
Bucureşti, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A,
sc. 1, et. 1, sector 4, 040031, O.P. 53
Tel.: (021) 313.89.78; E-mail: office.bucuresti@polirom.ro

Tiparul executat la S.C. Tipo-Lidana S.R.L.
Calea Unirii nr. 35, Suceava
Tel.: 0230/517.518; Fax: 0330/401.062
E-mail: office@tipolidana.ro; www.tipolidana.ro

Contravaloarea timbrului literar se depune în contul
Uniunii Scriitorilor din România
Nr. RO44RNCB5101000001710001 BCR UNIREA